

ÚRÁNIA

NEMZETI ALMANÁCH

ÚJESZTENDEI AJÁNDÉKUL

1832.

Vermeulen del. 1832

Becht. Kón. sculp.

melior Verbeke del.

M. ACADEMIA
KÖNYVTÁRA

K. A. L. E. N. D. A. R. I. O. M.

1833

M. V. C. A. B. E. M. I.
K. O. R. Y. V. T. A. R. A.

K A L E N D Á R I O M .

1 8 3 2 .

27	Szombat	1. Ignác P.
28	Péntes	2. György A. ház.
29	Csütörtök	3. Balás
30	Szombat	4. V. csóna
1	Kezdet	5. V. székely
2	Hétfő	6. István
3	Kedd	7. Rózsámé
4	Szombat	8. Márk táncos
5	Péntes	9. Ádám
6	Csütörtök	10. István
7	Szombat	11. István

Honnyi virágokkal hintett könyvecske! megújulsz,

A' telet únta komolyt kedvre deríteni megint.

Vajha! szerencsés légy melegebb szeretetre hevíteni

A' hült elméket, Szittyai nyelvök eránt. —

8	Péntes	12. Péter
9	Szombat	13. Simeon
10	Hétfő	14. Sándor
11	Kedd	15. Eleonóra Eber.
12	Szombat	16. Péter
13	Péntes	17. Rózsámé
14	Csütörtök	18. István
15	Szombat	19. István
16	Péntes	20. István
17	Csütörtök	21. István
18	Szombat	22. István
19	Péntes	23. István
20	Csütörtök	24. István
21	Szombat	25. István
22	Péntes	26. István
23	Csütörtök	27. István
24	Szombat	28. István
25	Péntes	29. István
26	Csütörtök	30. István
27	Szombat	31. István

1	Hétfő	1. István
2	Kedd	2. István
3	Szombat	3. István
4	Péntes	4. István
5	Csütörtök	5. István
6	Szombat	6. István
7	Péntes	7. István
8	Csütörtök	8. István
9	Szombat	9. István
10	Péntes	10. István
11	Csütörtök	11. István
12	Szombat	12. István

Balás Theophil.

13	Kezdet	13. István
14	Hétfő	14. István
15	Kedd	15. István
16	Szombat	16. István
17	Péntes	17. István
18	Csütörtök	18. István
19	Szombat	19. István
20	Péntes	20. István
21	Csütörtök	21. István
22	Szombat	22. István
23	Péntes	23. István
24	Csütörtök	24. István
25	Szombat	25. István
26	Péntes	26. István
27	Csütörtök	27. István
28	Szombat	28. István
29	Péntes	29. István
30	Csütörtök	30. István
31	Szombat	31. István

JANUARIUS.

<i>Vasár.</i>	1	Új Esztendő
Hétfő	2	Makár.
Kedd	3	Genovéfa ●
Szerda	4	Titus
Csötör.	5	Telesphor
<i>Péntek.</i>	6	<i>Viz-kereszt</i>
Szom.	7	Iszidor
<i>Vasár.</i>	8	<i>B1 Severin</i>
Hétfő	9	Julius P.
Kedd	10	Rem. Pá. ☽
Szerda	11	Hyginus
Csötör.	12	Ernest
<i>Péntek</i>	13	Hilar.
Szom.	14	Felix Pápa
<i>Vasár.</i>	15	<i>A2 Jész. N. Mör.</i>
Hétfő	16	Martzel
Kedd	17	Rem. Ant. ☽
Szerda	18	Piroska
Csötör.	19	Kanut.
<i>Péntek</i>	20	Fáb. és Seb.
Szomb.	21	Ágnes
<i>Vasár.</i>	22	<i>A3 Vintze</i>
Hétfő	23	Mária ej.
Kedd	24	Timóth. ☾
Szerda	25	Pál fordul
Csötör.	26	Polykarp
<i>Péntek</i>	27	Ar. szájú J.
Szomb.	28	Nagy Károly
<i>Vasár.</i>	29	<i>A4 Sal. Feren.</i>
Hétfő	30	Adelgunda
Kedd	31	Nol. Pét.

FEBRUARIUS.

<i>Szerda</i>	1	Ignác P. ●
<i>Csötör.</i>	2	<i>Gyer.sz.B. Asz.</i>
<i>Péntek</i>	3	Balás
Szomb.	4	Verona
<i>Vasár.</i>	5	<i>A5 Agatha</i>
Hétfő	6	Dorot.
Kedd	7	Romuald.
Szerda	8	Mát. János
Csötör.	9	Apolonia ☽
<i>Péntek</i>	10	Skolastika
Szomb.	11	Eufrozina
<i>Vasár.</i>	12	<i>A6 Eulália</i>
Hétfő	13	Jordán.
Kedd	14	Bálint M.
Szerda	15	Faustín ☽
Csötör	16	Julján.
<i>Péntek</i>	17	Sabina
Szomb.	18	Simeon
<i>Vasár.</i>	19	<i>ASept. Susan.</i>
Hétfő	20	Eleuth.
Kedd	21	Eleonóra Eber.
Szerda	22	Péter sz.
Csötör.	23	Roman ☾
<i>Péntek</i>	24	<i>Szökő N.</i>
Szomb.	25	Mátyás
<i>Vasár.</i>	26	<i>G Sexag. Vikt.</i>
Hétfő	27	Valburga
Kedd	28	Leander
Szerd.	29	Renata.

MARTIUS.

Csötör.	1	Albin
Péntek	2	Simp. ☉
Szomb.	3	Gunda
Vasár.	4	G Quinq. Káz.
Hétfő	5	Adorján
Kedd	6	Friedrich
Szerda	7	Akvin Tam.
Csötör.	8	Istenes János
Péntek.	9	Franciska ☽
Szomb.	10	40 Mártir
Vasár.	11	G1 Invoc. Her.
Hétfő	12	Gergely P.
Kedd	13	Róina.
Szerda	14	Kánt. † Math.
Csötör.	15	Longin
Péntek	16	Heribert † ☽
Szomb.	17	Gertrud †
Vasár.	18	G2 Rem. Sánd.
Hétfő	19	Jósef
Kedd	20	Jóan.
Szerda.	21	Bened.
Csötör.	22	Oktavia
Péntek.	23	Sofi ☉
Szomb.	24	Gábor Ar.
Vasár.	25	G3 Ocul. G. B. A.
Hétfő	26	Emanuel
Kedd	27	Rupert.
Szerda	28	Gunth.
Csötör.	29	Eustachia
Péntek	30	Quirin.
Szomb.	31	Benjam. ●

APRILIS.

Vasár.	1	G4 Laet. P. H.
Hétfő	2	P. Fer.
Kedd	3	Richard.
Szerda	4	Ambros.
Csötör.	5	Vincze
Péntek	6	Celest.
Szomb.	7	Hermann ☽
Vasár.	8	G5 Jud. Diénes
Hétfő	9	Demetr.
Kedd	10	Ezech.
Szerda	11	Leo Páp.
Csötör.	12	Julius
Péntek	13	Hermeneg
Szomb.	14	Tiburcz. ☽
Vasár.	15	G6 Vir. v. Nes.
Hétfő	16	Turib.
Kedd	17	Rudolf.
Szerda	18	Apolon.
Csötör.	19	N. Csöt. Kresz.
Péntek	20	N. Pént. Agn.
Szomb.	21	N. Szom. Ans. P.
Vasár.	22	G Husvét ☉
Hétfő	23	Husv. H. Adal.
Kedd	24	György.
Szerda	25	Márk. Ev.
Csötör.	26	Ezechiás
Péntek	27	Peregrin.
Szomb.	28	Vital
Vasár.	29	G1 Quas P. M.
Hétfő	30	Seit. Katalin ●

MAJUS.

Kedd	1	Fül. Jak.
Szerda	2	Zsigmond.
Csötör.	3	Kereszt feltal.
Péntek	4	Florián
Szomb.	5	Gotthárd
Vasár.	6	G ₂ Mis. P.J. ☉
Hétfő	7	Stanisló
Kedd	8	Mih. Ar.
Szerda	9	Gergely
Csötör.	10	Antonin
Péntek	11	Beatrix
Szomb.	12	Pankr.
Vasár.	13	G ₃ Jubil. Ser.
Hétfő	14	Bonifacia ☽
Kedd	15	Sófia.
Szerda	16	Nep. Ján.
Csötör.	17	Ubaldu
Péntek	18	Felix.
Szomb.	19	Ivó Püspök
Vasár.	20	G ₄ Cant. Ber.
Hétfő	21	Konstantia
Kedd	22	Illona Sz. ☽
Szerda	23	Dezső
Csötör.	24	Johanna
Péntek	25	Orbán
Szomb.	26	Fülöp
Vasár.	27	G ₅ Rog. J. és P.
Hétfő	28	Vilhem. †
Kedd	29	Maxim. † ●
Szerda	30	Ferd.
Csötör.	31	Ald. Cs. Petr.

JUNIUS.

Péntek	1	Nikodem
Szomb.	2	Erasm.
Vasár.	3	G ₆ Exau. Klot.
Hétfő	4	Kvirin
Kedd	5	Bonif. ☽
Szerda	6	Norbert
Csötör.	7	Robert
Péntek	8	Medárd
Szomb.	9	Gébjhard †
Vasár.	10	G Pünk.
Hétfő	11	Pánk. hét.
Kedd	12	Fac. János ☽
Szerda	13	Kánt. †
Csötör.	14	Basil
Péntek	15	Vit. M. †
Szomb.	16	Rem. Fer. †
Vasár.	17	G ₁ Sz. H Adolf
Hétfő	18	Marcell.
Kedd	19	Juliána
Szerda	20	Florián
Csötör.	21	Úr nap. ☉
Péntek	22	Paulinus
Szomb.	23	Szidónia
Vasár.	24	G ₂ Ker. János
Hétfő	25	Prosper
Kedd	26	János és Pál
Szerda	27	László Kir. ●
Csötör.	28	Leo Pápa †
Péntek	29	Péter és Pál
Szomb.	30	Pál emlékez

JULIUS,

<i>Vasár.</i>	1	G5 Tódor
Hétfő	2	Sarl. B. Affz.
Kedd	3	Kornél.
Szerda	4	Udalrik ☽
Csötör.	5	Vilhelm.
Péntek	6	Ésaiás
Szomb.	7	Viltbald
<i>Vasár.</i>	8	G4 Kilian
Hétfő	9	Lucrétia
Kedd	10	Amalia
Szerda	11	Pius Pápa
Csötör.	12	Henrik ☽
Péntek	13	Margit
Szomb.	14	Bonaventúra
<i>Vasár.</i>	15	G5 Apost. osz.
Hétfő	16	Valter
Kedd	17	Elek Pápa
Szerda	18	Arnold
Csötör.	19	Arzáu
Péntek	20	Illés Pr. ☽
Szomb.	21	Dániel Pr.
<i>Vasár.</i>	22	G6 Mária Mag.
Hétfő	23	Liborius
Kedd	24	Kristina
Szerda	25	Jakab Ap.
Csötör.	26	Anna
Péntek	27	Pantaleon ●
Szomb.	28	Innocent.
<i>Vasár.</i>	29	G7 Mártha
Hétfő	30	Abdon és Senen
Kedd	31	Loj. Ignátz

AUGUSTUS,

Szerda	1	Vasas sz. Pét.
Csötör.	2	Portziunk. ☽
Péntek	3	István tal.
Szomb.	4	Domonkos
<i>Vasár.</i>	5	G8 Havi B. As.
Hétfő	6	Úr színe vált.
Kedd	7	Kajetán
Szerda	8	Cziriák
Csötör.	9	Román
Péntek	10	Lőrincz
Szomb.	11	Susanna ☽
<i>Vasár.</i>	12	G9 Klára
Hétfő	13	Ippolt
Kedd	14	Euseb †
Szerda	15	N. B. Assz.
Csötör.	16	Rókus
Péntek	17	Sibilla
Szomb.	18	Ilona ☽
<i>Vasár.</i>	19	G10 Sebald
Hétfő	20	István Kir.
Kedd	21	Bernard
Szerda	22	Timoth.
Csötör.	23	Fülöp P.
Péntek	24	Bertalan
Szomb.	25	Lajos Kir. ●
<i>Vasár.</i>	26	G11 Samuel
Hétfő	27	Kalás. Jósef
Kedd	28	Ágoston
Szerda	29	Ján. ejv.
Csötör.	30	Rósa
Péntek	31	Rebekka

SEPTEMBER.

Szomb. 1 Egyed
Vasár. 2 G12 Örz. An. ☽
 Hétfő 3 Efraim
 Kedd 4 Béla
 Szerda 5 Viktor
 Csötör. 6 Zakar.
 Péntek 7 Regina
Szomb. 8 *Kis Assz.*
Vasár. 9 G13 Már. N.
 Hétfő 10 Miklós ☽
 Kedd 11 Gorgon
 Szerda 12 Tobias
 Csötör. 13 Maurít.
 Péntek 14 Kereszt selem.
Szomb. 15 Hildegard
Vasár. 16 G14 Ludmil
 Hétfő 17 Lambert ☽
 Kedd 18 Vil. Tamás
 Szerda 19 Kánt. † Jan.
 Csötör. 20 Eustach.
 Péntek 21 Máté E. †
Szomb. 22 Mórítz
Vasár. 23 G15 Thekla
 Hétfő 24 Gellér. ☽
 Kedd 25 Kleofás
 Szerda 26 Cziprián
 Csötör. 27 Kozma és Dam.
 Péntek 28 Venzel
Szomb. 29 Mihály
Vasár. 30 G16 Jeromos

OCTOBER.

Hétfő 1 Remig. ☽
 Kedd 2 Leodegar
 Szerda 3 Kandid
 Csötör. 4 Seraf. Ferencz
 Péntek 5 Placidus
Szomb. 6 Brúno
Vasár. 7 G17 Justina
 Hétfő 8 Brigitta
 Kedd 9 Diénes ☽
 Szerda 10 Borgias Ferencz
 Csötör. 11 Burkhart
 Péntek 12 Miksa
Szomb. 13 Kálmán
Vasár. 14 G18 Kaliksz
 Hétfő 15 Terézia
 Kedd 16 Gál Apát. ☽
 Szerda 17 Hedvig
 Csötör. 18 Luk. Év.
 Péntek 19 Ferdinand
Szomb. 20 Vendel.
Vasár. 21 G19 Orsola
 Hétfő 22 Kordula
 Kedd 23 Kap. Ján. ☽
 Szerda 24 Báfael
 Csötör. 25 Krispin
 Péntek 26 Demeter
Szomb. 27 Szabina
Vasár. 28 G20 Simon J.
 Hétfő 29 Narezis
 Kedd 30 Kláudia
 Szerda 31 Farkas † ☽

NOVEMBER.

Csötör.	1	Mind Sz. Nap.
Péntek	2	Halot eml.
Szomb.	3	Viktor
Vasár.	4	G 21 Bor. Kár.
Hétfő	5	Imre H.
Kedd	6	Lenhárd
Szerda	7	Engelb.
Csötör.	8	Gottfried ☸
Péntek	9	Tódor
Szomb.	10	András Av.
Vasár.	11	G 22 Márton P.
Hétfő	12	Emilia
Kedd	13	Bereczk Pr.
Szerda	14	Jukund
Csötör.	15	Lébold ☸
Péntek	16	Edmund Pr.
Szomb.	17	Gergely P.
Vasár.	18	G 25 Eugenia
Hétfő	19	Erzsébet
Kedd	20	Felix
Szerda	21	B. Assz. beav.
Csötör.	22	Cziczelle ●
Péntek	23	Kelemen
Szomb.	24	János
Vasár.	25	G 24 Katalin
Hétfő	26	Konrád
Kedd	27	Virgil.
Szerda	28	Ruffiu
Csötör.	29	Saturn.
Péntek	30	András Ap. ☸

DECEMBER.

Szomb.	1	Elig
Vasár.	2	G 1 Adv. Bibiá
Hétfő	3	Xav. Ferencz
Kedd	4	Borbála.
Szerda	5	Szabina †
Csötör.	6	Miklós
Péntek	7	Ambrus † ☸
Szomb.	8	B. Assz. fog.
Vasár.	9	G 2 Adv. Leok.
Hétfő	10	Judith
Kedd	11	Damás.
Szerda	12	Etelka †
Csötör.	13	Lucza
Péntek	14	Nikás † ☸
Szomb.	15	Valerius
Vasár.	16	G 3 Adv. Albin
Hétfő	17	Lázár
Kedd	18	Gracz.
Szerda	19	Kánt † Neméz
Csötör.	20	Amon
Péntek	21	Tamás †
Szomb.	22	Zéno † ●
Vasár.	23	G 4 Adv. Vikt.
Hétfő	24	Ádám és Éva †
Kedd	25	B N. Karácson
Szerda	26	István M.
Csötör.	27	János Év.
Péntek	28	Apró Szent
Szomb.	29	Tamás P.
Vasár.	30	G Dávid ☸
Hétfő	31	Sylvester

NOVEMBER

Fasten 1 Mind & Map
 Pentek 2 Heiligt end
 Sonnb 3 Viktor
 Fasten 4 St. Bon. Kap.
 Heiligt 5 Iosef H.
 Keil 6 Eucharid
 Sonnb 7 Engelb.
 Fasten 8 Geduld (P)
 Pentek 9 Todt
 Sonnb 10 Andre. Av.
 Fasten 11 Gar. Martin P.
 Heiligt 12 Emill
 Keil 13 B. Beck P.
 Sonnb 14 Jakob
 Fasten 15 Joseph (P)
 Pentek 16 Edmund P.
 Sonnb 17 Georgy P.
 Fasten 18 Ged. Eugenia
 Heiligt 19 Ervedel
 Keil 20 Feliz
 Sonnb 21 B. Ass. bey.
 Fasten 22 Griselle (P)
 Pentek 23 Klemen
 Sonnb 24 Iosef
 Fasten 25 Gar. Kathin
 Heiligt 26 Konrad
 Keil 27 Iosef
 Sonnb 28 Hulin
 Fasten 29 Saturn.
 Pentek 30 Lukas Ap. (P)

DECEMBER

Sonnb 1 Elis.
 Fasten 2 St. An. P.
 Heiligt 3 X. P.
 Keil 4 Bonif.
 Sonnb 5 Sabina
 Fasten 6 Mikol.
 Pentek 7 Ambus (P)
 Sonnb 8 B. An. P.
 Fasten 9 St. An. P.
 Heiligt 10 Iosef
 Keil 11 Iosef
 Sonnb 12 Eitel (P)
 Fasten 13 Iosef
 Pentek 14 Nikk (P)
 Sonnb 15 Valerius
 Fasten 16 St. An. P.
 Heiligt 17 Iosef
 Keil 18 Iosef
 Sonnb 19 Kar. + Nimm
 Fasten 20 Amon
 Pentek 21 Iosef (P)
 Sonnb 22 Iosef (P)
 Fasten 23 St. An. P.
 Heiligt 24 Iosef
 Keil 25 B. V. K.
 Sonnb 26 Iosef
 Fasten 27 Iosef
 Pentek 28 Iosef
 Sonnb 29 Iosef
 Fasten 30 Iosef (P)
 Heiligt 31 Sylvester

U R Á N I A

M. D. CCC. XXXII.

SZEDER FÁBIÁN

SZERKESZTETÉSE MELLETT

KIADTA

BEIMEL JÓSEF.

Ötödik Évi Folyamat.

U R A I A

M. D. CCC. XXXII

JULIUS

KREMER FERENC

Hónapok , esztendők szöknek folyam űzte habokként ,
 'S nincsen erők azokat vissza szerezeni soha.
 Vélek enyész minden ; — csak az elme' szülöttje ma-
 rad-meg ,
 'S a' laurusz-koszorú' díszé örökre virúl. —

Balás Theophil.

JULIHOZ.

Julim édes!

Neved' fényes

Hajnala virul:

Tart még a' Tél,

Fúj a' vad szél,

Rózsa nem virul.

Szép lelkednek,

Báj kegyednek

Mivel áldoznak?

Aranyom nints,

'S más gazdag kints

Mivel adózzak?

Több ajándék,
 A' jó szándék,
 Az arany becsnél;
 Szebb a' hárfa,
 Ékes dalja,
 A' rózsá kecsnél;

Hát verseket

S' vig éneket

Zengve dalolok;

De ne ne vess,

Szivem heves

Mikor lantolok.

Húr ha pattant,

S' némul a' lant

Mert vagy mosolygós

A' lantosnak

Mint károsnak

Lész csókkal adós.

B. T.

E T E L K Ő Z.

Senki az édes Apák' tündér földére ne lépjen
 Átkaival, hol erős árnyékba merülve feledten
 Álmaít iszonyuan, rémitőn hozszan aluszsa
 Sok tehetős bajnok. Daliák' hír-csillaga Dálnok
 A' feledékeny idő' örvénye benyeljen-e' téged?
 Bár-ha nehéz lépéseiddel kora hajnali fénynél
 Nem járhatd a' harczy mezőt, diadalmas erőben
 A' támadt hadakat lehetetlen vízfza-riafztnod.
 Szép Unokák, rokonim! Föl keltsem - e' a' hadak' éjeit
 Mellyeken élet-ütő karral harczolt vala Dálnok?
 'S a' hírek' országát fölverjem e' ifju ajakkal?
 Ó! a' bús Ifjú szomorú lelkével elő-kél
 'S mint lobogó fölleg kíséri keserve: feledten
 A' gyönyör-orfzágot még-is megnézi; eméztett
 Lelke' fogyó lángjain letekint a' völgyre. De mélyen

Érzy sebét, az igen szép völgyet el-ösmeri és a'
 Csörgedező patakot, mellynek sima partain ékes
 Fürtü leány lebegeit mint hajnali csillag eleibe;
 Ottan látja ma is szomorú fűzeknek alatta
 Bánatos álmái közt, és forró könnye kicsordúl,
 És a' hajnal-ölü Iyánykát fölkelti dalával.
 Hát te ne zúgj Szélvész, dalomat hallhassa egész föld,
 'S minden tudja Tabát, a' Iyányka' szerelmeit, és hogy
 Tudja vitéz Dálnok' lángját 's ne gyalázza vitézzét;
 A' ki midön örömes szemmel nagy mézfűze szerelme'
 Forró napjaiból kitekiutene; híves Etelköz'
 Völgyeit és hegyeit míg át-futhatja szemével,
 Lelke szelid kedvvel telik - el 's nem csonka vidéke
 Véli merész ézfűzel. De Terek' partára borongva
 Kell pillantnia, szép örömet elveszti míg a' gyááz
 Térről visszajöhet fölakadt pillantata 's lelkét
 Már nem öröm de harag' lobogó tüze gyújtja, 's keserves
 Háborodásában nem tud mást szólni: Szerelnem
 Szép Taba, a' partot Zavarok' Fejedelme el-állá
 'S tífza Terek' vizeit hada iffza; ne rontsam - el ötet?
 És a' büzfke Vezért ne temessem-e' barna habokba?
 Hogy honn gyermekivel neje fölajduljon utána.
 Veszzen-el a' Zavarok' Fejedelme, ha dálni megindult

Szép daliák' földét a' hírben fényes Etelközt"
 Mondta serény Dálnok 's a' lyánynak várta bucsúját;
 'S nyílt a' rózsajak, de bucsút nem monda örökre,
 És szava ez vala mind: „Te Vitézek' csillaga menj-el
 Tízta Terek' partára, kevély Zavarok' Fejedelmét
 Mély hullamba temessd, hogy kárja ne dulja Etelközt.
 Mert ő jött mireánk békes földünkre, sirassa
 Őt neje gyermekivel; de tanuljon gyermeke 's minden
 A' ki Etel' földén ellenség képen elő áll;
 Mert te vitéz Dálnok nem rettegsz tőle. Vitézem
 Szép daliám! Szívem szomorú harczokra lekísér;
 'S meglesem a' halom' ormairól kicsin esti sugárral
 Alkonyi sugárral kibukó szép csillagod' arcát,
 Tőle meg is kérdlek 's mint vinak karjaid érttem;
 És ha öröm-fényben látom lobogódat előre
 Annyi vitéz közül ép színnel kifehérleni, égő
 Szívvel elődbe megyek 's a' kedves völgyre bevárlak.
 Veszzen-el a' Zavarok' Fejedelme, ha dulni megindult
 Szép daliák' földét a' hírben fényes Etelközt"
 Szóla dicső Taba 's hév csókban nem mondta bucsúját;
 Nem mondott örökös búcsút; de epedt szive még is,
 'S mélyen az elválás' gyötrelmét vette keblébe.
 'S Dálnok az őt tereken meg - megzördíti zománczos

Fegyvereit „kelj-föl bajnok! szép hírü hazádat
 Dúlni akarja Zavar, tenger sokaságu hadával
 Rettenetes; de Emér nem tudsz rettegni 's ne rettegj.
 Föl hát büfzke Emér! hozzá-el buzogányod' erőjét“
 Lelke' haragjában megbúsult Dálnok imigy szólt.
 'S villámként kele büfzke Emér Túr' gyermeke, nyíl
 Meghuzván kifeszült idegén hideg éji szeleknél
 Zengi halál' dalait 's el hat szava meszszre Terekhez,
 'S kürtje riadtától szomorún nyög-vízszra Etelköz.
 'S megy keserűséggel lelkét teli hordvá haraggal
 Büfzke Emér, nyomain Dálnok' dandára, turulként
 Mes sze-tekint Dálnok 's nem lát hadat állni Terekn
 De ifzonyú hangon megesöndüle fegyverök a' hős
 Ifjúknak. Fölütötte fejét a' zajra kevélyen
 A' tenger Zavar; és fölkelte az ör' szava őket.
 Büfzke Emér kürtjét megfújja keserves ajakkal
 És a' mély völgyet mint menny' dörögése bejárja
 Harczra hívó zajjal kürtjének szózata mélyen,
 De mélyebbre hat a' daliák' szívébe. Had-üző
 Dálnok előre megyen 's folsóhajt lelke Hadurhoz;
 Szóla pedig „Fölséges uram, diadalmas Ur-isten!
 Adj ma erős Dálnok' karjába, vezesse hatalmad
 Fegyvere' förgetegét; villámidat addsz ma nekem,

Hogy gonosz ellenség háborgva megégjen előttem.
 Légy ma velem Hadur! e' téren, mint őfzi bogácsok
 Hulljanak-el valakik földünkre csatázni jövének.
 Majd Uram! a' győző diadalmas karral ölelni
 Fogja Tabát; Te adál, el mondom néki, szerencsét.
 Ő vállaimra borúl 's csókkal meghinti vitéze'
 Arczait, és örökös nevedet jó szóval is áldja.
 O hát légy ma velem Hadur! oh diadalmas Ur-isten! "
 Fölkele ekkor már Zavarok' Fejedelme, dagálylyal
 És riadó szóval fölszóla: „mi féle had áll ott?
 Nem had; csak gyülevész népek; nem hadra születtek;
 De szaladó népből gyűjtött rabszolgái tábor.
 Jöjjetek, itt az idő; de Hazám e' hírnek örüljön
 Még ma: hogy áradozó Tereket megnézni csavargó
 Népek is érkeztek 's nem tértek visszra, Etelköz'
 Gyermeki; én Zavarok' győző Fejedelme előltem "
 Szólana még többet, még szólna gyalázatos ajkkal
 Átkot is, egygy népet soha milly nem sérte, szidalmat;
 De Dálnok' szemein vad lánggá lettenek e' szók,
 'S a' tűz-lelkü Vitéz nem tűrheti többi szidalmaít,
 Rémitő ivét ifzonyún föl húzza halálos
 Újaival „veszsz-el te gyalázat' kölyke "
 Küldi lobogva nyilát; 's a' nyíl mint jó fia el-megy

Nem tévesztve utat, hangos nyelvében akad fönn
 A' Káromlónak 's koponyáját furja hegyével.
 Hol vagytok ti kevély népek? Szól nagy tüzü Dálnok,
 Hol vagytok? Fejedelmeteket hordjátok-el innen;
 Mert szép hírü Etel-közben csak Hős' temetésén
 Diszlő a' hadi-dal: de fölötte ne zengjen akár-ki
 Énekeket, mivel e' földön még sirja se légyen“
 De a' nagy tábor nem hallgat szóra ijedten,
 A' folyamat gázolja vészett sorsában ügyetlen.
 Büfzke Emér pedig a' partról mint menny-kövek' árja
 A' szaladó hadakat lelkében örülve nyilazza,
 Küld is utánok szép dalokat, nagy gyászos ajakról
 Ujra fölébredvén az anyát siralommal előntik.

Nincs vita már; de megyen két ifjú bajnok örömmel
 Büfzke Emér riadó kürtjével, alatta kevélyebb
 A' hadi mén, mert győzödelemből hozza vitézét.
 Dálnok is a' Zavarok' Fejedelme' verője nyomában
 Megy lenyilalt Fejedelm' lobogóját hozva sisakján.
 A' had után így ketten utaznak az ifju vitézek
 Mindenik ép kelvet 's örömet hordozna szivében,
 De hős Dálnok' eszén éles gond táboroz, és nem
 Hagyja örülni miképen Emér, hü társa örülhet.
 Látja Tabát ragyogó csillagként lengni elébe,

'S csöndes kék szemein kedvének látja világát;
'S ő is örülne ha titkos bú nem tépdezi keblét.
Honna felé megyen ő, vele leghűbb társa Emér is
Látni az édes lyányt anyjával az ősi teremben.
Csönd van előttök, utánok csönd, körülöttök is az van,
De az igen komoly emlekezet fölkölti keserves
Árnyait a' multnak, letünő daliának is árnyát;
'S eljöve az, Izigorú képekbe borúlva előttök
A' sanyarú nyomokon sok könnyet sírva húzódeék.
'S mint a' mély csöndöt paripák' dobogási zavarnák,
Fönn a' szikla-orom megzendül hangosan ekkép:
Szánjátok oh ifjak! szánjátok az Árva' szerelmét,
Kit csapodár lélek hiu szóval az édes anyának
El csalt lakhelyiből! Ridegen jöve, szűzi szemérem'
Szárnyain a' még gyöngé leány, hön dőle az Ifjú'
Karja közé; forró vala ez, mint keble is égő
Volt a' lánykának 's nem rektege semmi veszélytől,
És a' lányka övé vala így, 's hah! nem vala kedvés
Már a' hervadozó. De az Ifjú' keble ki égven
Vágyaitól hidegen szerelemtelen élet után ment.
Hogy pedig a' lyány' esküiben ne legyen neve többé
'S lenne világnak előtte titok, megfogta utószor
A' Sirdoklónak karját teremébe vezetvén

A' hova hő nap még soha nem küldhette sugárait ;
 'S jég ölelése után búcsúját mondta utána
 Rá csapván gyilkos kézzel gyáfzos helye' zaráit.
 „Szánjatok oh Ifjak! de kínos lakom' útja töretlen!
 'S rajta szelek járnak; halovány kis lyányka' nyomába
 Jöjtek oh Ifjak! csak ezen Szüz' tiszta szemeitől
 Nincsen röjtve lakom 's egyedül ő jár vala hozzám,
 Mert e' szikla-lakot más nem láthatja: de ő is
 Félve jön, és rettegve megyen, mivel éji leány ő.
 Szánjatok oh Ifjak! szánjatok az Árva' keservét!
 Gyáfz ének zengett hegy-oromról völgyi menökhöz
 És elakadtak azok mélyen bámulva szoborként.
 Mégis büszke Emér fölszólal szánakodólag
 Merre megyünk Dálnok te vitézek' csillaga? a' szó
 Nékem igen gyászos, megfánjuk - e' a' nyomorulttat?
 Vagy had után menvén itt hagyjuk-e' veszni szegénykét?“
 Bülske Emér így szólt; ösmertelen ő neki a' völgy,
 Mellyen előbb sokszor violákért bolyga szerelmes
 Lyánya' kezén; hol előbb gyönyörét, a' boldog időknek
 Élet adó gyönyörét élhette szelíd Szüze mellett,
 Most a' szép völgyet már-már nem is ösméri többé!
 Öt a' víg hajnal nem költi öröme, naponnan
 Öt hadak élesztik, harcban van kedve nap-estig,

És a' háborgót irtozva fogadja-el ágya.
 Még-is röjtve vagyon bünc , néha feszíti csak álmát.
 Irtózat , mi időn lelkének előtte vadabban
 Mint sem gondolná a' bűn fölhozza ezernyi
 Szörnyetegét ; és rémulten dűl vissza ha ébred.
 Mostan előtte vagyon : de nem ösmerik a' szemek immár
 A' gyönyörök' völgyét , a' bűn' szikláját. Azomban
 Nagy vétkét Hadur ír-á-föl , meg is ütheti értte
 Lángos karjaival ; valamint megverte hogy a' szép
 Völgyre ne ösmerjen 's a' bűs sziklára ne lásson.
 'S bár minden-ha szívét mardozta is a' bűn ; erőszak
 Tette is öt nagygyá sanyarú munkákra vezetvén :
 Még-is csalt örömet kötözött piros arcza , nyugalmas
 Kedv-látszék szeméin , noha a' szem' kedve kötött volt,
 'S a' hév pillanaton nem merte fölűtni borúját
 A' szomorú lélek ; mert vissza-riasztja az ifjú
 A' bű' szózatait 's a' lelket erőlteti kedyre.
 Láta derűtségét Dálnok , kedvelte ez Ifjút
 Mint rokonát ; békben 's harcaiban társa lön , együtt
 Mentenek ök most is 's így szólott Dálnok Emérhez :
 „Ifju Emér , hadaim hű társa ! az árva leányzót
 Veszni ne hagyjuk-el itt. Nem hagynám veszni Tabámat
 Én is örökre ; az ég sok csillagit értte leráznám ,

És nagy tengeren is szél közt is utána eveznék.
 O szép ifju Emér! hadaim hű társa, ne hagyjuk
 Mink ezen árva leányt; de ha Isten akarja ez éjel
 A' zokogó hölgjet megmentsük akár-ki' kezéből.
 És nem szóla Emér, nem akart még szólani többről,
 Eggy mély partu uton némán lovagolva odább ment.
 De mivel ösvényét elakasztá völgyi sűrűség,
 A' habozó paripát vén fának alája kötötte;
 'S mint ki üregbeli sárkánnyal vágy vini gyalog kélt
 A' gyász-szikla felé. Két nyil-hajtásnyira mélyebb
 Völgyeken indult-meg Dálnok; valaminta világgal
 Kelne csatára, megyen had-ijesztő szörnyü aczéllal,
 Rettenetes buzogányt hordoz, puzdrája nyilakkal
 Rakva kemény hátán sok szárnyain miutha röpülne.
 Így mikor ő egyedül törné a' jártalan útát,
 Hét szomorú árnyék közelít hozzája, fehérék
 Hattyúként földig, recze röjti szemek' deli fényét.
 Mintha nap' országát elhozták volna magokkal
 Olly ragyogók, 's hosszaszan húzódék fényök utánok,
 'S Dálnokot a' hét Árnyak után e' gondolat űzte:
 Hogy szép éji leányt késér a' szikla' tövéhez.
 Völgyeket és hegyeket beszalad Dálnokkal az Árnyék,
 Még is hű követője marad hová Árnynak az Ifjú.

De mikor észre-vevé hogy ménje kifárad alatta,
 És szaladásának végére nem érhet az erdőn,
 Megdőbbenve el-áll: mi dolog? tébolygok-e' most is?
 Vagy nem ez Árnyéktól hívogatva bolyongok-e' most is?
 Igy gondolt Dálnok 's fölforrott vére ereiben.
 A' vezetőre riad, 's rettentő hangu szavával
 Minden völgy' éjét, minden sziklás hegyek' álmát
 Mészse-riasztja 's eláradozó méreggel imígy szól:
 Merre van a' bús hölgy? ki vezet szikláira engem?
 O Árnyék, Árnyék! rémületes életed engem
 Még meddig késért? gyászos sziklára veze sel,
 Vagy többé ne legyen kísértetes árnyad előttem.
 Fuss tova éjeiden, ne legyen soha nappalod; és ha
 A' sziklára fölérsz, ordíts-be az árva leányhoz,
 Hogy Dálnok többé meg nem válthatja' imígy szolt
 Hős Dálnok; de szovát meg nem hallhatta Emér már.
 Ez fáradva-leült egy csernek törzsöke mellé;
 Szerte pedig buzogánya hever, dárdája pediglen
 Néz iszonyú csillagként a' magas égre tűzötten,
 Néz maga is hajnalt lesvén a' csillagos égen.
 De Dálnok' szavain pedig elrémüle az Árnyék,
 'S lyányi szeméremmel fölajdula bánatos ajka:
 O Ifjú, Ifjú! haragod méltatlan erántam,

Ártani sem képes, mert csillagod' éke hanyatló,
 De az enyém ridegen mosolyog tündéri határon.
 Fönn, magasan, sziklán épült vala régi időben
 Lukja király-lyánynak, kit csöndes hajnala' évein
 Vén Apa kísértett; de kevély vala lyánya hajolni
 Karja közé 's a' dér-kebelen hullatni virágot;
 'S a' bűn-lelkű kiraly e' sziklán zárta leányát,
 És lön azóta leány-kinzás a' sziklai várban.
 Ez betedik boldogtalan itt, kit kedvese zárt-meg,
 'S élete olly szomorú valamilyen télen ez erdő.
 A' madarak szánják, dalt mondanak, és dalok olly bús
 Hogy magas ormokról kő-szikla repedne zuhogva:
 Te pedig elmenvén szívedben szánakozás nincs.
 De menj; átkaiban részes leszesz, üldöz örökre,
 Hogy mint lelkéből ki van írtva nyugalma gyököstül:
 Háborodott légyen minden napod, és szüved égjen,
 És égő szüvedet kegyesen soha senki ne nézze.
 Légy boldogtalan, és siralomban folyjon el élted"
 Ezt hallotta vitéz Dálnok, 's nyílt vont tegezéből
 Lelke' haragjában mondván „veszszen veled a' lyány
 A' kő-szikla-tetön! kísértet' lánya, de engem
 Szűnj üldözni tovább, rémeiddel utamba se állj-meg,
 És megtúdd örökös siralomban sem foly-el éltém“

Így szól ő, 's idegén fölrezen nyila, suhogva
 Elmegy ugyan, de leány' árnyát nem sértheti; 's vissza
 Néz hét Villi ugyan; de jájoktól zendül is a' völgy,
 És Dálnok' szemeit leveré nagy fénye Hadurnak.
 Szóla fölötte pedig fölhö' barna öléből:
 „Bajnokom, a' csődült hadakat megütötted erőmmel
 Mert bizodalmas ajak' hangján szóltál vala hozzám;
 O bajnok! mi keménynyé tett a' had' keze téged!
 Rettenetes vagy mint felhöm' villámai e' föld'
 Minden népeinél. De ki készít hogy nyíllal is üldözzd
 Lyányamat a' gyönyörű Villit kit mátká üzött-el
 Keblétől; de szelid szóval jött égi lakomhoz
 'S lyányaim a' Szűzet forró esőkjaikkal avatták
 Testvéröknek. Azomban elő-jöve Hajnal is; a' Szüz'
 Kellemeim vesze 's a' lyánytól elvitte Szerelmeit.
 Ezt küldöttem alá hozzád, de te nyíllal elütted.
 Dálnok! ezért bűnhödj, leszesz e' föld' foglya ez éjel.
 Büszke Emért pedig eltemetem nagy cser-fa' tövéinél,
 És halmára szegény Villik járnak-le egekből
 Estvenként suhogó szárnyan szép csillagi fényben;
 Emlékül dárdája leszen, hogy tudja halandó
 A' kö-szikla-fokon csapodár ő zárta halálig
 Mátkáját“ bajnok Dálnokhoz szóla az Isten

Nagy dörögő hangon. Halovány arczáju szelid hold
Néze vitéz Dálnok' szomorúságára borúsan.

Már szomorú Dálnok letevő dárdája' hatalmát,
'S melleje a' súlyos buzogányt nehezülve lerakta.
'S kürtöt kére Hadurtól hogy fölverje az erdőt;
De Hadur a' kürtöt mély sírba temette Emérrrel.
Büszke Emér, szép kürtü fiú! oh! milly hamar eljött
Néked is alkonyatod; mi hamar megzárta világát
Ifju korodnak! az el nem ülő fény' tiszta sugárát
Egi Hadúr. Ámbár nem nézheti Dálnok ezentúl
Harczi vitézséged' mi-üdön kergetne nyilakkal
Sok hadat: elröjtem még is hős emberem! arczád'
Mélyen alá lelkem' fenekén. Ha lakomba menendek
Meggérd a' deli nő jó aszszony „Dálnok! Emérem
Jó fiu, büszke vitéz, gyáván el esett - e' Tereknél?“
Aszszonyom, oh néked mit mondjak ezenkor Emérről?
Nincsen Emér többé, Hadur őt mély sírba temette,
Szép telemeire sötét földet vete? Túr deli aszszony
Nincs fiad oh! szívednek már nincsen fia“ Dálnok
Szíve' késervében nem mondható semmi vigabbat
Ülve sűrű eser alatt, de hagyá nyugodni fejénél
Meszze-menő nyilait, pajzsát dobbanva lerázzván
A' csertőhez, alá maga is megdőle egészen;

És mint háborodott hullám a' szélnek utána
 Hősöm is úgy nyugodott ragyogó képeivel. Azomban
 A' hév-keblü leány szép szüz Taba kedves alakban
 Tün-föl eszén, arczát ki gyönyörrel előnti szerelmes
 Karral öelve nyugalmában deli vállait által,
 'S csöndes enyelgéssel kebelét neki bontva. Kitüntek
 A' halmok, hol öröm-sóhajtás várja 's lobogva
 Lángjaiban hű lyányka bolyong daliája okaért;
 És így hozza szelid képzet szép éjeli fénynél
 Szöke Tabát. De előle borongva futottal ezen kép;
 És mit lát az utó nyomokon Dálnok' szeme? bánat'
 Képei állnak elő, bánat közt látja szerelmét;
 Nem szólott szerelem' hangján, nem mondta „szerelmes
 Bajnokom e' kebelen jer nyugodj édesen addig,
 Mig forró szüimtől a' Had' jó Istene nem tilt:
 De elrázva diszét, megbomlott fürtei' árnyain
 Nagy keserűségét hordozza az ég-szemü lyányka.
 'S búsan, kedvtelenül a' multakon aggva 's jövődön
 Néz-föl az égre vitéz Dálnok, törödelmes ajakkal
 Kérleli a' Hadurat 's lelkében bánakodás kél;
 Most nincs bűn lelkén egeket megnyerne szavával:
 Még is az elvesztett pillantat bontja nyugalmát,
 És mint távol idő' sorain nagy meszsze lepillant.

Nem lát mást csak bünt, melly sok rémeivel ijeszti.
 És Taba' a' siratott deli Szüz' arczája borongóbb
 És szomorúbb lézen szeméin ringatva könyűjit;
 Mah! de hol? oh már nem Széplak' teremeiben elaggott
 Édes nőnek előtte, nagy égi Hadur' teremében!
 És ezt látja vitéz Dálnok, nehezülve lehajtja
 Szép daliás képét, 's nem szól mivel égeti bánat
 Hős lelkét, de idéz több bánatot égni szivébe,
 Hogy hamar égjen-el, és többé emléke se légyen.
 És ezután fölszól fájdalmát kötve szavaihoz:
 Hát el-hagysz-e' Tabám? megvetsz-e' Szerelmem öröklő
 Esküimért? hagyjel te Szerelmes lyányam, ezen sziv
 Megszakad így hamarább, 's nem leszel ki sirassa ha' elmúlt
 Oh Taba! mint szeretett Dálnok' jó lelke feleljtsd-el.
 Így szólott, és a' magas ég hallotta 's egész föld
 E' panaszos szókat, jöve is valahára segítség.
 Tiszta ragyogvánnyal képét beszélve remények'
 Szárnyain égi leány csöndes lebegésben alá-szállt;
 És mikor a' bús hőst meglátta keservesen, élőt
 A' nyomorú földön „mit búsúlsz, monda, vitézem?
 Mért van homlokodon bánat? ne epedj-te örökre
 A' szép szöke után; ifjú! ne epedj-te örökre.
 Szép lyánykádat örök Hadur örzi, világos előntő

Tengerek árján túl hova innen nem mehet ember,
 Bár keze csillagokat rázzon, nagy lábai poklot
 Nyomjanak is; mivel a' Hadurat tündér sereg örzi;
 És a' szép ország mindenkor fényes erőben
 Tündöklik. Hadur' országát szép ifju ne bolygassd.
 Én pedig ott hagyván ragyogó országomat értted
 Meszsze-jövék ifjú, hogy lássam kedvedet; és ha
 Bennem öröme találsz, veled egygyütt én is örüljek.
 Árczaim' ékeinek ne keressd jó ifju, halálát,
 Nem jön az el soha míg Hadur él; 's míg csillagi fénynél
 E' kis földre tekint, lezűz arczom mind azig ékes;
 Mert kora hajnalban nagy egek' Fölsége teremté
 És virulásában kikerülte az ősz' dere; méltó
 Hogy csillag-korokat leljen, le ne rontsa keservék!
 Napja ha jöni talál' csábító szög-szemü lyányka
 Szóla, de csábítóbb azután szépsége; 's lemondjon
 Róla vitéz Dálnok? kergesse-e' melízze magától?
 Mit tegyen? a' minden Szépségtől fússon-e'? Dálnok
 Kötve marad lyánykája szemén, 's hova nézzen ezentúl
 Hogyha nem a' tündérre ki ötöt ölelni leszállott?
 Még is az égre tekint a' fölhöt nézi; Ha durtól
 Kére tanácsot ez ügyében, de nem ad vala semmi
 Szózatot égi Hadur. 'S megfordúl Dálnok elűzött

Képeivel 's a' lyányt megkérdi „dicséretes aszszony
 E' bús földre miért jöttél? mi hozott ki hazából
 Hogy keseríts engem lyányam! képevel? imádott
 Kedvesemet mért hordod elő? ha Hadur megirigylé
 És elvutte Etelközből, ki idézheti vissza

A' gyönyör-országból, hova még nem lépe halandó,
 Menni tilos, de nem is lehető még emberek élnek?“
 Ezt mondá 's beborult a' bajnok képe borongó
 Föllegként, mit erős szél-vészek' erőszaka kerget,
 Szép Taba bánatosan tündéri mezében előtűnt
 A' hős' lelke előtt, 's a' Kedvest látta buvában
 Arczai mint áznak könnyűjétől, kék szeme' fényén
 Látta borulását: 's már nem szeret élui magának,
 Mert a' föld gyönyörűséget nem hozhat azuntúl
 Mit Hadur elragadott, Szép szüz Taba, Zaka' leányát,
 De tündér Karabár fölütötte szemét, 's valamennyi
 Szépség van magas égen túl, van földön, epedvén
 Hitta kegyes szóval 's piruló arczára derité,
 És eget és földet megkért, hogy hozzanak arczot
 Még derülőbb fénynyel 's hintsék-be sok égi virággal.
 Teljesedett mit ohajta, mivel Hadur' átka veszélyes
 Romlással lebegett Dálnokra „Vitézem! ezer közt
 A' ki csatában erős, kedves szerelemben is első

Mind ezig, oh! mondd-meg mit hozzon elődbe szerelmes
 Szép Karabár? (mondá a' lyányka) ha tengereken túl
 Küldesz is eljárom; ha sötét kebelébe leküldesz
 A' földnek, lemegyek, csak d'júl addsa s erclnet.
 És te vitéz nem szánsz-e' ugyan? nem szánod-e' hulló
 Könnyeimet? vagy ezer könyből áradjon-e' tenger
 Ezt akarod Szép hős? tengert sirok én neked, és majd
 A' mikor ágyadból a' lyány' mellöle fölébredsz,
 'S meszsze nehéz szemmel dagadó hullámra lenézel,
 Lelked az eltagadott Szűzön rettenve elámul;
 Mert szeretett téged; de kemény szüved üzte veszélybe'
 Monda szegény Karabár; könnyeit megevesztve keserves
 Szózata fölkelté a' csönd' rémületes álmát,
 Szőke tekeréséből ragyogó haj fürté clomlott
 Folyva kerek vállain, de arany-habu csörge pataként
 Bolyganak is gyönyörű halmok közt szőke fodorral
 Szép ragyogó fürtök; Dálnok! nem nézed-e' őket?
 A' Szellő eljött Karabár' panaszára; király-szín
 Lepleit a' lyánynak meg-meglebbenti kicsalván
 Bájait és ragyogó arcának tiszta világot,
 'S képe varázslóbb lön 's kedvesb valamennyi gyönyörnél,
 Égne talán Dálnok; de lenéz lelkébe tanácsért
 'S kérdi „szüvem, lyánykám megláthat-e' téged örömben

Ugy valaminthoz ez előtt nagy örömben láthata Dálnok?
 'S lelke' gyanúja sugá „nem látod örökre karod közt”
 Ezt gondolta. Sulyos bűvának alatta lehajlott
 A' nagy hírű vitéz Karabár' karjára „leányam!
 Monda; ne sírj többé, mert égeti lelkemet a' köny,
 Melly kedves szemből ered, és lelkemre le-árad.
 De kedves leszesz ettől fogva örökre, szivemnek
 Vágya közé derülő csillagként leszesz neved írva.
 Tán téged Hadur el nem ölel ha helyette Tabának
 Küldje. De gyöngé Tabám légy boldog szép Taba! csöndes
 Szived' jóságát nem tudja felejteni Dálnok
 Még az öröm' karján is; utánad ohajtva Hadurhoz
 Menne rohanna, de légy boldog nélkülem is. Engem
 Tündér-lány csókol, hív lelkem elolvad ölében;
 'S tán még is feledett gondjaimtól meszsze virágzó
 Éltem' napjaiban gyönyörű nőm' karja ölel-meg”
 Szóla vitéz Dálnok feledékeny ajakkal, az égő
 Lyányt karjaiba vevén megcsattant csókja. De bánat
 Váltja-fől a' csókot, 's nagy fájdalom érik utána.
 'S nincs Karabár többé, megverte Hadur' keze; tenger
 Parti Viharrá lön magasan fútólag az égen.
 Zúga körül a' parti Vihar mint éjeli lélek
 Dálnok' vér biboros pajzsán lele-csapva ijesztőn:

Még is erőt véssen Dálnok, 's elszánva halálra
 Bár szomorú legyen az, bús élete' mindenik ízét,
 Átkozatot gondol titkon, hogy senki ne értse,
 'S lelke fogadja csupán 's lelkében örüljön az átok.
 'S átka im illy vala: embernek kárára teremtél
 Ennyi irigységet Haduram? legyen átok az órán
 Mellyen anyám nemzett 's a' napnak csalfa világát
 Meglátták Szemeim. Mi öröm szenvedni szünetlen
 E' szoros élet közt 's nem látni kis életü kedvet
 Itt ezen arnyékban? de örökre kínozni csapással
 Kedved-e a' férget, kit örök haragodra teremtél?
 Kínozz míg kínozhat erőd, ha gyönyörre találhatsz
 Mind ebben; de siess porrá gázolni Had isten,
 Hogy nevedet többé a' megtört' lelke ne tudja.
 Vagy ha nyomorgani hagyfz, békülj-meg vélem Ur isten
 Addsza bocsánatot, és hozzd vissza ölembe Tabámat;
 Nagy Hadur! országod' megdúlhatom érte egyébként"
 De nem szóla Hadúr, meg sem béküle Úr isten,
 Mert őt büszke vitéz sértette dagályos ajakkal.

M á s o d i k É n e k.

Lelke borongóbb lön Dálnoknak, előtte kitünyvén
 A' szomorú elmét ragadó láz-gondok; erőben

Kél-föl 's dárdáját ütvén a' földbe csikorgó
 Élével valamint-ha pokol' szívébe rohanna,
 El rémít mindent maga is rém, képei rémek.
 És mint nagy teleken zúgó szél-vészek üvöltve
 Mennék öökben egész irtózat lángol: eszével
 Úgy vala most Dálnok, 's nem tud megférti körében;
 A' föld nékie szűk, Hadur' országába rohanna
 Szöke leánykáját hadat üző karja kiviná;
 És fölszóla nehéz szűből a' parti Viharhoz:
 „Parti Vihar, jó parti Vihar! vigy-el engem öledben
 Mészze Hadur' ragyogó országa' határisa. Hajnal
 Mészze van e' földtől, miüg eljön, lyányam enyém leszsz,
 'S néked parti Vihar kis domb' ormára világos
 Fényes arany lobogót tűzők emlékedre, koronkint
 Szép Taba és Dálnok halmodra kimenve virágot
 Hintenek ők, jó parti Vihar! vigy-el engem öledben“
 'S parti Vihart Dálnok' buzgó kérése lecsalta
 És mint meszsze - fogant tündér fölvette vitézzét.
 Nem, miat háborodott Szélvész zúg völgyeken által,
 Sem mint gondolatok, nem vitte-el olly ragadólag:
 De millyen sietőn jár a' hű mátká, kit édes
 Lyányka örömmel vár; ámbar sebes útja, nem ártó
 Még-is, eláradozó örömökbe' hogy épen öleljék

Egymást a' szeretők : Dálnok hős' úta is illy volt.
 'S jár vala fönn villám' országa' határain a' hős ,
 Hofzfu utú idegényként össze-vadászfza kedüvel
 Ör szeme nagy Hadur' országát 's birodalma vidékeit.
 Még-is alá pillant teljes gyönyörében az Ifjú ;
 És bú és bánat szállnak lelkébe sötéten.

Láta magas hegyeket , villámok' harczaít ottan
 'S harcok' terhe alatt roskadtan sok hegyek' ormát ;

Láta futó özet kergetve az ifju vadásztól,
 'S a' szaladó állat nem tudja kerülni veszélyét ;

Mert míg zengetegét elhadja futással , utána
 Nagy suhogó szárnyon rá jő vezedelme 's el éri

A' mi elől szaladott sok völgyön bolygva , halála,
 Láta kicsin halmos, lobogót vér-szárnyasat, ottan

A' lobogó mellett bús ifju keservesen üle ;

Kín szaggatja szüvét 's már benne alig piheg élet.

Éjeket is virraszt egyedül a' sírra borúltan.

Láta nagy öblü tavat , háborgó szélveszek üzek

A' zuhogó habokat 's bennök fél köldökig ázva

Láta kegyetlen apát , ki fiát eltépi dühében ,

'S véresen a' gyermek' tetemeit elfzórja habok közt

Mind ezeket látá , kedvet nem lel vala bennök ,

És irtózáttal tér-meg szeme 's érezi mélyen

Hogy nyomorúságnak vagyon e' föld' népe kitéve,
 Hol sok vízfza-vonás dönt sírba sok ezreket; ármány
 Gyűjt hadat és sorsát bűn-gyűjtött népíre bizza;
 És ezt látta vitéz Dálnok 's hős lelke elámult,
 És mikor ősi hazájának téreire lenézne,
 Láta ezer hölgyet; de csak egygyet, ezer-közül egygyet,
 Boldogot, a' ki egész gyönyörét élhette virágzó
 Napjaiban 's a' hév nap után nem féle borútól:
 'S a' boldog maga szép Taba tífza gyönyörben. Enyelgő
 Ifjut is ezret láta; de boldogot egygyet ezerből
 Láthata csak, 's Dálnok maga ő a' boldog ezer közt
 Szűz Taba hűségén legtífztább lángu szívében.
 'S mint ezeket látá, látszék hős lelke betelni
 Képeivel 's gyönyörű Taba él csak szíve' vidékén.
 'A Zúgna habár a' parti Vihar mint szél fiu, vagy bár 'A
 Menne röpülne teremne miként a' gondolat: így is
 Lassú volna vitézemnek, ki tűzében eléghet
 A' szép Kedves után; 's te Hadur' birodalma ne csalj meg!
 Jaj neki, itt ha utat tévesztene éjeli fénynél.
 Bár most völgye sötét, egy ország látszik az éjben,
 Tán Haduré? gyönyörű ligetén tán szűz Taba alszik?
 Úr' országa sötét kis halmán csillaga áll ört.
 Parti Vihar suhogó szárnyain ide hozza vitézzét

'S szóla szelíd szóval kis hegynek alatta elállván:
 „Íme Hadúr' országa vitéz! ide semmi halandó
 Mind ezig el nem jött; de tilos már lépnem ezentúl.
 Menj szép ifju vigyázva sötét völgyére, ne rettenj
 Bár hadakat látsz is. Ha leányodat itt leled édes
 Lángokban, harezod víbatja az ifju' öléből“
 Így szólott a' parti Vihar 's hideg éji szelekkel
 Tengerekig subogott a' partra be-lesni halálát.
 Hős Dálnok pedig álla merön ösmertelen ország'
 Halma alatt a' völgy' iszonyú éjére lenézvén.
 Még-is az Őr-csillag hozzá bizodalmas alakkal
 Kezde mosolygni, ne fuss, mond Dálnok, előlem; utakra
 Légy vezetöm ezen országban“ de mosolyga tovább is
 A' szelíd Őr-csillag Dálnok' képébe. De föllép
 A' hegy oromra vitéz Ifjú 's leragadja az ékes
 Csillagot és győző kezein lekötözte világát.
 Elhalad a' völgyön kicsin érre akadva, bokáig
 Mossa arany-habú ér lábait míg fűre kiléphet.
 Túl az arany-patakon száz évü liget koszorúzza
 A' csöndes halmot, gyönyörök' szép honna' határait.
 Itt valamint a' dombra fölért hős Dálnok' előtte
 Nyitva valának ezer birodalmak' kincsei. Kedvet
 Mind nem adának ezek. De szelíd szellőnek örülvén.

Ült vala s ép Lebelő legkedvesb lyánya Hadurnak.
 Csörge patak-habból vala termete, gyöngé galambok
 Alkonykor szedték, hogy kedves lenne szívének
 Minden vágya; nap is ragyogó fényt küldé hajául,
 És az igen ragyogót szökévé mosta könyével
 Eggy rideg országból kiüzött bús dajka; de Hajnal
 Szép epedő Hajnal rózsából álkozá arcot,
 És ezen arcz vig lön, mert csöndes reggeli fénykor
 Harmatozó esőkből minden napon éle gyönyörrel;
 Karjait éjeli hó' fényéből rakta Had-isten,
 Hogy, ha kerek földről megtérne nyugonni, ezen lyány
 Hozna serénységgel neki a' szép völgyi patakból
 Tiszta vizet, 's kisdud tenyeréből hiven itatná;
 Szép szeme lelkének sugára, tanúja hogy ott nincs
 Semmi hiúságnak ragyogó épülete. Tisztább
 Jó szive a' napnál, ajakát ámbár szerelemre
 Ösztönözé sokszor tündér-fiu illatos árnyban,
 Férj' öleléseitől még-is vagyon óva el eddig:
 Illy vala Szűz Lebelő Lyányaim! nézzétek-el omló
 Szőke fodor fürteit, szűz hajnali arcza világát,
 A' gyönyörű szemeket 's a' szemnek tiszta sugárát:
 'S ártatlanságot, de ne bünt olvassatok ottan.
 Dálnok sem ragadó örként megyen a' halom' útján,

De szép szöke Tabát sejté Lebelőben. Azonnal
 Fölrriad ültéből a' tündér-lyányka ijedten
 'S gyöngé ajak' hangján megkérdi „világi halandó
 Mit keresel Hadur' országán? hova senki ne jöjön
 Míg Hadur' őt örökös nyugalomra nem adja. 'S te ifju
 Térj-meg mentül-előbb földedre, ne bontsd-ki szívemnek
 Még tilos érzeteit, jaj kérlek is, ifju eredj-el"
 Ő így kéré szelíd szóval 's karjára eresztvén
 Szöke fejét szemcsein nagy forró könnyye megindúlt.
 Látszék mintha szüvét bú-bánat' erőszaka tépné
 'S Lelke' szelídségét igen is nagy gyásza takarná,
 O! de hol is leljen kedvet kora élte' fényes
 Napjaiban ha Hadur' ligetes birodalma nem adhat?
 'S ettől fosztva vagyon minden-ha. Leány-kora tartós
 És örökös leszen 's örömét nem is érezi benne.
 Néha sötét képet fogad-el szüz keble, benézvén
 A' pokol' örvényébe 's leszen szüve' képe sötételb.
 Volt öröm a' lyányon, ha kis ifju mosolygva köszöntö
 Nyájas ajak' szavain; ha tavasz' jöttének örülő
 Rózsa-virág' árnyán fiatal tündér-fi szerelmes
 Ámúltában előtte szüvét föl-ütötte. De mind ez
 Eltűnt árnyékként sanyarú lét álla helyébe.
 Egy alkony vezeté a' kedves gyermeket, édes

Lángjai közt mi-üdön Lebelőhez jőne, azomban
 Elmene csörge patak' partára hogy ajka ne égjen,
 'S nem jöve vissza szelíd gyönyöreivel; az Átok elűzé
 Rengetegek' lapjain. Mikor a' lyány menne nyilakkal
 Özfi után, hogy eláradozott búbában elejtse,
 Csöndes öröm-halmon nyugodott fáradtan az özfi,
 A' cselüző lyányt nem látá közelíteni, halálát
 Hogy hordozza nyilán röpülő szárnyakra kötöttet.
 Szép Lebelő' ívén a' húr megpendül, az özfi
 Kelne, de vissza-rogy és főjét vállaira feszítvén
 Elmeredett szemiből keserű vér-könynye szivárog
 'S nem várván Lebelőt a' völgyben örökre elalszik.
 Csont-síp függe nyakán, Lebelő elvitte magával
 'S téve kezét ajakához imilly szót zenge „leányam
 Szép Lebelöm, kicsin árva-fiú tündér-fiú sípja
 Voltam, az özike is tündér vala gyöngö korában
 És szive értted vert; de vad Átok elűzte patakról,
 'S lön nyomorú állat boldogtalan életü özfi“
 'S a' síp' hangja elállt; viselé keblére akasztva
 Szép Lebelő hogy ez emléket szive' lángjai verjék,
 Ő pedig elboruló napjaig epedjen utána.
 Látta borulását hős Dálnok 's látta könnyűjit;
 Viszsa-idézné ő ha lehetne az életet, eltűnt

Kedve' derűtségét: de Tabának búa nem illy nagy
 Véli vitéz Dálnok 's ajakát megereszti merészen,
 Mellyet erős kézzel tartott szép csillaga' fényét
 Kérvén hogy hintsen szomorúságára világot,
 Monda „dicsőségem, szép szűz Taba, Záká' leánya
 Itt, és így látlak? vigan nem láthat-e' Dálnok?
 Csak milly nagy sanyarú nyomokat hagy képeden a' bú
 Nézzem-e'? szánakozást lelkembe idézzek-e'? bánat'
 Karjai közt nyomorún elhagyjon-e'? harczí vitézed?
 Dálnak hagyjon-e'-el 's szeretőd elhagyja-e' lelkét?
 Essetek oh én rám ti világ' sok halmai ekkor,
 Nagy mélyen poklok' fenekére temesetek engem,
 Hol szemem a' napot, a' napnak nem látja világát,
 'S tiszta sugára helyett szememet nyíl ássa 's ha ember
 Dálnok' gyáva nevét átokkal mondja ne ért-sem.
 'S isten, ez ország és minden meglássa kivilak
 Bár minden tündér harczoljon öt isten-erővel"
 Szóla 's hadat-üző dárdája' aczéla kivillant
 És nagyokat dobbant karján rém-pajzsa, kezében
 A' csillag ragyogóbb lön, előbbeni fénye varázslóbb.
 De a' lyány valamint gyönyörű kis hajnali csillag
 Rózsa szeméremmel fölszóla „te föld' fia, ámbár
 Szép deli vagy, karjaid' villámai tönek ezernyi

Harczot is, oh de igen félelmes időznöd ez ország'
 Térein, itt villám és menny-kövek eszközök a' Harcz'
 Kezeiben“ de szelíd pillantati kötve valának,
 És öt nagy szóval megkérde Dálnok ez egyszer:
 „Lyány, ki dicsőbb vagy ezer csillagnál rózsá-virágnál,
 Mondsza sok esküidet feledésbe bocsátod-e? Dálnok
 Sem hírben, névben sem kedves előtte Tabának?
 Szólj erről oh lyányka! hived hogy veszszén előtted,
 És az öröm-szemeket keserűség' zápora öntse“
 Így szólt ő, rémes paizsát dobbanva lerázta
 A' Szűz' labaihoz 's leborult paizsára törődten
 Ő maga is, 's nem szólt mert nem lelt szóra buvában.
 De valamint zajgó nagy tengerek' árjain úsz a'
 Rév-vesztett csónak 's nem tud vala partra verődni:
 Háborodott lelkén a' bánat is úgy kele, 's véget
 Nem tuda érni sehoh, bár lépjen az áradaton túl
 Vagy szép csillagokig ha teremteni nem tud ezen föld
 Béket lelkének; de teremt sok bánatot és bút.
 Még-is az ékes lyány a' bús gyermekre megindúl
 Szánva borulását, a' lyányhoz tiszta szerelmét
 'S a' nem számos idők' napjait 's örömeit ezeknek
 Mellyekből 's az igen hæv ifju szerelmi virágból
 Csak fogyatéék örömök vannak képére jelölve,

Szóla dicső Lebelő szavait kísérte szelidség :
 „Ifju ez országban nem fogsz te enyészni. De engem
 Látni miért jöttél; látnom vala tiltva halandót
 A' földről, egyedül Hadur' országában örültem,
 Mig lehetett. Tündérfiu várta-be fényes örömmel
 A' bútlan szömököt, de elűzted örökre te mostan
 A' még fönn maradt boldogság' napjait. Itt e'
 Dombormon fogok én szenvedni miattad egekbe
 Nézve siró szemmel 's nem leszs valahára segítség.
 A' nevet, a' lyányt is ne keresd jó ifju, 's ne kérdezz;
 Ő maga is, neve is nekünk ösmertelen, őt csak
 A' Hadur ösmeri, és hírét meghozza naponként
 Meszsze Etelközről; de ma még nem mondta hogy érted
 Egy szép lyányka imádta. Siess megtérni, talán rád
 Vár epedő szívvel miudön megcsalva utána
 Bolygasz ez országban. Sipomat vidd meszsze magaddal,
 Engem nem többé, téged fog hangja segítni;
 Ifju, szegény Ifjú e' sípnak hangja varázsló“
 A' gyász-arczu leány ezt mondta keserves ajakkal
 'S a' tündér-fi' varázs-sípját át-adta zokogván.
 De mikor a' sip után habozással nyúlna vitézem,
 Csillaga, melly mindütt vezeté ösmertelen úton,
 Harczot-ütő keziből elesett 's elhúnyt vala fénye,

És lön egész ország rettentő képü pokollá.
 'S merre vitéz ifjú, hova menjen? előtte 's utána
 Éji sötét rémek támadnak ijeszteni. A' gyász
 Lyány pedig ellengett bús szellem szárnyan előle,
 'S egygy villám-tetejű halom' ormain aggva elállott,
 Aggva az elfolyton 's nem örülve az éktelen élet!
 Napjain a' mik még számlálva valának előtte.

A' hős ifju pedig lelkébe idézve haragját
 Meg néz minden eget, nem lát tündöklenni semmi
 Csillagot és Karabárt átkozza, hiú szava által,
 A' ki hazájától illy távol földre kicsalta,
 Hogy Hadur' országát fölverje, 's kijöve szelídebb
 Honnából idegeny földön kísértse nyugalmát.
 Fölveszi barna sötét paizsát karjára 's elindúl
 Hogy Hadur' országát elhagyja magányosan annyi
 Bolygásának utána. Midön zabolátlan erővel
 A' rideg ösvényen hova megy nem tudva, haladna;
 Illy szavat ért „mi sötét ma nagy éjeled Istenem! élsz-e?
 Hát te is elvesztél? mi marad-meg örökre hogy éljen?
 Oh Hadur! illy boruló nem volt soha arczod; ez éjvel
 Tán vég-púsztlulás szakad árva fejemre 's hazámra.
 Ekkor vesztém után veszsz-el te is, és ezen ország
 Sülyedjen pokolig 's emléket időre ne hagyjon“

Meghallá Hadur e' szókat, nem tüрте; tüzével
 Fölgyújtá Dálnok' kebelét, hogy rontsa-el a' nagy
 Káromló' tetemét, 's ne legyen büntetlen az illy szó.
 A' nagy káromló Aggnő vala; századokon túl
 Láta legelsőben hajnalt, sok századot át-élt
 Nem látván rémet, mert rém vala ő maga. Mint nagy
 Domb üle vékony szálu nyakán szörnyű feje, fürteit
 A' dér-vette hajak' fürteit kora' régi tanújit
 Válla körül szelvész hordozta lobogva kigyókként;
 'S mint pokol' öbléből fakadó tűz két szeme mélyen
 Ült nagy üreg' fenekén 's minden pillantata tíz tíz
 Szép csillag' ragyogását csattantotta borúba;
 Karjai villámot forgattak, az éji borúval
 Háborut indítván elverte varázsos erővel;
 Szikla alatt feküdt hosszú barlangja sötétben,
 Benn pedig ő egyedül iszonyú rém-kölykeket őrzött
 Néha kipillantván az idők' szakaszaira; szívében
 Szörnyű öröm fakadott ha egét láthatta borúsán,
 Mert sok háború közt kedvet lele minden időben.
 Még is az ős fészek' fenekét elhagyva koronkint
 Sok hegyet által járt, befutott sok völgyi mezőket
 'S fölleg-ütő bérczek sikká merevedtek alatta;
 És nem tudta mi a' fáradság, hosszu kezével

Minden hegy' köveit megrázta. Ha hönv' vala nyugton
 Kö-sziklákat evett, de Hadúr' országa' patakjait
 Itta mohó szájjal, hogy apadjon előtte az ár-víz
 'S benne magát ne tekintse Hadúr szép csöndes örömmel.
 De nagy az isteni kéz; szörnyen megütötte az Aggnöt;
 Nagy szomjában erős lábbal nem futhat az érhez,
 Bár maga csörg egyedül az öröm' halmának alatta
 A' szép könnyű patak 's föl-fölmosolyodva busongó
 Aggnőhez patakot csal húnzó lángu szemeiből;
 De följára hegyek' tetejére kesergve magában,
 Ülve les elvonuló fölhöt 's leragadja kezével
 És fölhöt iszik a' sziklára. Így ült vala akkor,
 Hogy ragyogó csillag lebukott a' földre sötétén
 Szép ifjú' keziből; 's meglátta az ifjut azomban,
 És illy gondolatok dulakodtak eszében: ez ember
 Milly kiesin én hozzám mint kis bokor erdei fához;
 Még-is milly szabadon megy alá örök Átkozat' után,
 Mellyre erős karral harczol villámam. Azért te
 Kis gyermek ne remélj, megdölsz ma siralmasan " illy volt
 A' rémítő nő' esze. 'S fölkele mint hegyi szélvész,
 És az üreg' torkára követ gördítve tovább ment.
 'S látta vitéz Dálnok, 's megrendült lelke; Hadurhoz
 Kezde nagy ájtatosan sóhajtani, kérni vitézi

Bátorságot, erőt, diadalmat az 'éjeli Rémen :
 „Istenem ! illy rémet hogy tür Honod ? én elemésztem
 Hogy-ha velem leszesz, és karomat ha segited erőddel ;
 Szólt a' hős ifjú paizsát karjára emelvén,
 És megütötte hogy a' nő meghallhassa 's szaladjon
 Mint tévedt gyermek szalad a' farkasnak előtte.
 Mégis az Aggnőben kő-szív lakik, el nem ijedvén
 Eljön az Ifju felé villámot hozva kezében ;
 'S érthetlen szavakat mormol Dálnokhoz. Azomban
 A' Bajnok húrját meghúzza, röpülni madárként
 Hagyja nyilát ; 's nem akadva megy az rideg úton, erővel
 Menne világ' végére, de a' nő' homloka' síkján
 Állapodék még-is megfúrván csontait. Ordít
 A' sebevett aszszony, villámat emel keze 's vérét
 Baljával törülé még a' rémületes arczról ;
 De közelebb megyen a' bajnok 's dárdája' hatalmáa
 Hozza veszélyét a' Nőnek, ki dühödve reájön.
 Megpördíti vitéz Dálnok dárdája' visító
 Szárnyait, és a' Nőt megcsapja vitézi erőben ;
 Job karjára esett a' súlyos fegyver' ütése,
 És le töré a' kart 's villáma lehulla fövényre.
 'S elbödül a' Nő, lobogós Ifjúnak előtte
 Megszalad és hegyeket letipor fűttában ; azomban

Még sem tud menekedni, mivel hős villog utána,
 'S bár-ha pokol' fenekére megyen fölhaitja ez ott is.
 Még-is szélvesznél gyorsabb a' fölriadott nő,
 Vitt előlő nyilat nagy homloka' térein, és mint
 Futna szegény sorstól, kinjában nyög vala 's a' hegy
 Viszsa-felelte buvát, gúnyolva riadta nyögését.
 Igy vala ő, de vitéz Ifjú kíséri lobogva
 Mint beborúlt fölhő villámat üdítve ölében.
 És mikor így uton úton kül jár harczosan a' Rémmel
 Háborodott szívvel; megbottlék Dálnok, az utat
 Nagy kö-szikla akasztá-el. Fölemelte haraggal
 A' követ, és a' Nőnek agyát megütötte, 's azonnal
 Öszve-rogyott a' Nő iszonyún, nincsen szava többé,
 És minden rémeit megzárta örökre. De állván
 Hős fiu 's fegyvereit vállára emelve lenézett
 A' Rémi nőre; mi látvány! áradat űzi bokáját
 Áradat Aggnőnek véréből nagy habok. Oh szép
 Bajnokom! illy véstől mentt lészesz-e? merre vitézem
 Merre veszel mostan? hova légy a' viznek előle?
 Álla vitéz Dálnok sok habbal öelve szigetként
 Fölnézvén nyomorú szemmel keseredve Hadurhoz;
 Nagy nyomorúságban mellyet most érze először
 A' Hadur istenhez törődelmes szózatot ejtett,

És a' Szó ez volt „bünömért valahára el ért már
 Nagy karod o isten! ha erőd adhatta előlnöm
 E' Rémet, ne kinozz engem' jó isten örökre;
 Sok vérből ne ereszszen tengert, mert bajnokod itt vesz,
 Honn keseregnek utána sokan, szép mátká 's baráti.
 'S tán Hadur! itt akarod hullámba temetni virágzó
 Életemet, mi előtt hullámozó kedvetket élnék?
 'S itt alacsony habban húnyjon szép csillagom' éke;
 Hogy soha egy maradék se tekintse lobogva örömmel?
 Légy ma velem Hadur e' földön, légy vélem Ur-isten!
 Villidet égi Hadur soha már nem is üldözi Dálnok,
 Sem tündér-lyánynyal nem is ölt kart meddig enyésző
 Napjai földi dicsőséggel följárnak előtte“
 Ő így kére, Hadur hallá, de segíteni késett;
 Még-is alélt hangon szakadozva fülébe jutottak
 Ím ez igék 's a' meszsze halomról küldte szegény lány:
 „Ifju, szegény Ifjú a' sípnek hangja varázsló“
 Mostan azért ajakán zendül nagy hangosan a' síp,
 És eget és földet bétölt bús szózata. 'S eljött
 Egy deli szép tündér suhogó szárnyaival; epedség
 Nem látszék szemein, sem bánat' erőszaka képén;
 De vállaira kerítve eget hozza a' deli Tündér
 Hozva szivárványt is szép szöke leányka' szemeiből.

A' Tündér Álom vala a' szép nyugati Álom,
 Kit szomorú aszszony csillagtól nemze; de később
 Korban elő-álván kedvencez lön Úrnak ezen lyány;
 'S majd minden gyönyörök' követévé lészen avatva.

Ez jöve Dálnokhoz, megszaná kínjait, ékes
 Hangokon így kezdé „te vitéz, föld' gyermeke honnan
 'S merre jövel ide illy bajokat szenvedni 's ki kisztett
 Honnodat elhagyván idegeny földekre szaladni?“

„Csalfa leány Karabár nekem ezt mondotta Tabáról,
 A' Hadur országába vivé, hol örökre virágnak

A' tisztább szerelem mint honn mindenha virágnak:

Ő pedig itt nem volt bár minden völgyeket özsze
 Járjak is a' hegyek' ormaitól kérdezzem is; ámbar

Csalfa leány Karabár nekem ezt mondotta Tabáról“

„Még se busúlj Ifjú, felelé a' nyugati Álom;

„Elviszlek haza; 's mindenedet bár dúlva találod

Még-is erős lelked ne legyen csüggedve ezekre;

Majd öröm a' díjod, koszorút fog termeni a' harc“

Végre az Álom. Ölébe vevé a' tűz-szívü Ifjút,

És Hadar' országát elhagyta öröme fakadván,

'S lengve szelíd szélnél a' kedves földet elérte;

Így a' szép Álom lankadt Dálnokkal alá szállt

Ifju 'Emér' sírjához. Alá a' sírba lenézvén

Látta Emér' lelkét szűnyadni nagy édesen „O mért
Nem lehet a' sírból őt még-is vissza-idézniem!
Szóla vitéz Dálnok 's feje a' gyász dombra lehajlott.

H a r m a d i k É n e k.

„Szép daliám alugyál csöndes képekben, előtted
Fölnyitom a' titok' országát, és benne csodákat
A' bűn' erőszaknak láthatd bámulva csodáit;
'S ha haragod van még elmégysz boszszúlni“ Borútlan
Álla Etel-közben Széplak kis dombra kitéve,
Rengeteg erdőség' koszorúja ölelte körösleg.
Benn ridegen pedig ős teremek' szép aszszonya Záká'
Özvegye, és Taba Szűz mint hajnali rózsa virágzék,
'S fürge Ugod kiseded játékaít űzte; de várá
Dálnokot a' szép özvegygyel deli lányka' szerelme,
'S még nem láta fehér lobogót haza rengni Terektől.
„Aszszonyom édes anyám, megjön szép lelkü vitézem
Még ma csatájából, (Taba mond)'s fog hozni Zavarlyányt
Csalfa Zavar-lyánykát; de szerelmet is ad szüve nékem
A' nyugalom' napján; szép hősöm, Dálnokom! ekkor
Kéjeiben lyányad dobogó melledre borúland.
Most pedig elmenvén nyíllal bójárom az erdőt,
És mi-űdön dagadó kis lábbal az érre elő-jön

Szomju kis özcsekém, kicsin ér' partára megejtem.
 És ha jövend Dálnok 's kérdez jó aszszonyom engem,
 Mondd: Taba a' ligetet nyíllal bójárja, kis özet
 Hoz neki és röpöső szívéen meghozza szerelmét"
 De kis Ugod szép nénje kezét megfogta „ne menj el
 Nénike, éji sötét képén még a' nap-is alszik,
 És ha jövend Dálnok, téged nem ölelhet azonnal"
 És csevegő öcscsét Taba hó-mellére szorítá,
 És illette szelid ajakát csókjaival; azomban
 Honn még sem maradott. Tegzét viszi, visz vele nyíllat,
 Melly kicsin özt szaladásában elkaszthat. Az erdő'
 Fűvei még ragyogó szemmel néztek-föl, alatta
 Meghajták fejöket 's díszlőbb fű kelki nyomában,
 És valamerre megyen madarak dalt mondanak útján
 'S mig a' lyányka bolyong a' késő Hajnal alá száll.
 Híres Etelköznek ligeteit megjárja; mi látvány
 A' tündér szömökön láthatni kis ég-szemü lyánykát,
 Csillagként röpülő fényében az erdei vadnak
 Nyomdokin andalgót. 'S hogy az ég' szép gyermeke Hajnal
 Láttá Tabát, szömeit, kipirult arczája' virágát;
 Könynyei csordultak, mindent könnyüjébe fűrösztött,
 Szolna, de mint villám siet a' szép lyányka. Patakhöz
 Ért vala már a' lyány; hurját megpöngeti 's nyíllat vön

Tegzéből, a' hurra tevé kicsin öz-fi' halálát;
 De elkésik az öz, a' Hajnal tiltja jövését
 Hogy szép lesbe nülöt egyedül csókolja örömben.
 A' Hajnal pedig elfeledé piros arcza' virágát
 Ködbe borítani; megyen mint ég' magzatja gyönyörrel.
 Szőke fodor haja nincs foglalva tekercsbe, kerekded
 Vállain égi sugár-kaczagánya suhogva huzódék.
 Méne szelidséggel gyönyörű fiu, arcza' borongó
 Fellegeit nagy meszsze üzé, búvitta szemeiből
 Csöndes öröm mosolyog noha keblét bánati lak ják.
 Ószsze-akadnak az ifju szemek, de nem ösmerik egymást
 És a' gyöngö kebelt nagy rettenet állja azonnal.
 „Lyányka ez irtózat szemedén 's a' félelem arczod'
 Kellemben hova vész? tőlem jó lyányka ne rettegj;
 Szóla szelíd Tündér; oh! kedves vagy te előttem,
 Kellemetesb az egek' 's honnom' valamennyi szüzeinél,
 Kívüled ök nékem 's mindenkori lyányka csak árnyék“
 És a' Szüz' kebelét még inkább félelem éri.
 Szárnyai volnának, sebesebben az ég' madarainál
 Menne, de még is el áll, illy szókat is ejte ijedten:
 „Szép Hajnal! ha szeretsz, hagyj engem el; itt ezen érhez
 Öz-fi jövend 's e'nyíl kis csermely partra teríti“
 Szóla szelíd hangon; ha tavasz' gyöngyére mosolygó

Kis bimbó a' rózsá-bogon szólamlani tudna ,
 Az szólhatna csak így 's szavait lelkébe fogadná
 Szép Tündér-fi: de most csábítók ajka' reményes
 Szózat , csábító félelme is arczain; égő
 Kék szemein pedig ép csillag hordozza világát.
 „Nem, Taba csörge patak' partján nem hagylak; az égi
 Gyermekek monda tovább; de leszesz minden koron égő
 Csillagom életemen, ne riaszsz szép kedves el innen.
 És te is itt nyugodj; ártatlan az öz-fi ne bánts meg,
 Mérgesek is nyilaid sebes ártó szárnyai vannak,
 A' kicsin öz-fi' szívét megsérthetik; a' kicsin állat'
 Vértől zavaros leszen e' patak' árja 's azontul
 Meg nem szállja madár e' partokat, özfi zörögve
 Futja erét, mert szomju kis öz-fiu' vére csörög benn"
 „Hajnal, szép ifjú! térj vissza honodba, bozotos
 Tó' partára ne jőj, mert égi világod elüzi
 A' tó' hattyújit 's nem lelheti őket ezen nyíl;
 Így a' lyányka. De a' Tündér még nem vala nyugodt
 És kinyitá ajakát 's panaszos szót monda utószor:
 „Lyányka, ne küldj engem hév égi hazámba: de szived
 Hajlandóbb legyen és forróbb, kegyesebb is erántam,
 A' ki hazám' fényét nagy meszsziire hagytam-el értted,
 'S honnom' csillagait kék szép szemeidbe lehoztam.

O jó lyányka ne űzzd a' Hajnalt szám-kivetésbe,
 Mert tenger-könynyét tűzzé forralja, elomlik
 Kelleme, és örökös bánat' keze köt vele frigyet.
 A' habozó tónak bő-nádú partain átok'
 Lelke borong, szép Szűz a' tó' partára ne menj el.
 A' tó' hattyújit se ijesszd; mert hattyu habok közt
 Usz, a' hullámban nyilad eltévedhet; az ékes
 Hattyú tolla fehér mint homlokod, és kezed, és szép
 'S jó szívedre borúlt halmok' koszorúji, alattok
 Hol szerelem foganik. Taba megrázkódik ezekre
 'S a' tó' parta felé megy; mint felhőbe borongó
 Nap megyen a' Tündér is utána borítva könyével
 Mondva sok édes szót, a' Szűzet tartva kezénél
 Fogva az áradatig, hol ölelni eredt vala a' lyányt;
 És a' lyányka riadt, a' tó' hattyúji ijedten
 Meszszire röppentek 's a' Szűz is örülve kifejlett
 A' tündér karból. Mi fehérlik barna vizen-túl?
 Hó-e' vagy a' habból fútt szép halom a' tavi parton?
 Sem hó, sem pedig a' habból fútt szép halom a' tó'
 Partait el nem ülé, de dicső lyánykája halandó
 Szép Nőnek, kit igaz Férjétől nemze, van ottan,
 A' Hajnal vele van, ragyogó nagy szíve' hevében
 Minden csillagait lehozá a' lyányhoz örülni,

'S a' mi nagy égen van, szégyentől kötve maradt ott,
 Mert a'Szüz' szeme szebb, ragyogóbb valamennyi' diszénél"
 Így Habokor. Villám szeme még a' partra szegülten
 Néz, erein láng kél, 's gyorsan szólítja apródját:
 „Nyilas Üröd, nézd a' tenger' hulláma zajongott,
 Csöndesedett immár, partait hó lepte“ „Vitéz Úr
 Jó Habokor! nem hó de fehérebb éjeli hónál
 A' Szüz; 's lyánya kit a' sűrűben elejte ezen kar,
 'S elbarnult vérét örömdre viselte aczéлом.
 És akarod te vitéz Habokor, meghozzam-e' a' lyányt?
 Szűzen e'? és hölgyül? vagy mély hullámba temessem?
 Mert ellenség ő, ellenség' kölyke; barátnéd
 Nem lehet ő; e' nyil kiröpül rá zúgva“ de más ég
 Vad Habokor' bünöző lelkén „de te szolga ne sértse!
 A' Szüz' gyöngé szüvét, nyiladat ne röpítsd-ki reája.
 Hozd-el; ezen tenger meglássa hogy ő neje leszen
 Hős Habokornak; előbb készüljön halni kezemtől
 A' ki reám érette jövend. Menj szolga sietve
 Mint röpülő sólyom, ragadó szél' szárnya vegyenfől
 És Habokor' hölgyét vagy rabját hozzd haza néki“
 'S méne Üröd de szüvén rettentő szándok is érett.
 Nem viszkarja dzsidát, sem emésztő réz buzogányt nem,
 De röpülő szárnyas nyilakat, sima élű aczélt-is

'S véle Zekő 's Ordlács a' rém' villámai mennek,
 És a' könnyü hajó tavi nád' zörögési között-is
 Partra vetődik ugyan. Habokor' szolgálja kiszállván
 Nagy ravaszúl a' lyányka mögé bécsúsznak az erdő
 Széle iránt. 'S mi talált szép szüz Taba tégedet ekkor?
 A' tavi parton-ülő Hajnal fölrobbana 's mint-ha
 Nagy Hadur istennek szava dörgne fölötte pirosló
 Szárnyakon ellengett; de ijedten az árva leányka
 A' Szép parti vadász is fölszökik, erdei útát
 Mint lobogó csillag hosszan 's rémülve szaladná,
 De tenger van előtte, utána gyilkok röpülése ijeszti
 És e' szó dördül melly földet 's hét eget eltölt:
 „E' nyil-hegyre leány! egy lépést sem tova; vélünk
 Hős Habokor' várába röpülsz, neje lészesz örökre;
 'S váltani a' ki jövend, jobb haljon ezerszer az úton,
 Mert kinosabban vész; Habokor' keze szikla' ütése,
 Melly szakadásában sudaras szép fákra legördül
 És eldönti nehéz taggal bús földre zuhanva.“
 Szép Taba nem fúthat de jajától hangzik az erdő,
 'S a' szomorú jaj-szót az anyához is üldözi vad szél
 Még is az árva leány így szóla keserves ajakkal:
 „Gyilkosok, én vélem gyilkos Habokorhoz eveztek,
 Majd, de talán megjön lobogó szög-fürtü vitézem.

'S a' siratott mátkát vas-karral idézi; 's ha ekkor
 Néki tagadjátok, kezein mindnyájan elestek,
 Mert gyilkos Habokort ő nem rettegte, de tőle
 Rettentő bűnötök' rettentőbb bére haláltok'
 Szólt Taba nagy búsan 's ájulva lehajla közöttök.
 Ők pedig elmenyén a' csöndes tó viszi őket,
 És a' partokról nagy bús szó jajdul utánok.
 Meszsze-jutott pedig a' tündér, 's üldözve emésztő
 Kínjaitól Dálnok' nyómaít fürkészi Tereknél;
 'S már tova nem fárad, subogó szárnyaival öröklő
 Honna felé menyén fölemelt sír-dombot is ékes
 Dárdát is látott a' sír' szélére tűzöttet.
 A' halom is fénylő hadi dárda is ifju Eméré,
 Völgyi sötét sírban hervad maga árva virágként.
 A' bús sírra hajolva pedig maga Dálnok az élet'
 Súlyaitól mentten nyugoszik képeivel enyelgő
 Álom lágy karjain „még mostan is itt vagy-e' Álom?
 Barna hajú Szerelem hagyd most ölelésidet, a' Hős
 Hartzon rettenetes, csókjaid ha megégetik arcát
 Rettenetesb leszén minden hadi szemnek előtte.
 Monda piros Hajnal. De viszonz a' szög-haju Álom:
 „Késhetek én itt szép Hajnal, míg fönn ragyog ékes
 Csillagod, és te velem kis földről vissza nem indulsz.

Bú nekem égi hazám, elhagytanak engem imádott
 Kedvesim, és idegeny vérel szerelemre hevültek.
 Mondsza Etelköznek van-e' szebb lyánykája enyelgő
 Fényes arany-haju Álomnál? ezen Ifju' szerelmeit
 Hagyd nekem o Hajnal! ha szemeidben kedves az Álom;
 'S ha szebb lyánya vagy; Hajnal! tégy engem enyésző
 Por-szemmé, hogy erős szélvész tengerbe ragadjon
 És a' Bánakodó ha találna siratni ne halljam"
 „Menj tova jó Álom ne ohajtsd-el az Ifju" szerelmeit;
 Szóla piros Hajnal „szebb lyányka virágzik Etelköz'
 Térein, a' szeme is fakadó szép völgyi virágból
 Kék violából szebb, 's illőbb szerelemre; enyelgőbb
 És deliebb nálad 's e' Hős a' lyányka' szerelme.
 És szög-fürteidet ne nevezd szép fényes aranyrak,
 Mert ők barna hajak sugaraik barnábbak az éjnél,
 S' fürteid' árnyaiban megtévedhetne ez Ifjú"
 És illette piros Hajnal karjával az Álom'
 Szüz vállait. 'S suhanó árnyékként tüne buvától
 Hajtva kinos ligeten; valamint bús szárnyaí vinnék
 Bánatos útában kiki-villana szive' keserve.
 „Nyugszol-e még Dálnok? még nyugszol-e e' helyen oh Hős!
 Mond gyönyörű Hajnal „kelj nagy hírű bajnokom, ébredj
 Álmaid' éjeiből! Habokort a' partokon üssd-meg,

Mert szolgálj vivék teremébe az árva leányzót,
 A' mikor öz-fi után ligeten járdalna 's nyilával
 Lőve neked hattytűt“ Dálnok pedig ébredé, zörgő
 Fegyveriben lépén szörnyen megdöbben alatta
 A' föld, mert nem ló, sárkány viszi szárnyain őtet.
 Engem is ágyamból piruló szép hajnal ölel-föl,
 'S tégedet édes lyány fölhordanak álmaim, és csak
 Holló-fürtü Ticzám te lebegsz álmaimra koronkint.
 Jaj de miként látnak te reményeim' öre kegyes Szűz
 'S hol látnak kereső szemeim? hova törjek utánad
 Megsiratott angyal ha tilos lépésem elődbe?
 Oh! a' bútalan évekből mért kelle szememnek
 Látnia szög szemedet! mért kelle borúlnia lángba
 Nyúgodt szívemnek ha tilalmat villog elejbe
 Karjaiból a' Sors 's el kell most válnia tőled!
 A' ki szelíd arczezal néztél örömmimre 's mosolygtál
 Szép fiatalságomra. Hamar hova tűntetek édes
 Csillagok! illy sivatagra miért hagyátok-el éltém?
 Hogy dalaim' sorain csupa bánat' bús szava zengjen,
 És minden napomat tenger könyüekbe keverjem,
 És ha ezer lészen, ne találjak ezer közül egyet,
 Hol szomorú lelkem rokonát föllelve vigadjon.
 Emlokedet még-is szívem hordozza szerelmes

Szüz, Ősz' lyánya! borús legyen ámbár létem; elomló
 Szög-hajad' árnyaiban, Iekötő szemed' ékes egében
 Könnyeid' árjában múltot síratnom öröm leszs; A
 'S mellyekben boru ül, nagy hosszú évek után is A
 Ős/sze-találkozván döbbenve elősmerik egymást A
 A' hűvitta szemek, 's-a' múlt' fogyatéék örömeiből A
 Hervadozó Violám! tán bennök öröm fakad, és sok A
 Hoszsú tünődések nem emésztik örökre. Virágom A
 Szép Ticza áldott Szüz! boruló Ősz' lyánya nyugodjál A
 Csöndesen a' kéklő hegy alatt, nyoszolyádra enyelgő A
 Szellemek' álma lobogjon, az est' ragyogása leszálljon, A
 Hogy gyönyörű álmad láthassa Hivednek alakját, A
 'S tégedet a' hegy alól Habokor' lakjához idézzen; A
 'S onnan vissza jövén őrizzen örökre szerelmem. A

Puszta maradt Széplak, megürült a' víg terem, ékes A
 Lyány' dalain nem zendül elő Dálnok' neve többé. A
 Csak maga gyöngé Ugod kesereg nénjének utána A
 Honn kicsin árva fiú, nagy hírű Záká' utolsó A
 Csillaga a' szerelem' napjaiban az édes időből; A
 Dálnok az egyre talál, 's nagy búsan kérdi „ki bántott A
 Édes öcsém kis Ugod? hol van Zele aszszonyom? e' lak A
 Mért illy szörnyü halál-csöndes? fiu mondsza ki A
sértett

Bennetek?“ és kis Ugod fölszóla keservesen ekkép:
 „Nénike nincs többé, ne keressd! elvitte kegyetlen
 Vad Habokor; kis Ugod nem tudta megütni mivel még
 Gyöngé gyerek! Zele aszszonyomat bú-bánat emészti“
 És Dálnok kis Ugod' karját megfogta „ne sírj te
 Gyöngé gyerek; Taba megleszsz még, ha rab-aszszony
 is, épen.

Haljon-meg Habokor, kezeimtől veszszem-el értte“
 Erre szegény Özvegy' sirodalmas bús szava liangzik,
 És Dálnok' szívét valamintha sok élű hegyes-tör
 Verné át iszonyú nagy fájdalom éri; de vévén
 Még-is erőt, teremébe megy a' nagy kínu Zelének,
 „'S hah! mire jöttem el én? szemeim mit látnak?
 imígy szól

Mély keserűséggel Dálnok „ha poromba borulva
 Lettem volna halált, nyugalomra bocsátna kegyelmes
 Istenem, és érette nevét még lelke is áldná“.
 És a' bús Nőtől még e' szót hallja „Vitézem
 Nincs Taba, nincs lányam; ridegen hervad-le virágod
 Vad kebelén; Habokor' kebelén. Ájulva viyé őt
 A' röpülő csónak; hullámos partokon állván
 Nézttem utána miként hurezolja hazája' öléből,
 A' vad szolga habok' tetején, 's nem mertem utánok

Mondani „oh! nyeld-el röpülő csónakjokat örvény,
 'S nem, hogy kelj te vihar, lobogó hullámba temessd-el
 A' tolvaj népet“ mert köztök halna leányam.
 De te vitéz menj-el, menj-el hozzd vissza Tabámat,
 Aggságom' fényét, hozzd vissza reményemet oh Hős!“
 És Dálnok valamint a' fölhök' tűz-fia zörgő
 Fegyvereit megcsapta nehéz karjával, egekre
 Pillantván esküdt, eskét befogadta az ég 's föld.
 És vive szárnyas nyílt, melly zúgó szárnyakan elmegy
 A' tolvajra, Tabát idegenytől vissza-szerezni,
 És visz véle halált Habokor vad lelke' halálát;
 Véle pedig két ifju vitéz szép téres Etelköz'
 Gyermeki, bék' 's harezon Dáluok jó társai mennek.

Csöndesül a' hullám, sebesen csúsz rajta vitézi
 Sajka, reájok ezer csillag mosolyogva tekintget.
 Régi csatát hallgat Habokor nagy fáklya világnál
 Ordács' ajkairól, nem tudja hogy ő neki zenghet
 A' véres csata 's még-ma szömét bészárja vad álom.
 Csak maga bús Taba nem hallgatja az ör' száva' harczát.
 Benn egyedül mint árva fogoly magas őri teremben
 Búsong a' deli Szüz 's egy dal sem zendül-el ajkain.
 Még-is az első szép szerelem' pillantata ékes
 Képekben tün-föl lelkének előtte 's miképen

Egi szelíd csillag' csöndes ragyogása borúba
 Vész ha sötét felleg húzódik alatta ködével:
 Szép Taba is nagy szikla-omorról meszsze lepillant,
 'S honnát látja, Etel' földét, kékellni tavon-tul,
 És szeme könybe borúl, epedéssel látja hazáját.
 „Ne sírj árva leány, gyakran meglátja az ég-is
 A' forró könnyüket, mi-üdön ágában eszednek
 Sem leszs, vas karral megjön harczolni vitézed“
 És Taba míg egyedül szomorún a' tóra le nézne
 Sajka jön, és a' lyány addig késíri szömével,
 Míg a' rév-parton megvillan fegyverök a' hős
 Ifjaknak, kiket a' hold a' lyánykának elárúl,
 'S sziklalak' ablakján illy szókat monda-le nekik:
 „Ifju vitézek! az est-fényben mit hoztok ezen vár'
 Úrának? harczot, vagy béket hoztok-e? Széplak'
 Aszszouya' könnyeiből nem tengert hoztok-e? Dálnok
 Hős küldötte Tabát hogy kardotok' éle kivíjja?
 Majd Taba a' kapunak zárait megnyítja 's hazája'
 Földire vissza-megyén. Habokor nagy fáklya-vilagnál
 Hosszu mesét hallgat 's foglyára sem aggnak az örök“
 Így szólván remegő kézzel nyit ör-kaput a' lyány,
 És örömes búcsút vészen veszedelme' helyétől.
 Őt pedig a' remegőt hevesen kapcsolja szívéhez

Hős Dálnok, 's hosszaszan kebelében tartja szelíden
 Csokolván ajakát, valamint-ha vizsonti veszélytől
 Tartana, a' Szüzet elröjtné, ha lehetne, szüvébe.
 „Eljöttem 's a' tó' hullámin jöttem-el értted,
 Monda vitéz Dálnok, „Habokort e' várban elolni.
 Most pedig el nem ölöm, de lakát égesse-meg a' tűz
 'S lángja emészsze magát, ordácsot emészsze Zeköt-is,
 És ne legyen ki kevély dalban mondhassa ezentúl,
 Hogy Habokor, Dálnok' szeretőjét bírta nejeül.
 De ha jön a' parton nyílam megfúrja hegyével
 Két szömeit 's ragyogó fényét örök éjbe röpíti,
 'S a' gyilkos tolvaj' napjára le-húzza halálát“
 Szóla 's erős kézzel nagy dárdát sújta kapúhoz,
 És a' dárda bement szörnyen dörrenve. „Ki vagy te
 Vad fiu! hős Habokor' csöndén háborgani mersz-e?
 Menj tova, mert bus anyád megfogja siratni el ested,
 Fuss tova, a' Sziklák' ura kél csattogva“ De Dálnok
 'S társai a' lyánynyal tova mentek ezen koron immár:
 És még-is lobogó tűz-lánggal villan egész vár.

Forr Habokor mi-üdön várát tűz égeti; keblét
 Vad harag és boszszú szántják, 's nem lel menedéket
 Fönn a' szikla-fokon, 's kétségbe esőleg így ordít
 A' lyánynak teremébe: Szüzem, szép lyányka szaladj-el;

Tűz ne eméssze korod, karomon partokra kiviszlek“
 De nincs szó dühödő Habokor' valamennyi szavára,
 Mert a' lyányka vitéz Dálnok' hőseivel odább ment.
 Mostan azért Habokor várát elhagyja tüzeknek,
 Nagy dárdát ragad, és kardot 's viszi szíve dühében
 Sok szomjú nyilait, hegyökön mellyeknek erővel
 Tűzve halál fénylik; de leend szép ifju 's leányka
 Vad Habokor' prédája, ha tó' partára be várják,
 És ha vitéz Dálnok nem járná körülök ölyüként.
 Partot-is érne vitéz Dálnok társaival, azomban
 Hangzik utána kemény szózat, melly szíveket ölne
 Más koron és a' szó ilyen vala „éjeli orvok
 Halni jövétek-e' hős Habokor' várához? igen kész
 Ő 'át-adni halál' markába, ha halni jövétek
 Álljatok-el, mivel e' nyilnak rideg úta van, elmegy
 Bús suhogó szárnyain, szörnyen fog ez ölni, 's előbb még
 Mint gondolnátok; tova hát mért mentek-el orvok?“
 „Jer Habokor! valamint a' lyány szép kedves e jöttét
 Jöttével csókját örömet elvárja: ugy én is
 Or Habokor várlak rettentő harczi örömmel.
 Mert ha azig lehetek; meglássa nagy istenem, és te
 Nem láthatd hogy ezen vér-szomjas dárdá eliszsa
 Életedet, sok vétkeidért megadózol előttem“

Hangosan így szólott a' parton Dálnok. Aczélos
 Pajzsokkal befödék hős társi az ég-szemü Szüzet,
 És őrzék valamint fészken fiat őriz az égnek
 Sassa 's merész ellenségére lecsapni. Vitézek'
 Csillaga hős Dálnok lobogó fürteivel elő-áll,
 Tigris bőr födi-el hátát föltűrve balánál
 Mert paizsát viszi bal karján 's megdöngeti; mely bús
 Hangot ad a' paizs, oh Habokor! gyászt zúg neked e' pajzs;
 Van mellére aczél-pánczela borítva 's alatta
 Honni szabásu mezét hordozza az ősi apáknak
 Régi szokásaiból 's térdéig foly-le zománchos
 Köntöse a' széltől meg-meglebbentve, kezében
 Hord iszonyü dárdát; de darú-toll őrizi sisakján
 A' harcz' förgetegét, melly meg nem szünhet az ártó
 Bajnok' léténél, 's ha halála lerázta porába
 Akkor csöndesül-el hős Dálnok' harcza kezeinél.
 Így megyen ő, 's paizsát másodszer döngeti Dálnok
 És föl huzza feszült idegét, 's rezzenve lepattan
 A' veszsző, 's Üröd állában reszketve elállván
 A' tolvaj-szolgát bús sárga fővenyre ledönti,
 És hever a' tolvaj 's kinjában rág vala földet.
 Másodszer pöndül a' húr, 's megereszti suhogva
 A' veszsző szárnyát, Ordács' ágyéka fogadja;

'S ő ezt mondja csupán „Habokor! fussd, megszű kerüld-el,
 Fussd a' Szörnyeteget, mert karjai poklokat ölnek;
 Elveszel, éltednek ragyogó szép napja letűnt már!“
 Szóla, 's legott leborult, szeméit bészárta, öröklő
 Álmai eljöttek 's nem oszol soha éje szeméiről.
 Küldene még nyilakat Dálnok; de haragja' hevében
 Sziklai lak' fejedelmi urát és büszke apródját
 Még irtózatossabban akarja előlni; azomban
 Társa vitéz ifjú erejét elakasztja Zekőnek;
 'S ülve ezer kín közt átokkal néz-föl az égre,
 És Habokor' lelkét átkozza siralmas ajakkal.
 Mind elesének ezek. Harmadszor döngeti pajzsát
 Hős Dálnok 's Habokort a' harezra riasztja; elő jön
 Vad Habokor; szeméin tűz ég vala, boszszu világít
 Markában. Dálnok megcsapja vitézi erővel
 Nagy lobogó tollú sisakát a' sziklai Urnak,
 És a' várnak urát meg nem szédíti csapása.
 Sértett állatként fölkel dühe, 's lelke' haragja
 Dálnokhoz veti dárdáját; magas égbeli villám
 Nem röpül olly sebesen mint a' nagy vas-fejű dárda,
 Melly Dálnok' paizsát át-fúrja, de sérti kezét-is,
 'S sértett karja' sebéből vére szivárog; azonnal
 Szóla merész szóval Habokor Dálnokhoz imígyen:

Mondsza halál-gyermek hova tetted az ég-szemü lyánykát?
 Mondja vitéz Habokor, hozzd -viszsa! vitézi szavával,
 De ha Tabát nem adod karjaimba te tüz-szemü sárkány,
 Mondsza miként öljön Habokor', millyféle halállal?"
 „Istenem, a' ki fölöttem van meglássa nem ölsz te;
 De e' dárda sötét lészen kebeledben, eloltja
 Szép ragyogó fényét véred, ne jöhess-ki koronkint
 Váradból szomorú szép nőnek elorzani lyányát.
 Majd hadi énekben tíz ország mondja „hogy a' vad
 Szikla-lakú Hobokor, ki Etel' földére leányért
 Méne, rövid gyönyörét élhette; csatázva reá-jött
 A' bús mátká, szegény Habokort tavi parton előlte“
 Monda vitéz Dálnok 's iszonyú dárdája' hatalmát
 Elküldé Habokor' vállaira, de súlyos aczéllal
 Vágá a' dárdát Habokor, 's a' dárda ropogva
 Elhajlott Dálnok' keziből: valamint-ha porába
 Dölne vitéz Dálnok, szép szüz Taba' könnyye kicsordúl
 És siralom szavakon fölajdul utána. Vitézek
 Csillaga hős Dálnok látá a' lyányka' könnyüjit,
 És zörögő kardját hüvelyéből fényre kihúzá;
 És nem szól, de vitéz karjába idézi erőjét,
 'S vég elszánással megcsapja haragja' hevében
 A' lobogó tollú sisakot; 's csörrenye lehullnak

Fegyveri vad Habokornak. Előtte sok ékes aránytal
Szép lobogója hever; nincs már dísze, nem lobog immár.
Ő maga vad Habokor nagy mélyen porba keverve
Véresen, és iszonyún nyugszik tavi partokon; elhalt
Arczait a' halovány hold-fény süti sárga fővényen.

Nincs csata már. De borongva megyen veszedelmé
helyéről

Dálnok az áradozó tónak hullamain által.
A' lyányt várja epedt anya partokon állva, 's elébe
Nyit ölelő karokat 's kividúl bánatja leányán.
A' lyány sem kesereg, hajnal hasad arczain, ékes
Homloka' bánattal nem lészen övedzve, szemében
Nem csillog könnyü. Még-is erős emléke keserves
Téreken eltűnő képekbe ütődve vesződik.
'S a' csönd' napjaiban dalt mondva szerelmes ajakkal
Kedvese' harczeitől tisztább szerelemre 's gyönyörre
Olvadoz a' boldog karokon. Rémeivel elő-tör
Néha komoly Habokor véres fürteiben idézván
Szép Taba kellemeit lobogó várába: de nem fél
A' Hölgy mert Dálnok' rettentő karjai őrzik.

TAKÁCSY JÓZSA.

E p e d é s.

Hol borongó köd-szemével

A' Bakony egy völgyre néz,

Kedvesem forró könyével

Olvadt lelke' érzetével

Engem arra hön idéz;

Esti Szelletek!

Arra lengjeteK;

'S súgjátok ha kérdez a' Hív

„Most is értte szenvedek!“

„Most is értte szenvedek!“

Százszor siratott vidékem!

Meszsze meszsze vagy nagyon;

'S csak busongva jár emlékem

Hol virágom serdült nékem

És a' kedves lyány vagyon;

O mért véletek

Esti Szelletek

Érttem égő Kedvesemhez

Szárnyakon nem lenghettek!

Szárnyakon nem lenghettek!

Ellobogva tündér szárnyal

Bár mehetnék mostan én!

Olly sebest madár sem szárnyal

Mint röpnének égő vágygal

Hű szerelmem' szent hevén;

De én véletek

Esti Szelletek

Szép busongó Kedvesemhez

Szárnyakon sem lenghetek!

Szárnyakon sem lenghetek!

Még-is ha lyánykám' magánya

Meg-megzendül nevemen,

'S elméjét ha rajtam hányja,

És Szerelmesét ha szánja

'S csüggni vágy láng-keblemen;

Bár én véletek

El nem lenghetek

Kedvesemnek rózsá arcját

Íhlessétek Szelletek!

Íhlessétek Szelletek!

És ha multa súlyedtében

Néz távol honom felé;

'S a' jövendő képzetében
Szive' lágyult érzetében

Kék szömét könyár telé;
Esti Szelletek!

Arra lengjeteK,

'S súgjátok ha kérdez a' Hív:

„Síríg értte epedek!”

„Síríg értte epedek!”

Z A L A.

N e f e l e j t s.

Ne felejts oh édes-lyány;
Bár reményünk véget ére,
'S gyász kel vágyaink egére
És borúl a' szép korány,
Ne felejts oh édes lyány!

Ne felejts oh édes lyány;
Tilt ölelnem a' Sors' kénye;
Légy te még-is éltem' fénye,
Nélküled melly halovány,
Ne felejts oh édes lyány!

Ne felejts oh édes lyány;
 Rózsa-álmam eltűnésén
 'S arczod' vissza-lebbenésén
 Dalra zendül a' magány;
 Ne felejts oh édes lyány!

Ne felejts oh édes lyány;
 Emlékednek én hiv öre
 Míg kezed a' szendergöre
 Fölsohajtva hantot hány;
 Ne felejts oh édes lyány!

ETC.

Vigság és Bú.

Vig rózsá, vig ház, vig berek
 'S vig lyányka int felém;
 De vig dalt, ah, nem zenghetek!
 Olyadtan sírok én.

Vig minden, hogy búsz léteimet
 Nevesse untalan'.

'S örökre elsüllyedt mennyeimet
Gunyolja méltatlan'.

Csak gyászt viseljen a' vidék:
Meghittem lön a' gyász.

Keblén tüzem majdan kiég,
'S ott kél a' végfohász.

'S a' gyász siromba elkisér,
'S oh milly remény virúl!

A' gyász, nyomomnak földi bér,
Fenlész a' síron túl.

BÉLA.

Remény.

Láng-szin' vitorlás

Hajón megindult

Öröm - virúltan

Eggy szép Alak.

A' vágy hedéren

Röpült utána,

'S szerelmi kéjjel
Vezette őt.

Tudd-meg, Leányzó,
Ah, én eresztém
Útjára ('s bár ne!)
Azon Kegyest.

Eggy néma sziklát
Myrtusz - szigetnek,
És rózsá-révnek
Hittetem-el.

Biztam, 's ama' Szép
Szent kényre buzdult.
Engedtek a' zord
Hullámok is.

'S nézzd, már kitűne,
Hogy a' csalékony
Vad szikla: szikla!
'S kinnal fenyít.

Alélva dölt-ki
 A' szüz Hajósné
 Ülő helyéből,
 'S ott elmerült.

Most már az éji
 Gyászt e' kebelre
 Öltözve, hangzom
 O Lyányka ezt:

Lángszín' vitorlás
 Hajón megindult
 Öröm-virúltan
 Egy szép Alak.

E z a' Remény volt
 'S a' szikla: szíved;
 És lásd, örök váz
 E' gondolat.

MAKÁRY.

 Szerencse.

Szerencse lejt körülém,
 Ha arczod ép virágít
 Réám hajolni látom;
 Szerencse lejt körülém,
 Ha tégedet dalollak,
 Ha tégedet csudállak,
 'S ha bíbor ajkaidról
 Vallás - tevő szerelmet
 'S csokot röpülni látok;
 Sőt, életem' virultán
 Magad vagy a Szerencse.

MAKÁRY.

 Csalatás.

Vágytam öledbe, Gyurim, 's hittem hogy messze vi-
 dék rejt,
 És csalatám; kebelem sejtí, hogy ott közel élsz.

 BÁRÁNY ÁGOSTON:

18

1848

1848

1848

AZ ÖSSZE-BÉKÜLÉS.

Víg-Játék.,

(Három Felvonásban)

12

S z e m é l y e k:

Justina, gazdag aszszony.

Adolf, férje.

Ágnes, Szoba-leány.

Tódor, } inasok

Pongrácz } inasok

Gottlieb, Kép-író.

Poéta.

Mathilde, hitvese.

Szin-játság.

Muzsikus.

Chirurgus.

Szakácsné.

Kocsis.

Két Szolgáló.

ELSŐ FELVONÁS.

Justína.

Egész élete sült baj az embernek. Húsz eszten-
dei türedelem után értem-el még csak kijelelt
czéломat, tudni-való tehát, mit nyertem. — Jól
mondják azt, hogy a' ki nagyon okoskodik, csa-
lódik, 's ez rajtam gyönyörűn be is tellyesedett.
Csekély jussommal; mert az ifjak már akkor is
csak a' pénzes leányt becsülték, kevés szerencsét
várhattam. Jó lesz nekem, gondolám magamban,
kis időre, vén férj is, csak hogy gazdag özvegy
lehessek általa, 's azután fogom élni világomat.
Hanem, mint látom, nincs e' földön az én szá-
momra meny-ország. Már most pénzem, fiatal fér-
jem, egészségem is mennyire annyira — és a'

mi leginkább kellenék, a' megelégedés — az hibázik nekem. — Reggel korán kél, felöltözik, elmegy. Délben, ha itthon talál néha ebédleni, hamar eszik, és azután éjfélig elmarad. Hol jársz, kedvesem, szüntelen, néha kérdezem őt. Számos foglalatosság, az örökös felelet. 'S így, mint látom, csak neve, hogy férjem van: hanem a' maga valóságában vévén a' dolgot, még-is özvegyen maradtam.

Ágnes. Az Urunk, izeni, hogy ne várjuk ebédvel.

Justína. 'S nem kérdezted, hol marasztalták le?

Ágnes. Kecsei Aszszonynál —

Justína. És több vendég is van ott?

Ágnes. Szokás szerint tizenkettő.

Justína. Férfiak?

Ágnes. Urunkat kivévén, csupa fejezőszemély.

Justína. Szép társaság.

Ágnes. El is mulatja őket a' mi Tek. Urunk. Vaj-mi dicsérik őket, hogy igen finoman tud bánni az aszszeny személyekkel.

Justína. Ahoz ért; hanem ritkán van erre is ideje; mert a' sok dolog nyakán —

Ágnes. Nem gondolnám; sőt magától halottam, hogy egész esztendei hivatalos foglalatosságát, ha neki üll, egy hétig elvégzi.

Justína. Meglehet; hiszen két esztendeje már, hogy együtt vagyunk, és nem töltött összesen három napot író-asztalánál.

Ágnes. Mondta is, hogy lefogja tenni hivatalát, mivel nem szorúlt a' csekély fizetésre.

Justína. Azért még sem jön ő akkor-is ejszél előtt haza.

Ágnes. De ha nem lesz oka —

Justína. Talál ő akkor is. Hanem, mivel ő engemet így boszont, hogy többnyire magamat hágy itthon ebédelni; én-is hivatok vendégeket. Nincs későn?

Ágnes. Még délig akar százra lehet készíteni.

Justína. Igaz, kilencz óra. Fuss tehát szaporán, 's hívd-meg Berney urat egy barátságos ebédre.

Ágnes. Az öreget?

Justína. Van eszed — már ő nehezen jár.

Ágnes. Értem; tehát a' fiatal. És még kít?

Justína. Lassan csak, ne szeleverdiskedj — Csónaky Lajost és Eleket.

Ágnes. Eleket is, az Iró-deákat?

Justína. Azt is, bátyja miatt. Azután Rónai Vendelt, és kit is csak még, úgy — Hamvait —

Ágnes. Épen most láttam őt egy Kis-aszszonnyal valahova menni —

Justína. Sőregit is, érted?

Ágnes. Őt a' Kávé-házban lelem —

Justína. Akár hol; csak eredj, 's tiszteld nevemben, hanem csak szaporán.

Ágnes. Mindjárt utánnok indulok. (el.)

Justína. Így kell tennem vele. — Ha ő úgy; én meg így — Végtére még is csak észre jön. — Hiszen, ha olly idős volnék — ha nem forrna úgy a' vér ereimben; — ha mondom, senkit sem tudnék lévre lobbautani; behunynám, akár mi történnék-is, szemem, tudván, én vagyok a' hibás. Hanem így engedni nem tudok. — Ezentúl az öltözéshez fogok. Tetőtől-fogva talpig a' legujabb izlés szerint ékítve bájolom az érzékeny sziveket. Az arany 's drága kő, melly fejemen, füleimben, nyakamon, mellyemen csillog majd, gyengiké koromat ragyogtatja vissza, 's rabbá tesz mindent, a' ki csak rám-tekint. Bezeg megtudván ezeket jó férjem, felgerjed benne a' féltés' mételye, 's éjjel-nappal rám lesznek szemei meredve. — Előre látom már előmbe vilámlani a' boldogabb jövődöt.

Tódor. Talán rossz helyen keresem Hársi Adolf urat?

Justína. Épen nem, jó ember; és mi dolgod vele?

Tódor. Magával szeretnék szólni.

Justína. Nincs itthon. Mond-meg, mit akarsz, ő vele.

Tódor. Nem lehet; megtiltá aszszonyom.

Justína. Szegény! előttem titkolod?

Tódor. De úgy ám, hogy felesége meg ne szagolja valahogy. Kis vacsorára, és házi tánczra hivatalos Zajdiné aszszonysághoz.

Justína. Mindenben eljárak, mihelyt megérkezik. — Ej, ej; Zajdinéhez — jó helyre — a' gyönyörű virághoz.

Tódor. Hanem bizonyosan; mert Nagy aszszony' fia olly kedves mi nálunk, hogy ha el talál maradni, jaj akkor a' szegény cselédnek.

Justína. Te bohó! hol a' kőben vennék már akkora fiat?

Tódor. Legalább első látásra azt véltem, hogy annya.

Justína. És mi szerez annyi becsset neki?

Tódor. Szép test-állása, ruhája, tréfája, mindene.

Justína. Tehát aszszonyod szereti őt úgy-e?

Tódor. Úgy vannak egymás közt, mintha testvérek lennének.

Justína. Ez nekem épen nem csokély vigasztalás.

Tódor. Kevélykedhetik is benne, hogy őtet aszszonyom szereti; mert nem azért, hogy őtet szolgálom, hanem szebb, és lehet mondani, jobb sincs sem isten-félőbb az egész városban.

Justína. Azt még ellensége is megvallja felőle.

Tódor. Azért el ne mulassa megmondani neki. —

Justína. Ne félj, barátom, semmit-is.

Tódor. Tehát én most nyugodt elmével távozom. (el.)

Justína. Ah de engem zavaros elmével hagyta itt, jó legény. — Nem tudta, ki vagyok — szabadabban beszélt; 's nekem tőle sokat lehetett hallanom. De miként tarthatott engemet jó férjem' anyjának? Arczom nem — beszédem, az igen is nyers, nem — ez az átkozott háló fejkötő az oka. — Vigye patvar e' Mariandli módit. — Hah! olly kedves ő, hogy ha el talál maradni, jaj a' cselédnek, és bizonyára kétségbe esik a' Tek. Aszszony. — Úgy vannak egymásközt, mintha testvérek lennének — szép, 's példás élet ez. Így romlanak-el a' szegény férfiak.

Pongrácz. Itt lakik, ha merem kérdeni, Hársi Adolf Úr?

Justína. Mi baj vele? kevesé jár kél a' városban.

Pongrácz. Pedig e' pecsételt papirost akarnám magának csak úgy suttomban nyújtani.

Justína. Hagyjuk itt, majd át-adom neki.

Pongrácz. Máskép szól a' parancsolat.

Justína. Tessék leüllni.

Pongrácz. A' szegény Inasnak nap-estig állni kell.

Justína. Az is csak ember, 's szereti, ha kevesé nyughatik. Szolgálhatok egy pohár szilvápálinkával?

Pongrácz. Oh Tek. Aszszony, angyal szól szájából — úgy-is a' göres bántja a' gyomromat.

Justína. (*tölt neki*) Költse-el; 's ha csúszni fog, még több is van, csak igyék mi egészségünkért, és maga hasznáért.

Pongrácz. Oh köszönöm, Nagy aszszony, régen nem volt illy derék reggelem.

Justína. És mi van ebben a' levélben?

Pongrácz. Követem, nem levél; mert semmi sincs a' hátára írva.

Justína. Tehát abban a' papirosban. —

Pongrácz. Azt megmondani nem tudom. Talán kép lesz. Mert a' mint a' szoba-leány beszél, egy német Úr két hete, hogy nálunk dolgozik, 's aszszonyom az ő munkáját, úgymint a' képeket, szerte-szét küldözi.

Justína. Az aszszonyságot rajzolta talán le?

Pongrácz. Ugy mondják, én ugyan nem láttam, hogy szebben eltalálta őtet, mint-sém reménylette.

Justína. Szebbnek festette, azt akarja mondani. Tessék még egy poharkával.

Pongrácz. Nem fog ártani —

Justína. Másnak a' képét nem festette-le az a' német művész?

Pongrácz. Meglehet; de én azt nem tudom. — Most megyek, és szépen köszönöm a' fölöstökömöt. (*indul.*)

Adolf. Mi jót keresel itt Pongrácz?

Pongrácz. Levelet hoztam, vagy mit —
(*oda adja*).

Adolf. (*a' levelet zsebébe teszi*) Jól van, elmehetsz — tisztelem. —

Pongrácz. Tetszik tudni, hogy a' levél kitől? —

Adolf. Az az én dolgom; csak Isten hírével—tisztelem. —

Pongrácz. Megfogom mondani. (*el.*)

Adolf. 'S mint vagy kedves feleségem? — Annyi a' foglalatosságom, hogy szinte füstölög a' fejem.

Justína. De miért nem végzed itthon a' dolgodat?

Adolf. Ah, nem lehet, édesem. — Itt ez adja magát elé, ott megintén amaz. Futnom kell, nincs nyugalmam. Most is csak más pantalonót veszek, 's azonnal dolgom után megyek.

Justína. 'S az ebéd?

Adolf. Nem tudom, mi jutott Kecseinének eszébe. Erőnek erejével — 's megkellett ígérenem.

Justína. Hallom, sok czifra dáma lesz ott.

Adolf. Azt épen nem szeretném; mert én nem tudom, hogy kire ütöttem, hanem olly nem örömetest vagyok a' fejér-személyek közt.

Justína. Azt én tapasztalom.

Adolf. És így, ha bizonyosan tudnám — betegnek tetetném magamat.

Justína. Megizenem tehát, hogy nem mehetsz.

Adolf. Most az egyszer még is megtartom az ígéretemet.

Justína. De estvére talán csak haza jössz?

Adolf. Aha tatár adta! Zajdiné ad ma nem tudom, minő mulatságot. Csak menjek, csak menjek. Nem lehet, felelék, a' sok dolog nyakamon. Hanem a' nagy unszolásra, tudod, édes fiam csak mennem kellettik.

Justína. 'S én már így ebédnél 's vacsoránál magam?

Adolf. Miért magad, kedvesem, hívjál egy két derék aszszonyságot; van miből. —

Justína. Mind igaz; de mi haszna, ha te nem vagy itthon?

Adolf. Velem semmit sem vesztek. Tudod, hogy én nem tudok bánni a' dámákkal —

Justína. Kecseinével és Zajdinével sem?

Adolf. Azok, néha, ha felingerelnek; de másként semmi hasznomat sem veszik.

Justína. Pedig ellenkezően szólnak az emberek.

Adolf. 'S hiszel nekik, fiam? Azt ne tedd; mert féltetni fogsz majd, 's vajmi ez igen alacsony character.

Justína. Ki kérem magamnak, épen semmi alacsonyosság orrolni a' gyanús társaságot.

Adolf. Gyanúsnek mondani —

Justína. Bár jobban lehetne felőle szólnom.

Adolf. Ma lelkem, boszús vagy, nem is háborgatlak többé. Megyek először öltözni, azután számos dolgom után. (el.)

Justína. Most még nem kezdem az igazi háborút. Elsőben csak fegyvert készítek, és mielőn mindenem rendben lesz, akkor adom ki egész mérgemet ellene. Érzeni fogja súlját egész kiterjedésében az aszszonyi boszúnak, és megemlékezik róla, mit tesz azt megbántani, a' kinek örök hívséggel tartozik.

Ágnes. Megtértem a' vendég keresésből.

Justína. Tehát csak asztalt teríteni, késeket, kanalakat, tányérokat —

Ágnes. De kinek? hiszen nem jönnek-el.

Justína. Ez volna még a' szép.

Ágnes. Bernei tegnap köszönteni volt egy helyen, 's most feje szédeleg.

Justina. De nem fekszik talan?

Ágnes. Az ágyban üldögél, 's a' puncsot átkozza.

Justina. Hát Csónaki Lajos?

Ágnes. Öt Zajdiné Tek. aszszony hivtam meg, mint leghivebb és legkedvesebb barátjainak egyikét.

Justina. És az öttse, Elek?

Ágnes. Még hajnalban maďarászni ment.

Justina. Jól vagyunk. 'S Rónai sem jön el?

Ágnes. Elsőben megígérte; hanem értven továbbá tőlem, hogy csupa férfiak lesznek a' vendégek, azt izeni, hogy véletlen az arany érlepte-meg, 's nem jöhet.

Justina. Lesz idő, hogy ezt majd szemére vetem — kit-is hivattam még? —

Ágnes. Hamvait, azt a' káczérozót. Isten bocsássa-meg —

Justína. 'S mint mentegette magát?

Ágnes. Hogy magának is három vendége van.

Justína. Épen mára hozta őket a' sátán nyakára szegénynek. — Hát Sóregit mi tartóztatta-fel?

Ágnes. A' Szerencse. — Épen akkor kezdett nyerni a' kártya-játékban, a' midőn hivatam őt. Bocsánatot kért, hogy nem jöhet; mert még a' bankban hét száz forintja van visszanyerni való

Justína. Szép summa — Tehát csak egy személyre főzettek, terítetek — és mit én tudom —

Ágnes. Természetesen — ide-fent 's odalá is megfogom mondani, hogy ez a' rendelés. (el.)

Justína. Annyi meghívott közül egy sem találkozott, a' ki legalább becsületből jött volna

ebédre. Talán tegnap kellett volna tudtokra adnom ezt? Hanem Kecseiné és Zajdiné akar mikor füttyent, mindjárt körül üllik az asztalát. Személyek lesz talán bájoló, hogy a' fiatal emberek úgy melléjek simulnak. De ezt nem hinném; mert sokan fülem hallattára és szemembe mondták, hogy tíz annyit érek, mint ók, a' szelles aszszonyok. Azután a' mi az öltözetet illeti 's az aszszonyi drága sok ékességeket, velem ezen kissebb rendű Dámák fel épen nem tehetnek. Tehát, hogy örömetst mennek a' férfiak hozzájuk, nem magok' érdeme; hanem a' sok rákásra csődített fejer személy után bolondulnak.

Gottlieb. Hársiné Tek. Aszszonyhoz van szerencsém?

Justína. Igen is; mi tetszik az Úrnak?

Gottlieb. Ajánlani bátorkodom hív szolgálatomat, mint portré festő; és egyszer'smind

könyörgöm, tessék némelly már itt készített darabjaimból elsőben mívészi tehetségem felől meggyőződve lenni — (*kihúz kebléből papirosokba tákart apró portréket*) Előre kell bocsátanom azonban, hogy én a' szép nemmel szerencsésebb vagyok, mint a' férfiakkal. Ezeket többnyire hideg vérrel festem; azokat ellenben egész elragadtatással — Mert meg kell vallanom a' gyengéségemet — Hanem úgy is tetszik tudni, millyen a' fiatal ember. — Bár csak az esztenők nekem is véreket kevesé lecsillapítanak. —

Justina. (*nézi a' képeket*) Az ádáz Kecsseiné, mint vigyorog. — Ő az, ah egészen ő az, jól el van találva. A' csalfa szemek, a' jámborságot színlő arczok, a' dévajkodó ajkak szakasztott másaikk a' természeteseknek. — Hát ez a' másik?

Gottlieb. Tessék jól megtekinteni.

Justina. Ez a' szép virág Zajdiné. Haja kevesé világosb, mellye tellyesebb; szóval: az

egész kép tetszetősb, mint az aszszony maga Itt már a' művészség pótolta ki az esztendők vétkeit!

Gottlieb. Nem vélném, Tek. aszszony. Én legalább ennél szebb arcot nem illy könnyen voltam szerencsés festeni. — Tessék csak azt a' gyönyörű horgas orrotskáját —

Justína. Menjen horgas tokmányával; nekem se maga se képe nem tetszik.

Gottlieb. Sokféle a' gustus.

Justína. Lássuk tovább. — Ah tüzes kő! ez az én drágalatos férjem, a' biz ő kegyelme. Éj, ej; de alázatosan néz, mintha tizig sem tudna olvasni, — 's hol tetszett őtet készíteni?

Gottlieb. Kecsei Aszszonynál, a' háló szobában.

Justína. Gondolja-meg a' keresztény ember.

Gottlieb. Van még több is — tessék rendre nézegetni.

Justína. Elég! ah ebből-is kitetszik,

hogy az Úr igen is érti magát. Hanem egy kéresem lenne.

Gottlieb. Tessék csak parancsolni, én mindenre kész vagyok.

Justína. Ez a' férfi portré eladó-e' és hogy?

Gottlieb. Ha szolgálhatok vele — *(oda nyújtja)*

Justína. Nagyon lekötelez. Azomban az árát megadom szívesen.

Gottlieb. Ez ajándék lesz, Tek. Aszszony! — Úgy is drága személyét tetszik majd általam festetni.

Justína. De lesz-e' érdemes —

Gottlieb. Hogy ne lenne az illy ritka szépség —

Justína. Meg adta neki —

Gottlieb. A' művészi szemek látják az arcz-vonásokat, az elevenséget, a' tüzet, — Talán csak lesz olyan Tek. Aszszony, mint Kecseiné, a' vagy imhol a' Zajdiné.

Justína. Azt már magam is úgy tartom.

Gottlieb. Hanem még szebb is nálok-nál, az az: sokkal, ah sokkal kecsegtetőbb!?

Justína. Azt a' szép nevelés adja.

Gottlieb. Már pedig ők nem rútak. Tetszik tehát most magáról illendő ítéletet hozni? Azért én délután a' munkához fogok, 's lefestem Tek. Aszszonyt, pedig olly vigyázattal, a' millyennel még soha sem dolgoztam.

Justína. Jól van hát kedves Úr, mivel ilyen készsége van, szállása asztala nálam lesz —

Gottlieb. Ez nagy kegyesség — Igyekszem is majd megérdemlenni. — Most megyek még délig két arczot veszek le, hiszen csak egy óraker —

Justína. Igen is egy óraker van nálam az ebéd.

Gottlieb. Magamat addig is ajánlom. (el)

Justína. Ez a' kép-író nem megvetendő legény, és melette, mint látni, nagy mester. Délután tehát lefesti képemet. Hanem e' neglegében nem ülök ám neki. — Ments Isten! — Sokat emel az emberen a' gyönyörű öltözet. A' legújab módiban leszek előtte, 's már előre látom, milly bájoló kis kipetske lesz az. — Aha, megint valaki jön; pedig már dolgom után kellének - Hanem röviden végezem.

Poéta, Szín-játszó, Muzsikus.

Poéta. Harsi Adolfot, Apollo hugai' barátját kívánjuk útunkban tisztelni.

Justína. Imhol, már az idegenek is ismerik. Nincs itthon, talán most is azokat öleli valahol.

Poéta. Bájélet azok' társasága, egyéb-hogy a' világ kevésbe veszi még imádóikat.

Justina. Ezután sem lesz az olyanoknak becsek.

Poéta. Nem igen egy könnyen; mert kevés éri-fel, millyen befolyások van az egész emberi nemzetre.

Justina. Nálunk ezt a' kis gyermek-istudja, 's kihez van szerencsém?

Poéta. Én Phoebosz papja vagyok, ez Thalíáé, amaz pedig Polyhymniáé. Mind hárman utazunk.

Justina. Lesz a' Tiszteletes urakhoz ebédre szerencsém? egy órakor eszünk.

Színjátyszó. A' mint tetszik velünk parancsolni.

Justina. Akkor majd tovább mulathatunk' most én dolgomat végezem.

Poéta. Mi pedig addig is ide 's tova fogunk a' városban sétálni. *(el mind a' hárman.)*

J u s t í n a. Udvari papok 's egyszer'smind úrfi nevelők ezek, 's jó-formán mig uraságaik valahol a' ferdőkben mulatnak, ők az alatt tapasztalás végett egy két hónapig utaznak. Talán meg-is nehezteltek, midőn tudtokra adtam, hogy mehetnek. Hanem gondolhatják, hogy a' házi aszszonynak ilyen időben legtöbb a' foglalatossága; azon-kívül uraságaiktól is nyelnek ők néha falatokat; tehát nem épen olly igen kényesek.

Á g n e s. Egy Úr van oda-kint.

J u s t í n a. Mi a' patvart akar?

Á g n e s. A' Kép-írót keresi. Pedig, mint látom, már annak hült helye.

J u s t í n a. Fialat?

Á g n e s. Most kezd bajúsza sarjadni.

J u s t í n a. Tisztességesen-é van felöltözve?

Á g n e s. Egészen Gavallér.

Justína. Küld hozzám, ki tudja mi baja; szóbul ért az ember.

Ágnes. Ezentúl itt terem. *(el)*

Justína. Őtet is meghívom ebédre, hogy hatotskán legyünk. Mert mondják, és sokszor be is tellyesedik, hogy ha páratlan számmal vannak az asztalnál, azok közül egynek meg kell nem sokára halni. Vajmi pedig nem örömet hagy-nám itt, ha mindjárt zavaros-is, e' czifra világot; mert biztat a' remény, hogy még valaha víg napjaim lehetnek.

Chirurgus. Engedelmet kérek, hogy itt alkalmatlankodom. A' Portré-festővel, 's nem a' Kisaszszonnyal akarok szóllani.

Justína. Hol a' feje, kérem; mondja-meg, kihez szóll.

Chirurgus. Én itt ismeretlen vagyok, bocsánat, ha véteni találtam. — Egy meglehetősen lyánka küldött-fel, 's én engedelmeskedém.

Justína. Hisz ez szép nevelést mutat. Hanem mi baja, hogy engem Kisasszonyoknak nevez?

Chirurgus. Mert a' Chemia szerint, e' nagy kék szemek, nem lövelle nének ám napként olly szívet tikkasztó sugarakat, 's e' balsamos keblek nem emelkednének úgy. El van végezve a' Materia medikában, hogy mihelyt férjnél van valaki, arcza, ha csak hízni nem kezd, nem domború többé, és nyakán a' kék erek, mellyek közül mindenik száz csókot érdemelt, idegekké, a' vagy a' tudós nyelvén szólván: musculusokká válnak, mellyek azután hideg vért, 's végre, főképen a' különböző korúk közt antipathiát okoznak.

Justína. E' szomorú változást még nem vettem észre, legalább magamon; pedig már a' második, férjem —

Chirurgus. Ezt meg kell vallanom, nem hiszem.

Justína. És úgy van ám, kedves Ur.

Chirurgus. Tehát rettenetes diétát tetszet mindenben tartani.

Justína. Az ellen nem hibáztam soha. Reggel két csésze kávé, két szarvas. Délig azután gyümölcsön kívül semmi. — Ebédre hat tál étel, kis konfect, és kávé, Ozsonnára két csésze kávé, rá gyümölcs, 's azután böjt egész estvéig. Vacsorára négy, legfellyebb öt étel, és éjjelre gyenge puncs, vagy liqueur, a' vagy más e' féle.

Chirurgus. Elég-is ez az illy complexiónak. Homaeopathice tetszett hát élni mind ezekkel.

Justína. Igen-is, még az appetitus tartott.

Chirurgus. Ne tessék megháborodni tehát a' Kisasszonyozásért.

Justína. Hiszen szegény mienk, gondoltam, hogy tréfál: mert képe majd tsak nem minden szavára mást mutat.

Chirurgus. Épen bizony tréfálni ez ismeretlen helyen —

Justína. Ebédre eljöhet?

Chirurgus. Hogy ne illy gyönyörű alakhoz.

Justína. Egy óraker tálalnak, tudja-e —

Chirurgus. Hallom; majd akkorra megjövök. *(el.)*

Justína. Ez minden vendégeim közt legtanultabb. Nem hijában, hogy orvos; hanem ismeri is az emberi testnek minden legkisebb idegét. Meghívtam őtet, és vele páratlan lesz a szám. — Azonban lehet még azon délig segíteni. — Imhol ni, az idevaló urak megvetették jó-szívűségemet, 's az idegenek örömmel használják.

— Így van az a' kisebb városokban — Kiki többet képzel maga felől, mint valóban kellenék, 's könnyen megbántódik, mihely valami elmarad a' századok előtt bevett czeremoniából.

Á g n e s. Millyen szín hajfürtöket tetszik parancsolni?

J u s t í n a. Ma jó lesz a' szöke szín.

Á g n e s. De talán kevesé gyermekes? —

J u s t í n a. Az kell nekem — Nem lesz az gyermekes.

Á g n e s. És mellyik fejkötőt tegyem ki? a' zöld, sárga, kék, veres pántlikásat?

J u s t í n a. Egyiket-sem; leány fejjel leszek ma egész nap.

Á g n e s. Ehez sok idő kelletik —

J u s t í n a. Nem tehetünk róla — Pedig a' fürtök közé számos gyöngyöt is keverünk.

Ágnes. 'S a' ruhák közül mellyiket tesszik választani?

Justína. A' fejéret, a' legujabbikat, tudod azt a' rózsaszín pántlikást.

Ágnes. Mellye; háta, válla igen ki van véve — az csak bálba való.

Justína. Semmi az; ha hűs talál lenni, kendőt keríték nyakamba.

Ágnes. Megint kopogatnak. — Így délutánra marad az öltözés.

Mathilde. Imhol férjem küldi mély alázatossággal e' tsekély ajándékot. (*egy kis könyvet nyújt*) Eredeti munkája ez neki, velinre nyomtatva.

Justína. Nincs ötöt szerencsém ismerni.

Mathilde. Ma harmad magával tette tiszteletét.

Justína. Emlékezem — az Apollo papja

Mathilde. Igen is, igen is — ő annak hívja magát, hanem egyébként utazó Poéta.

Justína. Tehát mint papj's poéta keresi kenyerét? Ez jó, ha így nem, amugy csak cseppenik.

Mathilde. Mindenkép vékonyan, Tek. aszszony!

Justína. Mint látom, ruhája elég tisztességes.

Mathilde. Ezt még első férjem csináltatta.

Justína. Illy fiatal aszszonyka, " már is — Tehát a' Poéta második férje?

Mathilde. A' harmadik Tek. aszszony! Az első Szinjátszó volt tizenegy holnapig, a' második Muzsikus, mintegy fél esztendeig, és e' mostanival hamvazó Szerdától fogva járok kelek e' pénzetlen világban.

Justína. Az Istenért! csak a' temetési költség, már az is sokra ment. —

Mathilde. Nem haltak - meg. Elváltunk

egymástól, 's most a' sors öszvé-hozott megint,
és együtt utazunk.

Justína. Hanem csak a' Poéta maradt az
igazi —

Mathilde. Oh igen, ő most a' valósa-
gos, és egyszer'smind legszegényebbik-is.

Justína. 'S egyébkint hol laknak?

Mathilde. Mindenütt, a' hol társakra
akadunk?

Justína. Mint értem, úgy-is négyen
vannak.

Mathilde. Úgy tessék a' dolgot felven-
ni, hogy mi a' hol lehet, Színjátékot is adunk.
Férjem a' darabokat a' publicumhoz szabja, néma
személyt játszik, sűgő, decoráció ragasztó, 's
több e' féle. A' Színjátészó, Director, Pénzszedő,
Első személy, énekes, czédula-hordó. A' muzsi-
kus regens-chori, draperie foltozó, cortina-hú-
zó, gyertya-gyújtogató.

Justína. Már csak ez mint-egy tizenkét személyt tesz.

Mathilde. Én magam első színjászóné, énekesné, ballet-tánczosné, öltöztetőné, Cassa-Controllórné, és selyem, patiszt, papiros ruha varróné, és tisztogatóné. 'S így a' fő personal mintegy tizennyolczra megy.

Justína. Hát még hol vannak a' többiek?

Mathilde. Minden városban vannak körmön pedrett leányok, és legények, kikhez minden lángeszek mellett a' szerencse mostoha. Tehát köztünk az illyesek egy két nap alatt a' Róléba úgy bele tanulnak, hogy azután a' köz-jónak derék 's munkás tagjaivá lesznek.

Justína. Ez hasznos egy intézet. Már az illyet kellenék elő-segíteni.

Mathilde. Én Soká is alkalmatlankodom. Látom, az öltözéshez tetszik készülődni.

Justína. Elég idő arra. Hanem, ugyan

nézze-meg kérem új öltözetemet. Eredj, (*Ágneshez*) hordj-be mindent a' másik szobából.
Ágnes. Megyek a' parancsolatra. (*el*)

Mathilde. 'S micsoda idea szerint tetszik öltözködni?

Justína. A'mint a' mostani módi parancsolja.

Mathilde. De annak is sok ága-boga van.

Justína. Értem—kiki módi szerint lehet, és még is kiki különbözik.

Mathilde. Ez az, a' mit a' művészség ideának nevez. És ez száz-féle, úgy-mint: à la Psyche, à la Venusz, à la Dido, à la Galathea, à l' Aglaja, à la Giraff, és a' többi.

Justína. Ezek közül, mit gondol, melyik legbájosabb?

Mathilde. Aszszonyt tetszik akarni játszani, vagy leányt? Hanem —

Justína. Ma gondolnám leányt kellenék —

Mathilde. Épen magam is akartam mondani, — a' Psyche játszva, Galathea andalogva, Aglája mosolygva, Giraff vigyorogva kecsegtető. Tessék választani. — Venusz, Dido mind aszszonyoknak való. —

Justína. Gondolnám a' játszva kecsegtető —

Mathilde. Psyche az, merem ajánlani.

Justína. Hanem ehhez Szoba-lyányom nem ért.

Mathilde. Tessék reám bízni. Én mindent szívesen —

Justína. Nem kívánom ingyen —

Mathilde. Ah dehogy, dehogy! — nekem ez semmibe-sem tellik; sőt örülök, ha gyakorolhatom a' művészségnek e' dicső-nemében magamat.

Justína. Azután tessék nálunk ebédelni. — Épen nyolczan leszünk. Nem szenvedhetem a' páratlan számot —

Mathilde. Igen nagy kegyesség.

Ágnes. Itt van minden, a' mit tetszett parancsolni.

Mathilde. E' haj-fürtöket egészen más rendbe kell szedni.

Justína. Kellenek gyöngyök-is?

Mathilde. Azok sem föllösleg valók; hanem a' diadéme minden esetre szükséges.

Justína. Van három féle-is.

Mathilde. Fül-bevalók fejér lóggókkal.

Justína. Azok nincsenek.

Mathilde. Harmincz krajezár párja, mindjárt lehet a' boltból hozatni. — Nyak-láncz nem kell — matrónáknak való. — Ezen kívül fejér felsőruha, rövid ujjakkal, minden melly, hát, 's váll takaró nélkül.

Justína. Épen ilyen ez, nézze-meg aszszonykám.

Mathilde. Látom; hanem 'sok a' pántlika rajta. Illyes készületűt à la Tamburinnak, 's másként bálra való öltözetnek hívják.

Justina. Ezt Ágnes a' szajha leánya mégis eltalálta.

Mathilde. Mindent el fogok ezentúl rendelni. — Legfellyebb egy óra — talán annyi se kell.

Justina. Vigy-be mident az öltöző szobába. Szedd elő a' rózsa olajt, fejer és piros kenőcsöt — Nemde (*Mathildéhez*) ez-is fog kelteni? (*indul*)

Mathilde. El sem is maradhat; mert tetszem, most az ember olyan, mint a' kinyilt rózsa, fél óra mulva meghalaványodhatik. Hanem a' kenőcs kis vigyázat mellett több ideig eltart.

Justina. Csak eredj, 's mint mondtam —
Ágnes. Mindjárt rendben lesz az egész toillete. (*el*)

Justína. Tudja lelkem szép aszszonykám, mi végre van e' mai készület?

Mathilde. Tehát nem mindennapi ez?

Justína. De hová, kérem a' lelkére, mindennap?

Mathilde. Miért nem a' kitől tellhetik. Addig tetszünk úgy-is, a' míg szépítjük magunkat.

Justína. Mond valamit.

Mathilde. Mi úgy vagyunk házunk körében, mint a' nap az égen. Ha az egész estig tisztán süt, dicsérik, ha fellegek közt bujkál, szomorún tekintnek képére. Midőn tetőtől fogva talpig parádében állunk, imádnak bennünket; egyébként vállat vonítanak előttünk.

Justína. Mint a' nap, olly tiszta igazság.

Mathilde. Azon maximára kellének nemünknek ügyelni, hogy valamint esztendeink' száma nő, úgy szinte a' szépítésben való szorgalmunk is nőjön. Ez által férjeinket minden

nap új meg új kecskékkel csatolnánk magunkhoz, és szemeik nem lévén gondatlanságunk miatt másokra csábulva, rajtunk legelnének, a' míg csak a' szépet örvendik.

Justína. Valóság! — Hanem helyre hozni az elmulasztottat?

Mathilde. Nehéz; de a' mondottaknál fogva nem lehetetlenség.

Justína. Akkor sem, midőn férjemnél szokássá vált más házaknál mulatni?

Mathilde. Értem fejr-személyek közt. — Akkor sem. — Lelje-fel itthon azt, a' mit a' szomszédban keres, a' boldog megelégedést; nem megy a' küszöbön túl egy tapodnyira-is.

Justína. 'S miben fog állani megelégedése?

Mathilde. Ha gyengébb oldalát pártoljuk.

Justína. Akkor hiszen berket mutatunk a' farkasnak.

Mathilde. Épen nem. Teszem, hogy férjem csapodár. Ha észre-veszi, hogy tudom, és

epedek, akkor ha templomból jön-is, 's kértem hol volt? felel: hogy egy szép dámánál mulatott. — De ha magam adok még alkalmat neki, hogy azokkal, kiket kivülem szeretget, üszve-jühessen —akkor, mert csak-ugyan a' férfiak, kevés elpuhultat kivévén, nagy-lelkűk, botlásán elpirulva rogyik ölembe, 's megszegett hitét a' legnagyobb hűséggel pótolja.

Justína. Tehát még férjemet észre lehet hozni.

Mathilde. Talán neki is ama' közönséges betegsége, hogy mást szeret.

Justína. Másokat — Egyért tán nem is szólának.

Mathilde. 'S micsoda módokat tetszik az ő megtérítésére használni?

Justína. Szemen tartom bal lépéseit, és egyéb tetteit.

Mathilde. Kiismerni őtet magával hozza az okosság. Azután?

Justína. A' mit másokkal tesz, én-is

azt teszem másokkal. Ő ma fejer-személyekkel vendégeskedik; én pedig férfiak közt tartok vendégséget.

Mathilde. Hát ha ő ezzel mind keveset gondol?

Justína. Lefestette képét más aszszonyok számára. Hivatalos foglalatosságainak örve-alatt lányokat látogat. Mind bebizonyítom — mind szemére vetem.

Mathilde. Ezt mi-is megteszszük, midőn a' Játékszinben a' Féltóket adjuk; hanem a' kimenetel soha sem szerencsés.

Justína. Mi okra nézve nem?

Mathilde. Mert ez elkeseredést okoz, mellyből örök pörülés származik. — Hanem talán jó lesz a' dologhoz fogni. Az öltöző szobában is beszélgethetünk.

Justína. Nem bánom, menjünk tehát; mert múlik az idő. *(el a' karpit lefordul.)*

MÁSODIK FELVONÁS.

Á g n e s.

Most terítenem kell. Nyolcz személyre van a' parancsolat. Minden drágaságunk az asztalon lesz ma. Pedig a' vendégek, mint látom, egy lábíg kis urak. A' Portré festő köpönyege a' zsidónál van elzálogolva. A' Poéta, Színjászó, Muzsikus nem tudják a' fogadóban kifizetni a' szoba és vacsora' árát. A' személy, mellyet magokkal hordoznak, csak ők tudják, mellyikhez tartozik. A' Borbély legény condítiót keres; hanem attestátum nélkül sehól sem veszik őtet fel. Azomban ők a' Tek. Aszszony előtt, tudja kő, micsoda

hires utazóknak adják ki magokat, és a' jó lélek hisz a' nyájas szavaknak. Még illy gyülevész népnek soha-sem adogattam tányért. — Azonban a' boszúság is sokat tesz. Mivel nem jöttek a' hivatalosok; azokat kellett azután meghívni, kik szemre kerültek.—Az a' Tek. Úr-is, az Isten adta, nem igen becsüli az áldott hitvesét. Pedig mindene tőle van. Mikor ismerkedni kezdett, egy fillérrel sem ért a' Poétánál, a' mi mai kedves vendégünknel többet. —

A d o l f. Miként vagytok itthon?

Á g n e s. Jól, Tek. Úr. Ma vendégeskedünk.

A d o l f. Hogyan? mond-el hamar.

Á g n e s. Nyolcz személyre teríteni van a' parancsolat. Minden ezüst és porczolán az asztalra kerül ma.

A d o l f. 'S a' vendégek?

Ágnes. Egy Aszszonyt kivéven, mind csupa fiatal férfiak.

Adolf. Imhol ne—mi jutott eszébe?

Ágnes. A' reggeli kávé után gondolta-meg magát.

Adolf. És volt valaki nála?

Ágnes. Elsőben a' portrait festő jött.

Adolf. Ah már ez a' legijesztőbb eset.

Ágnes. Sőt örült Tek. Aszszony látván a' képeket.

Adolf. Még ez is a' többi bajhoz járul?—

Ágnes. Az egyikén egészen fenakadt.

Adolf. Szólj hamar, kié volt. —

Ágnes. A' Tek. Úré.

Adolf. Ez egy véletlen árulás.

Ágnes. Épen nem — elébb-is volt szele —

Adolf. Mit mondasz!

Ágnes. Mindent tud a' Tek. Aszszony, a' minek csak titokban kellett volna maradnia.

Adolf. Ha a' képhez jutott; akkor már

a' többit mint egy tükörben nézheti. 'S hol van ő, mit csinál?

Ágnes. Öltözteti magát.

Adolf. Ki által?

Ágnes. Harmadik férje Poéta, maga meg Comoédiásné.

Adolf. Erre vetemedni. —

Ágnes. Mert ma boszújában leányt fog az asztalnál játszani.

Adolf. Hogy vendégei bele szeressenek —

Ágnes. Épen nem; hanem hogy Tek. Úrnak contrastot mutasson. Mert valamint ő, úgy mond; magam is szinte úgy.

Adolf. 'S ő engem ezzel megszorít.

Ágnes. Nem győzte czérnával.

Adolf. Eredj hozzá, mint-ha ott a' szobában valamit keresnél, 's mond-meg a' többi közt, hogy itthon vagyok, neki. Megjeleld, mit felel, hogy tőled megérthessem.

Á g n e s. Indulok, mint tetszett parancsolni. (el.)

A d o l f. Nincs rettentőbb az aszszonyi bossúnál. Ennek gyászos áldozatja lett boldogult bátyám. Tunúja vagyok minden viszontagságainak, 's a' szomorú példa még-is keveset fog rajtam. De miért nem láttatta velem hitvesem mindjárt eleinte nehezteléseit? Nem szokván még akkor el a' háztól annyira, könnyen megjózanodtam volna. Talán csak azért nyomta olly soká elkeseredését, hogy annál keményebben üssön ki annak elolthatatlan lángja, és annál bizonyosabb legyen megsüllyedtem. Túrni kell azonban, míg lehet, a' bal sorsot. Ki tudja; hát ha többet képelek magamnak, mint kellenék. Bátor szívvel várom tehát-el a' zivatar kezdetét.

Poéta. Másodszor kereslek, barátom! Erre utazván, megtekintelek, mint vagy.

Adolf. Örvendek, örvendek! — Ah, a' legmostohább állapotban találsz most engemet.

Poéta. Hogyan? hiszen a' mire még gyermek korodban-is vágytál, a' gazdagságra, látom, hogy szert tevé.

Adolf. De a' mi legszükségesebb, arra nem.

Poéta. A' megelégedésre talán? Ha ez itt meglenne, minek sohajtanánk gyakran az ég felé?

Adolf. Nem azt a' tellyeset értem én.

Poéta. Tehát még közönséges sincs. — Sajnállak.

Adolf. Tapasztaltad talán az Aszszonyi haragot?

Poéta. Egy Játékszíni darabban, melly magam munkája, igen-is. Hanem ott rettenetes az, ha egész kiterjedésében kiömlik. Nincs hátárja — minden gátakat elszaggat.

Adolf. Illy veszély fenegyet engemet. Hitvesem ama' vétkeket boszúlja, hogy mellette másokkal is látszatom tartani.

Poéta. Ez nem egyéb, mint a' féltés' következése. — Ez a' dramaticusoknál gyakorta olly Tragoediákra ad okot, mellyekben nem csak a' fő-személyek, hanem még magok a' nézők is könnyeznek.

Adolf. De talán még-is lehet némellykor a' szerencsétlenséget elhárítani.

Poéta. Mire való lenne másként a' Machina? Valamelly Istenség, genius, és más e' féle képes a' bajon segíteni, a' hol az emberi erő megesökenik.

Adolf. Kevés vigasztalás.

Ágnes. A' Tek. Aszszonytól jövök.

Adolf. Megmondtad neki? mit szóllt.

Ágnes. Nem is akarta hallani.

A d o l f. Mindjárt gondoltam. — Már egészen megvetett.

P o é t a. E' tetteből még nem lehet ezt következtetni.

A d o l f. 'S most is tart még az öltözés?

Á g n e s. Ezentúl vége lesz. — Hanem milly fiatal, milly gyönyörű már is a' Tek. Asszony! Pedig még se diadéme, se fülbe-valói —

P o é t a. Tehát koronázva fog előnkbe lépni?

Á g n e s. Az Úr fog ő elejbe lépni; mert általam hivatja.

P o é t a. Ugyan ugy-e', ha terhére leszek?

Á g n e s. Akkor majd kiküldi.

P o é t a. Utasnak kell engedelmeskedni.

(*Ágnes Poéta el.*)

A d o l f. Mit tegyek, nem tudom. — Bemegyek? hát-ha felforralom boszúját, 's az idegenek előtt kezdi a' háborút. Várok még, 's szív-

dobogva lesem, mit szül a' kétes jövendő. — A'
Poétát hivatja, 's engemet pedig nem. — Rosz
jel. — Magam vagyok oka.

Szín-játszó. Talán későn is értem az
ebédre. Épen a' fejer ló előtt menék, hogy egyet
vert az óra.

Adolf. A' város' órája reggeltől-fogva
egyet ver; pedig csak tizenegy.

Szín-játszó. Semmi az, várhatok. Vagy
jelentsen-be lelkem a' Tek. Aszszonynál, leg-
alább addig is mulatgatom őtet.

Adolf. Dolga van, nem szabad.

Szín-játszó. Öcsém uram itt inas, úgy-e?

Adolf. Annál is alább-való.

Szín-játszó. Nem irigylem sorsát. E-
gész arcza csupa búval tele. Bizonyosan Asz-
szonya üldözi.

Adolf. Fizetni kezdi régi adósságát.

Szín-játszó. Mert úgy-e' sok van a' rováson. Hanem minek szolgál, ha maga ura lehet?

Adolf. De mi módon, mondja-meg.

Szín-játszó. Látom, hogy eleget nyelte az iskolai port. — Esze szép, 's szelleme eleven. Kevés idő alatt jó Szín-játszó lehet.

Adolf. Alkalmatlan élet.

Szín-játszó. Első tekintettel én-is azt gondolám. Hanem észre-vevén aztán nem sokára, milly boldog egész állapotom, áldám a' sorsot, hogy ez életre vezérlett. — Ha valahol bajba keveredem, az éjt se várom be, elköltözöm onnan, 's egyebütt nyugodalmat lelek. Másnak háza 's egyéb jószágai miatt helyt kelletik állani, 's úgy tánczolni, a' mint hegedülnek. Ez pedig még csak egy a' boldogság' száz nemei között.

Adolf. Hanem a' vékony kereset.

Szín-játszó. A' mint a' szerencse szolgál. Ha hét száz forintot hatan egyformán osz-

toznak, mindenikre száz tizen-hat forint és negyven-egy krajczár jön, 's ez egy estvéli kereset; ha hét forinton; akkor kiki huszon három garast és egy krajczárkát kap; de ez csak ritkaság.

A d o l f. Már én Szín-játszó semmi esetre sem leszek.

Szín-játszó. Nem-is erőltetem; mert ez olly hivatal, mellyet az embernek maga elszánása nélkül nem lehet viselni.

Á g n e s. Tek. Aszszony először kérdezteti, micsoda lárma ez. Másodszor parancsolja, hogy ha meghívott vendége érkezett, az menjen hozzá a' belső szobába. Harmadszor, jelenti: hogy a' kinek vele valami dolga van, várjon a' míg kijön, és csak susogva beszéljen.

A d o l f. Az első mind kettőnket illet.

Szín-játszó. A' második csupan csak engemet. (*indúl.*)

Adolf. A' harmadik tulajdon magamé. —
Ez ám Szín-játszó uram a' pátivária.

Szín-játszó. Viselje magát jobban; vagy
adjon Thaliának kezét.

Adolf. És mit nyernék vele?

Szín-játszó. Tapsot, hirt, nevet, 's vég-
tére portrét-is.

Adolf. Mást nem?

Szín-játszó. Ez egy embernek elég.
Legalább mondhatja, hogy ingyen is többet tett
és néha használt-is, mint azok, kiket hogy he-
nyélnek, gazdagon fizetik.

Ágnés. Majd fej-fájást okoz a' sok beszéd-
jével. Jöjjön be; mert engem szidnak érte.

Szín-játszó. Engedelmeskedem, csak ne
haragudjék; vajmi jó volna ez a' kis alak a' Színre
szerelmet játszani.

(*Ágnés, Szín-játszó el.*)

Adolf. Úgy szólván a' magam házánál Inasnak tartanak. — Nagy méltóság! — Ez volt még egyedül hátra, hogy az Úr a' cseléddel egy rangban, 's egy-forma becsületben legyen. Már látom, szégyenemben világnak kell mennem. De megszokván már a' kényesebb életet, szinte megöl út-közt a' változó levegő, 's a' sanyarú koplálás. Pedig ettől egyébként-is méltán retteghetek. Mert ha el talál úzni a' háztól hitvesem, azonnal megszűnvén azoknak is, kiknek most kedvekben vagyok, kegyelmek, nyomorék, 's világcsúfja leszek. Ah távozzatok kevesé lelkeket öldöklő káprázatok, 's engedjetelek egyikét nyugodt pillantatot.

Muzsikus. Ez még-is különös városka. Itt sem az óra, sem a' nap nem jár, mint kellenék.

Adolf. Talán uraságod bizonyos órára van ide rendelve?

Muzsikus. Úgy vagyok, egy órákor ebédre.

Adolf. Ah! alázatos szolgája. — 'S kihez van szerencsém?

Muzsikus. Utazó Hang-művész vagyok. — A' Tek. Aszszony? —

Adolf. Öltözik; még senkit sem bocsát, úgy tetszik magához. Nem-is jut igazán eszembe az imént kegyelmesen adott három parancsolat.

Muzsikus. Hát úgy ügyel aszszony szavára?

Adolf. Az egyet nem szereti, tudom, ha idekint lárma van.

Muzsikus. Vendégeinek talán csak szabad lesz fen-szóval beszélni.

Adolf. Arról nem tudom, millyen a' rendelés.

Muzsikus. Régen van barátom o' hecses kenyéren?

Adolf. Ah, ez az első nap.

Muzsikus. 'S már is fohászkodik? még hátra van ám a' fekete-leves. —

Adolf. Tudom, és ugyan azt már előre sínlem.

Muzsikus. Bizonyosan eddig jobb állapotban volt.

Adolf. Minden gond nélkül, bőségben folytanak napjaim.

Muzsikus. Rosz fát kellett a' tűzre tennie. —

Adolf. Hitvesem kegyelmét vesztém-el.

Muzsikus. Adjon ki rajta, 's vége lesz.

Adolf. Ó fog, azt tartom, én rajtam kiadni.

Muzsikus. Egyre-megy. Minden esetre elválnak.

Adolf. De azután miként fogok élni?

Muzsikus. Hát hitvese tartja! — Ez már más. — Az olly férjnek, a' ki aszszony kegyelméből él, barátom, úgy kell tántzolni, a' mint hegedülnek.

A d o l f. Könnyű beszélni, a' kinek nincs baja.

M u z s i k u s. Baj nélkül, barátom, nem is szeretnék lenni a' világon. Úgy értem mindazonáltal azt, hogy közben-közben vig napom-is legyen. — Prágában húsz hétig borongott az ég fejem-felett. Ott egy birtokos aszszonyt vettem el, ki csak azért üldözött, hogy másokat szereték. Meggondolám még-is végtére magamat, a' fa-képnél hagytam őt, 's azolta utazva és megeleégvedve keresem élelmem.

A d o l f. De így már át-ment az ebek' harminczadján.

M u z s i k u s. Magam-is gondolom. — Azért kinek-kinek javasolom, hogy szerelem nélkül ne házasodjék; mert ha még annyi kincset bir-is hitvesével, még-is szegény; mivel megeleégvedve nem lehet.

Á g n e s. Hang-művész urat magához hivatja a' Tek. Aszszony.

M u z s i k u s. Nagy kegyelem! mindjárt tesztem szolgálatom'. 'S ha merem kérdeni, van-e' már nála valaki oda-ben?

Á g n e s. A' Poéta az ő kedves élete' párjával, 's a' Szín-játszó.

M u z s i k u s. Oh tehát semmi baj; még eddig mind csupa ismerős. — Nagyságolják-e' némellyek a' Tek. Aszszonyt.

Á g n e s. A' koldulók többnyire minnyáján.

M u z s i k u s. Azért; mert nem szeretnék véteni az étiquet ellen.

Á g n e s. Csak menjen már szaporán. Majd ben a' szobában beszéljen.

M u z s i k u s. Bocsánat, ha megtaláltam bántani. De a' kalapomat —

Á g n e s. Hiszen a' hóna alatt van. Jöj-jön csak!

Muzsikus. A' mint tetszik parancsolni.
(el mind a' ketten.)

Adolf. Válogatott egy kis társaság ez. Mint tudta őket össze-kerestetni — Nem gondolták volna a' jámborok, hogy ma illy ebédre virradnak. Megemlékeznek legalább házunkról, és vizálgodásunkat a' Játék-színen fogják nevetőségessé tenni a' publicum előtt.

Gottlieb. Hahá Tek. Úr! köteles szolgálja. Ma tehát mint látom, egy asztalnál leszünk?

Adolf. Én még részemről nem tudom.

Gottlieb. Tehát nincs meghíva. Az más. — De egyébkor tetszett már ez úri háznak kegyelmével élni? Ah, én-is — hisz' legnagyobb barátságát sejtettem a' házi asszszonynak a' Tek. Úrhoz.

Adolf. Ugyan mikor?

Gottlieb. Ma reggel, mintegy másfél óra előtt.

Adolf. Ez majd csak nem lehetetlen. — 'S millyen alkalommal?

Gottlieb. Minek épen mindent tövéről hegyére — úgy-is meg fogja tudni nem sokára.

Adolf. 'S mit keresett másfél óra előtt nála?

Gottlieb. A' portrait-festő mit keresne a' munkánál egyebet?

Adolf. Hanem boldogult-e?

Gottlieb. Ebéd után, mondta, hogy ülni fog, 's kicsinyben veszem-lé. Eleinte húzta-vonta magát, mind a' mellett-is, hogy némelly elkészült képeimet látta —

Adolf. Kiknek portréik voltak azok?

Gottlieb. Kecseinére azonnal rá-ismert.

Adolf. Ezer kár, barátom! — minek mutogatja az ismerősöket? Tudja-e, hogy e' két Aszszony nem szenvedni egymást?

Gottlieb. Én ma itt, holnap ott-nem vagyok ismerős. Azután Zajdiné Aszszonyságot nézte. Az igaz, már erre nehezebben ismert; pedig igen jól van eltálva.

Adolf. Ezzel is úgy van ő, hogy egy kanál vízben —

Gottlieb. E' kis városban illy haragos aszszonyok —

Adolf. Többet nem mutatott neki?

Gottlieb. Uraságodét-is.

Adolf. Az Istenért, de mit cselekedett! Ezzel mindent, ah mindent zavarba hoz.

Gottlieb. Hallatlan egy dolog, Uraságodnak-is van pöre. Talán adós a' Tek. Aszszony?

Adolf. És rossz pénzzel fizet.

Gottlieb. Aha, be áldom sorsomat, hogy egy városban sem lakom. Mindenhol czivódnak, az emberek egymás-közt.

Mathilde. Tek. Aszszony kérdezteti, itt van-e' már a' portré festő Úr?

Gottlieb. Én vagyok az, tessék parancsolni.

Mathilde. Kívánja, hogy menjen - be hozzá a' belső szobába. És ennek az urnak (*Adolfhoz*) mi keresete itt?

Adolf. Várom a' kegyes rendelést.

Gottlieb. Lassabban Aszszonykám — tudja-e' hogy a' házi Úrral beszél.

Adolf. Ne bántsa; mert magam-sem tudom, mi vagyok.

Mathilde. Bocsánat, Tek. Úr! most van szerencsém először —

Adolf. Semmi az, Tek. Aszszony! nekem sem volt még alkalmam tisztelni —

Mathilde. Férjem utazó Poéta, én Színjátészóné. —

Adolf. Nem kétlem, első rangú művészné — örvendek, örvendek —

Mathilde. (*A' Portré-festőhöz*) Portré-festő uram, mondtam már — (*Adolfhoz*) Meglehetős gyakorlásom van már az actióban, tánczban és énekben —

Gottlieb. Tehát megyek már; mellyik ajtón?

Mathilde. Arra egyenesen.

Gottlieb. A' mint tetszik velem parancsolni. (*el.*)

Adolf. Mint látom, véghez ment már az öltözködés.

Mathilde. Úgy van, véghez-ment, Fogis ő tetszeni. — Az kár, hogy arca egy kevésé komor; mert rettenetes az, miként boszongodik.

Adolf. Azon tettemért úgy-e, hogy mindig nem örözhetem őt?

M a t h i l d e. Tízféle áthágást emleget, mellyek közül egy - is elég örökre elveszteni kegyelmét.

A d o l f. Miért nem százat? — Csak három sem jut eszébe belőlök.

M a t h i l d e. Szüntelen más Aszszonyok-közt forog. — Számokra 's kedvekért lefestette magát — Alattomban küld 's kap leveleket. — Már ez három. — Azon-kívül: Hitvesét mások előtt vénnek rágalmazza — Mindenütt víg, csak itthon szomorú. — Kettő meg három az öt. — A' jegy-gyűrűt a' Szoba-leánynak adta ajándékba. — Hitvesének legkedvesebb kutyáját, csak azért, hogy egész éjjel csaholt, elemésztette — Egy fertály esztendeje, hogy kezét nem csókolt.

A d o l f. Talán több-is lehet.

M a t h i l d e. Már ez nyolcz. — Úgy — Mikor a' Tek. Aszszony betegeskedni méltóztatik, nem szánakodik rajta. —

Adolf. Ki tudja, nem vérzik-e' szívem. —
Már kilencz — no még egyet.

Mathilde. Kinyilatkoztatta, hogy Tek.
Aszszony pápa-szem nélkül sem varrni, sem imád-
kozni nem tud. Ez már csak-ugyan tíz. — Hát
hol vannak a' közép és apró botlások. Midőn
kesztyűje, vagy egyebe leesik, csak immel-ámmal
ugorni utánna — Midőn tüsszenik kis fő-hajást
tenni — Nem mondani, hogy napról napra fia-
talabb — —

Adolf. Így egészen el vagyok kárhozva.
— Minden, de minden legkissebb gyermekség
tudva van.

Mathilde. Sajnálom. — Szóllottam, no-
ha ismeretlen volt még előttem, mellette; hanem
sikeretlen volt minden könyörgésem. A' fejére
hozott sententiának megkelletik állani.

Adolf. Jaj nekem! 's mit foglal magában?

Mathilde. A' hivtelen férj el fog a' ház-
tól tíz esztendőre küldetni.

Adolf. Szerencsétlen órában születtem. —

Mathilde. Lelkem, a' ki mint ágyaz, úgy alszik.

Adolf. Talán még megesik szíve.

Mathilde. Nincs pardon. Két egész külső öltözet, két pár fejer ruha, 's tíz forint útravaló van rendelve. Ezzel minden becsületes legény megelégedhetik.

Adolf. Most kellenék a' jó tanács — másként elnyom a' kétségbe-esés.

Mathilde. Csak a' Szín-játszónak jó szót —

Adolf. 'S mit javasolhat ó?

Mathilde. Kérjen imitt amott barátitól kis recommendátiót.

Adolf. Mi végre?

Mathilde. Talán a' társaságba veszi, 's együtt utazunk, együtt lépünk a' Játék-színre, mint szerelmesek fel; mert nekünk kettőnknek, mint előre látom, szüntelen illy Rolléket kellek magunkra vállalnunk.

Adolf. Csak-ugyan Comédiás semmi esetben sem leszek.

Mathilde. Ha nem lesz, akkor ingyen, 's minden taps nélkül fogja Személyét játszani; de így legalább a' publicum fizeti.

Adolf. Annyit könyv nélkül tanulni —

Mathilde. Mire való a' sűgó, mire az extemporizálás.

Adolf. Azután se nőtelen sem özvegy nem leszek.

Mathilde. A' Játék-színben minden nap megházassodhatik.

Adolf. A' nélkül hogy boszús hitvesemet el kellessék temetnem.

Mathilde. A' nélkül, barátom. — Hiszen majd csak nem minden Vig-Játéknak, Dramának, Operának a' vége házasság. Sőt a' Tragoediáé is az lenne, ha a' Vő-legényt, vagy a' meny-aszszonyt meg nem ölnék a' Poéták kéz-fogó vagy esküvő előtt.

Adolf. Még is gondolok valamit.

Mathilde. De soká ne késsék. Mert maga ma kapja ki obsitját, és mi holnap reggel minden bizsonnyal indulunk.

Adolf. Ez tehát mindenkép bizonyos?

Mathilde. Olly bizonyos, mint, hogy Poéta férjem van.

Adolf. Meg-is van fogadva az alkalmatosság?

Mathilde. Az magától is előnkbe fogja magát adni.

Adolf. 'S addig-is?

Mathilde. Az ország-úton dalolva ballagunk.

Adolf. Rettentő képzelet!

Mathilde. Ha én ki tudom állani, 's egy férfi —

Adolf. Annyit elhagyni—és hitvesemet-is —

Mathilde. Társaságunkban semmiben-sem fogja a' szükségét érzeni.

Adolf. Csak gondolkodnom kell; mert ez még-is egy rettenetes dolog. (a' karpit lefordul.)

HARMADIK FELVONÁS.

J u s t í n a.

Az én plánomom volt, szeget szeggel — azaz: mivel férjem más aszszonyokhoz húz, én-is más férfiakkal mulatom magamat; hogy látván ő ezt, tudja, miben vétet, 's jobbuljon. Hanem ezt a' dologhoz értőbbek nem hagyván helyben, azt javasolták, hogy úzzem-el a' háztól. Eleinte borzadtam magamat erre határozni; hanem végtére meggyőztek a' tanács-adóim által öszve-hordott okok. Itt kell tehát neki, pedig még dél előtt házamat hagynia. Próbálja a' világot, 's lássa, mint boldogúl. Útra-való ruhát 's költséget

rendeltem számára. Beér mind ezzel addig, míg valahol fenakad.

Ágnes. Lehetetlen, Tek. Aszszony, ki-mondani, milly szomorúság fogta-el a' házi cselédek —

Justína. Volt férjemet siratják —

Ágnes. Pedig olly fenszéval, mintha temetése lenne.

Justína. Holtnak is-lehet őt ránk-nézve tartani.

Ágnes. Minnyáján felakarnak jönni, és térden-állva érte könyörögni.

Justína. A' ki ezt tenni merészeli, azon pillantatban megszűnik nálam szolgálatja.

Ágnes. Urunk volt ő eddig, és mi cselédei. — Mit tett, mit nem, abba nem avatkozunk — Legalább ezzel bálánkat mutatjuk iránta.

Justína. Ez ugyan jó szívűségtek' jele; hanem már elvan minden határozva. Nincs emberi erő és hatalom, melly ő rajta segíthessen.

Ágnes. Oda vagyok, ah szívem megreped. —

Justína. Most csak menj, és készítsd ki útra őt. Egy öltöző külső 's belső ruha rajta — még annyit köss keszkenőbe neki, hogy egyben ne kellessék szüntelen lennie, azután add kezébe ezen útra-valót (*pénzt ad neki*) Tíz forinttal csak jó darabig beér.

Ágnes. De még - is megvárja úgy-e' az ebédet.

Justína. Addig nem üllök az asztalhoz, míg ő házáznál lesz.

Ágnes. Nyolczra volt mondva, hogy terítsünk, 's így nem lesz nyolczadik. Pedig a' páratlan szám —

Justína. Hét vendég, és magam, te bohó!

Ágnes. De csak hatan vannak, 's a' hetedik a' Tek. Aszszony.

Justína. Nem bánom — inkább meghalok, ha már megkell lenni.

Ágnes. De még is utóljára —

Justína. Egy szót sem többet. — Eredj, csak készítsd ki őtet — Elég neki minden félelőből két darab.

Ágnes. Tehát a' kocsis elébb fog enni, azután zabot elegendőt a' lovak' számára —

Justína. Min álmodozol te — Minek a' kocsis, és az abrak neked?

Ágnes. Elviszi a' Tek. Urat.

Justína. Fogadjon lovakat magának.

Ágnes. Tíz forinton? — —

Justína. Tehát gyalogoljon. A' többit lássa ő. Többé semmi közöm hozzá. Viselte volna magát jól, Úr maradott volna. — Most menj, és láss dolgod után.

Ágnes. Soha-sem fogadtam olly nehezen
mint ma, még életemben szót. (el.)

Justína. Nem, épen nem engedek. Ke-
vesé nehezem, hogy kő-szívűnek kellennem. —
Hanem egy fertály óra alatt elmegy ő's azután
lassan-lassan felejteni kezdem — úgy-hogy eszem-
be se jön végtére, volt-e' második férjem va-
laha, a'vagy sem.

Chirurgus. Talán későn is jövök, ebéd-
re, angyalom! Hol veszi e' mennyei szépség itt
magát? — E' lesz ám az asztalnál a' szemnek
drága legeltetés. Hol van, ha bátorkodom kér-
deni a' Tek. Asszszony?

Justína. Nem ismer? Be rövid emlé-
kezete van.

Chirurgus. Úgy bizony — Bocsánatot kérek — Mekkora változás!

Justína. A' ruhában. — Az ember mindenkor egyforma nem lehet.

Chirurgus. Nem az, nem; hanem képe is mást mutat. Sokkal fiatalabb, tüzesebb, bájo-lóbb. Oh egek! mekkora szerelmet érdemel — Hogy előbb volt szerencsém, hisz akkor is ol-vadék; hanem most egész rabja vagyok.

Justína. Itt inkább azt dicsérje, a' ki öltöztetett.

Chirurgus. Azt látom, hogy értette ma-gát. Illy fej, illy kebel, illy vékony derék. Még is csak a' kisebb városokban - is találkoznak el-vétve lángelmék.

Justína. Nem ide-való Aszszony ő. —

Chirurgus. Akar hol lakik; de dicsé-retet csak ugyan érdemel. E' fodorított haj-elől, e' szép fonás hátul, e' két oldalra nyult teker-

csek' állása mind arra mutat, hogy ő a' fej-éki-
tés mesterségét művészi rangra emelte-fel.

Justína. Azt meg kell akar kinek is val-
lani. Fog tetszeni az ebédlőbe menni. Ott van-
nak a' többi vendégek-is. Nekem még kevés dol-
gom van.

Chirurgus. Nem akarok senmiben is
akadályra lenni. (*el.*)

Justína. Még sem képzelődésem az, sem
pedig mások' hízeltető szava, hogy így sokkal
fiatalabb vagyok. (a' tükörben nézi magát)
Kecseiné és Zajdiné most árnyékom sem lehet.
De minden-nap így — sok időbe telik. Azonban
igazán szólván, a' ki tetszeni akar, az öröké
csicsomázza magát. Mert a' mostani férfiak báb-
nak tartják az Ászszonyt, és csak úgy kedvelik,
ha szüntelen van rajta valami szemet kecsgettető.

Szín-játszó. Különös szóllásunk van Tek. Aszszonnyal.

Mathilde. Volt férjének ügyében.

Justína. Mire nézve?

Szín-játszó. Jövendő állapotja fekszik a' szívemen.

Justína. Arról maga gondoskodják.

Mathilde. Még is jó, ha valaki van, a' ki őtet mintegy kézen fogva vezeti a' nagyobb világba.

Justína. Talán valami kalaúzza akadt?

Szín-játszó. Azon tekintetből, hogy illy drága Aszszonyságnak, kinek mi nagy kegyelmében részesülünk, férje volt, hogy hálánknak valami jelét adhassuk, úgy végeztük az ifjú aszszonnyal, hogy mi őtet társnak veszszük, és Szín-játszót faragunk belőle. Így legalább, ha kincset nem gyűjt-is, hanem bizonyára annyit szerezhet magának, hogy feleségével és gyermekeivel becsületesen élhet.

Justína. Tud-e' már valamit e' felől?

Szín-játszó. Megszóllítottam őt, 's elejbe tettem a' dolog mivoltát. Úgy tetszik, hogy rá fog állani.

Mathilde. Én is fartattam őtet. Eleinte vonakodott ugyan —

Justína. Szegény! —

Mathilde. Hanem midőn kivette belőlem, hogy nem olly nehéz, nem olly sanyarú élet ez, mint a' köznép véli, sőt a' ki megszokja, gyönyörúséges- is, akkor egy sohajtás után mondta, hogy kedve van.

Justína. Mint a' vízbe fulladó, minden felé kapkod.

Szín-játszó. Ez még szerencséje hogy közibünk jöhet.

Justína. Így tegnap sem gondolkodott ő.

Mathilde. Már csak aztán jól viselje magát. Ez teheti őtet közöttünk boldoggá.

Justína. Férjem — és most Comédiás.

Szín-játszó. De úgy tessék a' dolgot felvenni hogy a' Színjátszó és Comédiás közt a' különbség akkora —

Justína. Láttam a' különbséget Bécsben és Pesten létemben.

Mathilde. Tehát csak akartuk jelenteni, ha Tek. Aszszonynak fog tetszeni, e' jó Úr belőle embert tesz.

Justína. Semmibe-sem keverem magam', lássa ő —

Szín-játszó. Így mi engedelemmel nem tartóztatjuk tovább.

Justína. Tessék az ebédlőbe menni. Magam-is ezentúl ott leszek.

Mathilde. Addig-is magunkat ajánljuk. (*Mathilde, Szín-játszó el.*)

Ágnes. Ime itt van Tek. Aszszonynak volt férje. El van már egészen az útra köszülve.

Justína. Mit látnak szemeim? — retentő tekintet! Hátán bűtor, kezében bot — Képében bánat —

Adolf. Nem te vagy az, szép alak! ki ellen én annyiszor — oh fájdalom! annyiszor vétetem.

Justína. Késő bánat.

Adolf. Ah! mért nem kápráztattad akkor kíváncsi szememet ékeiddel, midőn mások után fültem. — Egy tekinteted levert volna lábaimról, és zsámolyod előtt leltél volna akaratom szerint.

Justína. Mondasz valamit; hanem főben járó dolgoknak kellett volna lenni, engemet minden formában szeretned. —

Adolf. Csak képes lettem volna ezt teljesíteni.

Justína. Most szenvedj balgatagságodért.

Adolf. Hogy nem tudtam magamat tetetni.

Justína. Szóval: hogy hivatlen valál.

Adolf. Szívemben épen nem.

Justína. Mért tehát máshova?

Adolf. A' mulatság miatt.

Justína. 'S itthon?

Adolf. A' ránczba szedett homlok ijesztgetett.

Justína. Hanem a' bőség mindenben —

Adolf. Vidám kedv nélkül csak csömör volt.

Justína. Hát bennem volt a' hiba?

Adolf. Úgy van, midőn nem kívántál tetszeni.

Justína 'S te ártatlan valál?

Adolf. A' mennyire engedted, hogy másoknak hódoljak.

Justína. Hajon fogva tartottalak volna?

Adolf. Nem szorul erre az aszszonyi practica.

Justína. Én is mennyire-annyira; hanem te egészen bűnös vagy.

Adolf. Azért - is mennem kellettik, és megyek.

Justína. Mint újoncz Szín-játszó.

Adolf. Hanem irántad mindég háladatos.

Justína. Hogy házamtól elűztelek, azért?

Adolf. Ez nem a' te találmányod, hanem tanács-adóidé.

Justína. Tapogatsz valamit vaktában —

Adolf. Jó lelked arra ügyelt, hogy mintegy játszva vezess oda, a' honnan távozni kezdettem.

Justína. Mi által, mond - meg hát, ha tudod.

Adolf. Mivel én aszszonyokhoz jártam; te férfiakat csődítél házadhoz. Nem rossz végből, mert bár hiúbb volnál; — hanem hogy én látván, vagy legalább megtudván, mit teszel, meg-rezzenve fogjam-meg orromat.

Justína. 'S talán elég-is lett volna?

Adolf. Egész életemre. Gyarló vagyok

ugyan; hanem a' becsület-érzés akkora, hogy ha van, a' ki azt öröké-nógotja, még gyarló-sem lehetek.

Justina. Szép lélek; de későn ismerem —

Adolf. Ismered hát? elég. Most örömmel megyek. Vigasztalni fog az a' boldog emlékezet, hogy ha szenvedni talállok, legalább nem azért szenvedek, mivel rossz szíved van; hanem hogy nem követted annak okos tanácsait.

Justina. Várj kevesé, még kevés szó-lásom lesz veled. Sírni átallok előtted; ne talán téged-is könnyre fakaszszalak, és az elválást mind a' két részről nehezebbé tegyem. Kevesé beme-gyek, 's midőn egészen elmúlik keserveim, vég-búcsút veszek tőled, és Istennek ajánlak. (el.)

Adolf. Megszánt ő engemet; hanem azért nem könnyebbit sorsomon.

Agnes. Ez a' legsajnosabb, a' mi ben-

nünket-is érdekel. Akart valamennyi cseléd volt uráért térdre-állva könyörögni; de nem volt engedelem.

A d o l f. Örök hálával leszek szívemben irántok.

Á g n e s. Mivel pedig másként nem szolgálhatjuk meg azon kegyességét, a' mellyel irántunk volt; a' mi engemet illet, minden pénzemet odadom, és e' kis aprólék ezüstöt. Adogassael, hogy-ha szükségben lesz. *(nyújtja.)*

A d o l f. Ezzel csak kínoz engemet.

Á g n e s. A' Szakácsné küldi ez ötven forintot, a' kocsis tízet, a' két szolgáló nyolezat. Vegye olly szívvel, mint a' millyennel adják.

A d o l f. Szegények ti; tehát illy nemes vér ver ereitekben. Tartsátok meg, annyiba veszem, mintha elköltöttem volna.

Á g n e s. Neki szántunk. Már többé a' miénk nem lehet. És ha el nem veszi, azt fogjuk fájlalva emlegetni, hogy megvetett bennünket. *(a' pénzt alattomban a' hátán lévő bűtyorba dugja.)*

Adolf. Azt nem teszem, lelkeim.

Ágnes. (*Egy kendőbe kötött aprólékos hűz ki a' szék alól*) Itten a' szakácsné készített útra pogácsát, sunkát, és kalácsot. Jó lesz az olly helyen, a' hol nincs vendég-fogadó.

Adolf. Majd ezt-is magammal hurczolom.

Ágnes. Nincs könnyebb terhe az utasnak, mint az éles-kamarája.

Adolf. Mint szorúlt illy jó lélek, kérlek az Istenre belétek?

Ágnes. Jártunk mi már az ország-uton egyszer-is másszor-is, tudjuk, hogy ott a' pénz 's eleség szükséges.

Adolf. Mond-meg valamennyinek nevemben — Köszönöm jó-voltokat —

Ágnes. Ők pedig szerencsés utat kívánnak, egészséget, és akkora szerencsét, a' mekkora szive' kegyessége.

Justina. Mi az Adolf, abban a' kendőben?

Adolf. A' szép-lélkűségnek a' legritkább jelei.

Justina. Ebből még nem sokat érteni.

Ágnes. A' Szakácsné kevés útra-való pogácsát, sunkat, és kalácsot —

Justina. E' szép cselekedet. Ezt magam hálálom-meg neki.

Ágnes. Pénzben-is adott kevés segítséget.

Adolf. Ah, minden cseléd —

Ágnes. Kitől mi tellhetett. — kevés útra-valót.

Adolf. Kiki nekem szánta mind azt, a' mit soká gyűjtögetett.

Justina. Mindeniknek három annyit adok.

Adolf. Boldogok, kik e' jó lelket szolgálják — boldog ellenben az-is, kinek illyek cselédei.

Justina. Hadd lássam, mi ván bútyorodban.

Ágnes. A' mint tetszett parancsolni. Egy külső és egy belső ruha, hogy azzal, a' mi a' testén van, mindenből két darabja legyen.

Justína. Nem, nem — ki kell azt bontani, 's megnézem, úgy van-é?

Ágnes. De minek ezen idő-vesztegetés? Azután nem lehet többé olly szépen össze-rakni.

Justína. Azt a' két-három darabkat.

Ágnes. Ah Istenem! Tek. Aszszony!

Justína. Mondom, én látni akarom.

Adolf. *(leveti a' butyort hátáról)* Miért nem lehetne megnézni, és megint bele pakolni, nem látom.

Ágnes. Én nem bánom; hanem aztán nem lesz többé olly helyes butyora.

Justína. No, ha még a' butyorban-is van ollyas valami, a' mi helyes lehet; nem csodálom akkor, hogy sok szegény olly megelegetett.

Ágnes. *(kibontja a' butyort)* Itt van a' nyomorultnak mindene.

Justína. *(egy papiros tekercset vesz ki)* Mi ez? Ezüst láncz, kapcsok, gyűrűk. — Ágnes! ez a' te jószágod.

Adolf. Semmit-sem tudok felőle.

Justína. Honnan jött az ide?

Ágnes. En ezek nélkül el lehetek; hanem ő, ha az úton megszorul, vagy betegségbe esik, eladogathatja.

Justína. *(ismét egy papiros tekercset vesz kezebe)* Ez pénz, és pedig nagy summa.

Ágnes. Az a' hitván két száz forint.

Justína. Micsoda két száz forint?

Ágnes. Mellyet béremből félre rakogattam.

Justína. 'S magadnak még mennyi maradt azon esetre, ha valami baj érne?

Ágnes. Most semmi; hanem ad az Isten megint, ha jól viselem magam.

Justína. Ti az emberi nemzet nagy részét megszégyenítitek. *(továbbá kerésgél)* Ez megint honnan?

Ágnes. Csak ötven forintotska. A' Szakácsné adta.

Adolf. Mint kerül ez-is hozzám?

Ágnes. Hallgasson! én dugtam butyrába, mikor nem akarta egyébként elvenni.

Justína. 'S mint jutott a' Szakácsné ehez?

Ágnes. Ne tessék kérdeni. Titokban akarja tartani.

Justína. Csak ki vele!

Ágnes. Ruháját adta zálogba.

Justína. Ez még-is rettenetes! — —
(tovább nézeget) Tíz forint —

Ágnes. Ezt a' kocsis küldi.

Justína. És neki mi marad?

Ágnes. Majd addig rovasra fog inni, míg ismét pénzetskére virrad.

Justína. (még tovább keresgél) Ismét nyolez forint! —

Ágnes. A' Szolgálók küldik.

Justína. Még azok-is —

Á g n e s. Kölesön szedegették-öszve, Szent Györgyre könnyen vissza-fizethetik.

J u s t í n a. Miért nem látja ezt legalalább a' fél világ. Eredj, Ágnes, küld-fel ide a' cselédet.

Á g n e s. Mindjárt itt lesznek minnyáján. *(el.)*

J u s t í n a. Látni akarom e' jó-szívű lelkeket, és megdícsérni tetteket.

A d o l f. Mindeneket készek voltak feláldozni.

J u s t í n a. Csak tartóztatni tudnám előttök könnyeim.

A d o l f. Nem botránkoznak-meg, ah, tudom én benne.

J u s t í n a. Más oka van-hogy megindulatomat előttük titkolom.

A d o l f. Hogy értem ne könyörögjenek.

Justína. Imhol jönnek-is már. — Most, ha valaha erősen kell magamat tartanom.

*Ágnes, Szakátsné, Kocsis két Szolgálo
sírva.*

Ágnes. (könyveit törülgetve) Itt vannak Tek. Aszszony' parancsolatjára.

Szakátsné. (Adolf' kezét megcsókolja,) Tehát árván hágy kegyes urunk, minket szegényeket! Fizesse-meg az ég jó-voltát, és szerencsésen vezérelje minden lépéseit, hogy e szomorú sorsa nem sokára boldogra változzék. És ha hozzá vetemedünk; mert életünk csupa vándorlás, vegyen pártfogása alá, és szolgálatjába.

Kocsis. (megcsókolja kezét) De mint lehet olly kő-szívű az a' Tek. Aszszony. Pedig olly szép szót ad az embernek, főkép, midőn kocsiban üll, Talán csak mert a' felfordulástól fél.

Ágnes. És ezt szemtől-szembe?

Kocsis. Hisz nem hallja, nincsen a szobában.

Ágnes. 'S az kicsoda ottan —

Kocsis. Az még leány, nem a' mi Aszszonyunk.

Szakácsné. *(megcsókolja Justína kezét)* Ah Tek. Aszszony, mint-ha újra lett volna e' v. lágra, mint a' kinyílt rózsa! ah boldog Isten! minő változás ez. Mint-ha menny-országból szállott volna alá. Kegyes, angyali egész tekintete, ne vesse-meg a' mi esdeklésünket.

Kocsis. *(a' Szolgálokkal együtt Justína kezéinek esnek)* Ne vesse-meg. — *(a' Szakácsnéhez)* Szóljon tovább Lizi, tán csak meggyünk valamire —

Szakácsné. Engedje-meg a' mi ártatlan urunknak botlását. Vegye kegyelmébe —

Justína. Egy szót-sem többet, lelkeim!

Kocsis. Csak tovább Lizi, ha már bele kezdtünk.

— Szakácsné. (*térdre esik, a' többi-is utánna*) Itt halunk-meg lábai előtt Tek. Aszszony —

Justína. MennjeteK, kérlek benneteket.

Kocsis. Egy tapodnyira-sem. (*a' Szolgálókhöz*) Maradjatok leányok! és szálljatok ti-is —

Első Szolgáló. Inkább ingyen szolgálunk, csak az urunk ne menjen-el.

Másik Szolgáló. Pedig kettős szorgalommal.

Justína. Mondtam, távozzatok; mert egészen meglágyítjátok szívemet, és rendeléseim —

Kocsis. Épen azt akarjuk.

Justína. (*a' Kocsishoz*) Janesi, te ma igen-is bátor vagy.

Kocsis. Nem bánom én.

Justína. Legalább ereszszétek kezem; mert elájulok köztetek.

Ágnes. Az istálló szag — magam-is érzem.

Kocsis. Még az a' finyás orrú-is —
(*eleresztik.*)

Justína. És keljetek-fel; mert másként
megbántatok.

Szakácsné. Hanem, a' miért könyör-
günk —

Justína. Meg lesz.

Kocsis. (*Minnyáján újra kezeinek
esnek*) Ah! könyörgünk Tek. Aszszony.

Justína. Mondtam már. — Ereszszetek-
el, kérlek benneteket. (*eleresztik.*)

Szín-játszó. (*kijön a' másik Szobá-
ból*) Mint látom, itt búcsú-vétel tartatik.

Justína. Egészen ellenkező.

Szín-játszó. Talán megbékéllés? Illy-
kép én egy újoncz Szín-játszó társat veszték el.

Ágnes. Mi meg jó Urunkat nyerjük vissz-
sza, 's páros számmal lesznek az asztalnál.

Szín-játszó. Ki kérdezte magát? A' jó-
nak mindenhol van becse.

Szakácsné. Isten ments, hogy Comé-
diás legyen.

Kocsis. A' mi Urunk? ejnye, most hal-
lom először —

Első Szolgálo. Arra nem vetemedhetik.

Másik Szolgálo. Hogyan is jönne e-
szébe ez.

Szín-játszó. Szépen gondolkodtok be-
cses állapotom felől.

Justína. (a' cselédekhez) Ma estve, lel-
keim, süssetek, főzzetek, egyetek igyatok,
tánczoljatok. Ez nevezetes nap —

Kocsis. Éljen a' Tek. Aszszony! meg
van a' miért esedeztünk.

Ágnes. Éljen a' mi Urunk! nem megy
egy tapodnyira-is. (a' karpit lefordúl.)

S.

Szinjárnak. Ki kérdezte magát? A jó-
rak mindenhon van benne.

Szakácsné. Isten megments, hogy Comé-
dian legyen.

Kocsis. A mi Urunk? ejnye, most hal-
lom először —

Először is a színházról, a színházról.
Másként szólnak. Hogyan is jönné e-

szébe ez.

Szinjárnak. Szépen gondolkodik be-
cses állapotom felől.

Justina. (a család felé) Micsit, le-
keim, süssetek, főzsetek, egyetek, igyatok,

KOVÁCSÓCZY M.

táncszaljátok. Ez a következő nap —
Kocsis. Eljén a Tök. Asszony! meg-

van a miert eszedetnek.
Ágnes. Eljén a mi Urunk! nem megy

egy tapodnyira-ja. (a kárpit lefordul.)

s

—oooo—

C H A P T E R

Széles álmok, háj képmények,
 Vágyak, küzdelmek remények,
 ? szék meny, ? lóll-?ginn,
 Csendes hangok, népek világon,
 Bana! nyelle azis-?ntak,
 Az ámulás szép kárpata,
 Egy kis fűzbe óvta-?vona,
 Lixelme örök kintse,
 Hol a szív lángat égve-?vona,
 Szinten erőt áld-?vona,
 Mint a szív a föld felett,
 Rajtuk ezégek bora konyv,
 ? e' színek, ?tsebe kacsón,
 Széles szívem érzelmek,
 ? a' mi mily ében színyedő,
 Szemed, széles társ sugárol,
 Szégyen és áldozat,
 ? kisére látna most nekem hold.

C a n z o n e.

Szelid álmok, báj képzemények,
 Vágyások, küzelések remények,
 Varázs menny, a' föld'-éreim,
 Csendes hangok, népes világok,
 Bánat nevelte szív virágok,
 Az ámulás szép kertjeim,
 Egy kis füzérbe öszve-fonva,
 Érzelmes órák' kintsei,
 Hol a' szív lángzat egybe-vonva
 Szintén eredt mély rejtekében,
 Mint a' virág a' föld ölében.
 Rajtok csüggnek búm könnyei,
 'S e' színek, játszódo kecsében
 Szóllnak szívem érzelmei
 'S a' mi mély éjben szünnyadott
 Szemed' szelid tűzű sugaritól
 Szerényen ad áldozatot
 'S kifejtve lyánka most neked hódol.

Első tűzében a' koránynak
 Örülve az új ragyogványnak
 Emeltem gyöngé szárnyaim,
 Bejártam a' himes mezőknek
 Bé környit a' lombos tetőknek
 'S méhként szívtam kis daljain!
 Komoly zajok rémítgetének
 Mérges pók hálóját foná,
 Dongás zavarta zengeményim,
 Sohajtának friss érzeményim,
 'S bátor szárnyam magát voná,
 Magas röplü vidám reményim
 A' mély éjt választák honá.
 Szerelmi hajnal serkene
 'S tűzének rózsálló sugáriból
 Keblembé szált dalistene
 'S most csak dal zeng sorsom' homályiból.

Áldoztam a' Szép Istenének
 'S a' mit a' gyors perczek-szülének
 A' lángzó szív', szép álmaim,
 Almimnak fellengző reményit
 Szemem' könnyit, szűm' érzeményit

Mivész-tanítvány festegettem,
 Idomként szolgált a' bel-világ,
 Mert, hűn, forrón, szentül szerettem,
 'S hogy a' dal édes Istene
 Megáldá halhatlan kegyével,
 'S megtölté keblem ár-tüzével,
 Szerelmed Költődde kene,
 'S bár vívtam a' sors' vad-szelével,
 Lantomból lágú hang serkene,
 'S hang-háló szötte életem
 Egy csendes Harmóniába
 A' zaj közt vigúlt érzetem,
 'S minden percz egy menny lön magába.

A' szirt' a' föld' sötét ölében
 Az al-világ' csudás körében
 Hol iszony 's remek tengenek
 Kivül virág-színtől ragyogva,
 Benn lang-örvényekben robogva,
 Arany, gyémántok termenek,
 A' bányász' örje, hiedelme,
 Lángként mutat szép kincseket,
 A' mélybe hitje kalaúzza

Mélyebb-mélyebb keblébe huzza,
 Dal-hangnál néz vi'sgál az elme,
 Nem retteg nem fél szörnyeket,
 A' szirt eret remélve zúzza,
 A' lyánka fenn nyújt díszeket,
 És rakva szerzeményivel
 Öröm könny rezgve bús szemében
 Útját napjához kezdi-fel
 Szerelme lángzva hű szivében,

Szivem láng mélyében leszáltam,
 'S a' mit benn diszalgót találtam,
 Imád't napomnak felhozom,
 A' természet' szabad fiának
 A' sziv szabad hő hangzatának
 Röpültét nem korlátozom.
 Tágas a' költőknek határa
 Tömérdek lyánkám' kelleme
 'S ha a' Nagy 's Szépnek tengeréből
 Sziv képzet érzés örvényéből
 Egy csöppet zajdít szelleme,
 Virányt lát kelni életéből
 'S csak társ tűzért könyörg szeme,

Sokat sokból nem kérhetek
 Egy szív szintén lángzó tüzével
 'S földön szép mennyet élhetek
 Feledve sorsot kint neszével.

A' hajnal' rózsálló tüzében
 Az ezüst hattyú álmodozza
 Élet'-szerelme szép keblében
 Sík utján bájló daljait,
 'S ha az alkony-tűz aranyozza,
 Úszásának határait,
 A' mit álmodt 's képzele
 Magas szelíd, lágy hangzatokban
 A' víz-tükre'n eveztetí
 Dicső-ülése túl honába
 Csak egy dalt, egy báj dalt zeng azokban
 'S elmerülve a' Harmoniába
 Végét bús hangon hirdeti.
 Zengtim fzerélmem' daljai
 A' szerelem egyszer hevít,
 Vedd' éltém legszebb hangjai
 Legédesb álmi zengnek itt.

L

A' mit dalban lőn zeng az érzemény,
 Mint boldogitnak lyánkám' csókjai,
 Mint fonnak lánczot rám hó karjai,
 Ah! ez csak álom 's játszi költemény,
 Illy képet festnek a' sziv' vágyai,
 Bájt hint rá az ábraudozási kény,
 Gyakron hiszem hogy mind nem tünemény,
 'S valósúlnak képzelmem' álmai.

Lyánkám! ne boszszonkoddj ezek felett,
 A' Költőnek csak álmokat hagyott
 A' lét, honjokba lel dicsőt nagyot
 'S ha szive a' vész áldozatja lett;
 Árnyék-arczot varázsol zengve lantja
 'S imádja azt, míg a' sír ormozandja.

II.

Virág ölekbe száll sohajtatom
 Miként az illat, felleng szűm szerelme'
 Hozzá röpül, szem, csók, sziv, vágy's az elme,
 'S felé akartalan így hajtatom.
 Keblénél elhal siró hangzatom,
 Szemnek nem szívnek nyit mennyet kegyelme,
 Így hiúsúl a' Költő' hiedelme,
 'S bám mint hattyú csak dalba sírhatom.

De nem szünöm kecsit, bájit dicsérni,
 Ki isten-lángókat gyújtott keblemben,
 Örökre éljen gyöngé énekemben,
 Az ég alatt kettős dicsőt nem érni;
 Én lángzom ért' e' díjt elégelem'
 Legszebb bér a' holtig há' szercelem.

III.

A' lét, 's az ég titokban érdekelnek,
Csillag, hold, nap, szelíd fénnyel derül,
Csermely, madár, dalt zengnek mesterül,
Virág, erdő illattal idvezelnek.

A' lét a' bús 's vidám ember kebelnek,
Várázslón hang-fény-szagban felkerül;
Öröm buzogva lágyan elmerül
És általok szív, elme szárnyra kelnek.

A' képzés nézi az új életet,
Látván a' természet mint sarjadoznak,
Felkölti a' szívben rejtett érzetet,
'S szép nagy dicső zeng húrjain a' koboznak,
'S mit a' homály talányba sejt vala
Megfejtí a' Költő' lángzó dala.

IV.

Nincs Laura, 's még e'kor busan siratja,
Öt' a' hű imádó' lagy hangjain
Több századoknak, at-zengve ajkain,
A' hő szerelmest kínja edzve hatja.
Napom a' sors mennyemről elragadja
Felhő tenger tenyész sugárain
'S ajkamnak forró sohajtásain
Elszárnyal kinom' hangoztatja.
Hegy-völgy-szirt-ben tartós bajom virúl,
De a' panaszba sorvadó kebelnek
Sem ök, sem társim vissza nem felelnek,
'S e' szívet melly állandó lánggra gyúl,
Melly bútól olvasztatva Könnyű lett
Sír rontja, bár zajnak nem engedett.

V.

Lyánkám! ha fantom tudná zengeni
 Mi szépség száll tőled a' föld körére,
 Utódink gúnyt vetnének hűd' hitére,
 'S azt mondanák hogy mind az Isteni,
 A' mit bőszeben vágyott festeni,
 'S esküdnének Küthera' baj övére
 Hogy kit imádtam 's szívem buzgva kére,
 Azt csak a' dúzs menny képes rejteni.
 Én képed úgy festem mint szűmben-él,
 Bájord' hön érzem, de nem zenghetem,
 Szebbnek nem mondhatom ég-fényinél.
 Az mondjon sokat, ki szájjal szeret,
 Vevőknek felséged' nem hirdetem,
 Te szépséged' díját szüdből nyered.

VI.

Az én lyánkám szép, ha szög-fürtei,
 A' játszi szellő szárnyain lobognak,
 Szép ha arczáról nyílt rózsák ragyognak,
 'S élet-fényt lövellnek nap-szemei.
 Szép ha telt keble sebző díszei
 A' vágyó szem elé hővel dobognak,
 Ajkáról kej foly, 's a' néző boldognak
 Testvérednek mennynek földnek ékei.

De legszebb ha ajka rúbín-boltozatja
 Megnyilva a' hó gyöngy kincset mutatja,
 'S fül, 's szív elbámúlva hall isteni —
 Képzelmeket meloszba' zengeni.
 Azon külkecs a' teremtés csudája,
 Ez a' magas szív' 's Angyal-elme bája.

VII.

Miért a' kincs tündöklő fürteidnek?
Selyem-hajad a' legszebb korona,
Mellyet reád a' duzs szépség fona,
'S legszebb szere kétlen győzelmeidnek
E' báj hálók kit-kit eléd terítnek,
Tiéd lész hí-szíve kit szem vona,
'S a' kör mellyett te rendelsz hona,
Hogy szüntelen hoduljon ékeidnek,
E' lánczok nem nyomandnák életét,
Beléjök fonná ön' magát rabod
Nálad percznek vélvén minden napot,
Feledné a' szabadság kellesét.
Ha e' lánczon tölthetném életem,
Keseryem nem vall'ná több zengzetem.

VIII.

Kinesét be járnak messze partokat,
 Nekem menny, 's föld kincsét egy lyánka bírja,
 Így hon-föld lesz a' lángzó keble' sirja
 'S Nem retteg tenger-hullámokat.
 Ajkánál hol lelsz szebb Corallokat,
 Szemei mint a' világ legszebb Saphirja
 Arczán diszelg Rubinnak tiszta pirja
 Ezüst kell, nézd a' fénylő homlokat,
 Gyöngyök simúlt fogáinak tiszta fénye
 Mindent felül mül karjának hava,
 Így egyesül benne a' föld minden java,
 De legszebb szűz keblének ritka kincse,
 Mellyet lángzás nélkül nincs ki tekintse,
 Az a' menny szép lelkének égi rénye.

IX.

Én lyánkámot tavasznak mondhatom,
Mert ált'la nyílt-fel szívemnek virága,
Ifjúi érzelmem dél-pontra hága,
'S kecsétől fejlett kéjem 's bánatom.
Ajkáról báj illatját szívhatom,
Ezüst keblén hujom ártatlansága,
Nyílt homlokán szív készítő vidámsága,
'S arczain rózsás füzérit láthatom.
Szemének tiszta fénye ibolya,
Nyakán legszebb Jászmín serg terjedez,
Nyelvéről Fülmile hang zengedez,
'S ily diszeknek melly szív nem hódola?
A' hol tavasz kecsék együt ragyognak,
Minden keblek tavasz lánggal lobognak.

X.

Lyánkámot büntetlen senki se látja,
A' ki látta fenn=lángtól dagadt,
Az ovltan szív törébe bé akadt,
'S akartalan mint hű rabja imádja.
Hozzá törekszik szíve lelke vágya
'S ha szem-nyiltól seb nem fakadt
Szózatjának menny nectárján ragadt
'S a' nyugalom nem lesz' tovább sajátja.
Igy tett engem rabbá egy játszi óra,
Midön fagyos kevélységét nevettem,
Tündér hatalma áldozatja lettem,
Gúnyolva néz szeszélye a' hervadóra
Kaczagja a' lét duló harczokat,
És perczről perczre száz kint osztogat.

XI.

Én báj szépségét csak csudálhatom,
És én velem ifjú, agg mind csudálja,
Ez arcz, szem, test, lélek, menny' Ideálja,
Más származását nem gondolhatom.
Hevülök ha őt képzí lángzatom,
Benne a' Teremtő fenn mását találja,
Ő általa szépül a' földi pálya,
Szeretnem vétek, de imádhatom.
Ha nyelvem vakmerőn dicsérni vágyja,
Bámulás örvénybe hull képzetem,
'S remekjében teremtőjét imádja,
Elnémúlok 's szem minden érzetem
Szívembe láng szinekkel rajzolom,
'S képét mint egy szentét szint' ápolom.

XII.

O lyány! valld-meg melly hon szült tégedet?
 Honnét van lényed tündéri bája
 Melly csillag? melly ég osztály hazája?
 Lelked menny-föld-re mutat termeted.
 Erosz 's Kegyek lakják víd képedet,
 Bájló szemeidből fény kél reája,
 Szerelmi díjra termett rózsa szája
 Jutalmazandja e' hő hívedet?
 Ki már látott, örökké látni kíván,
 Ki nem látott, szépet még nem csudált,
 Haszontalan sovárg felséges után.
 A' a' kit hó kezed lassúdan ért,
 Vagy ajka ajkidon csokokra vált,
 Örök tűz 's vágyban senyved a' bünért.

XIII.

Lyánkám szemeinek nincs szépségre mása
Ha szendék kéjt 's éltet lövellenek,
Ha búsak a' halálig sebzenek,
'S így kinom 's kéjem örök forása.
Nem tűz mert szív-epesztő langolása
A' csillagok olly bájjal nem fénylenek,
Szivárványok szebben nem színlenek,
'S gyémánténál több fényök áradása.
Nem gyors villám az tartósan nem ég,
A' fénylő hold mellettök éktelen,
Napnak tüzet tüze felül haladja.
Nélkülök világom fény-'s dísz-telen
Nincs más hasonló csak maga az ég,
Mellynek villánnját a' nagy Isten adja.

XIV.

Az ajk rózsáin hangok ringadoznak,
 És szelembájuk könnyen lejtének,
 'S mint illat 's sugár légben körzenek
 Öröm gyanú kín akként áradoznak,
 Hol e' Tavasz zengések olvadoznak
 Mosolygva bíborúlnak Édenek
 Új élet új napok diszelgenek,
 'S a' holt erő 's lét fényben virradoznak.
 Feltűn a' hit-láng' tündéres világa,
 Gyönyör hajnállik a' bánat sebére,
 Mellyet vad sorsom harcza égve vága.
 Varázslat ömlik hangja tengerére,
 Szép arca fény özönben elmerül,
 'S a' zengőt hódúttak fogják körül.

XV.

Ha újaid a' fogások felett
Gyorsan mint liljomok szélben lebegnek,
Hangokban tört hánysz a' szegény sziveknek,
A' régi tündér kort vissz képzeled,
Magasb erők szövetkeznek veled,
A' hurokból alvó lelkek rebegnek,
Szemnek menny nyil, Angyalkar zeng füleknek,
'S Mivész—'s szépséged' díját éldeled.
Minden hang egy új kéj bájos sugára
A' holt képzetet képpé varázsolod;
Szív 's léleknek szük a' föld határa
Az érzetet dal-szarnyra láncsolod,
'S mig a' hang lég-képként szét lebbene,
Bámulásban tart a' Szép Istene.

XVI.

Nézd, ha mosolyg, mi kecs nyil' arczain,
Bájos száján rubin-rozsák nevetnek,
Szeméből Amorok szökdelve vetnek
Nyilzáport, 's Kegyek játszanak ajkain.
Mint a' nyár nap túl a' vész zajjain,
Kedvet ragyog minden-nemű sebzettnek,
Remény-sugárt lövell az éreztnek,
Élet-tüz szárnyal forró szárnyain.
A' tördelt kis virág emelkedik,
Az elrejtett madár zengedez,
A' rét ezer gyémánttal kérdedik,
Az édes tüztől mind feléledez,
Szintén újul kinzúzta kebelem,
Ha ritka kedvéből enyelg velem.

XVII.

Az év menyegző partában derenge,
Bokrok közül madár serg dáljai,
Völgy 's ormokról lombok fohászai
Idvezlet-ként virány között lezenge.
Hogy Asszonyom raboddá lön a' gyenge
Réád hullván szemed-sugárai
Kifejlettek talányos vágyai,
'S szivében a' kin-'s szerelmi-zsenge.
Azóta kínok sarjadnak keblemben,
Csak bánatos könny csillog bús szememben
Melly bájidnak lelkemben hely't nyitott.
Nem átkozom a' szép pillantatot,
Ha bár én hordom csak gyötrelmeit,
Ah! csak te érezd idvességeit'.

XVIII.

Mi kis dalok hő szívből ömledünk,
Ki a' honból melly szent mélyébe zára,
Mig ránk röpülve a' fenn nap' sугára
A' tág világba vágya életünk,
Szívből szívhez törekszik zengzetünk
És nem figyelve Órkánok zajára
Érző kebel röptünk szerény-határa,
Hol thront lelve visz-hangra kelhetünk,
Szerényen a' mint Mesterünk kívánja,
Kizengve a' halk bánatos szerelmét,
Kedvvel veend halált létünk koránya,
Ha egy Aszszonyunknál szült gerjedelmet,
'S a' hol sirtunk, velünk könnyt hullatott,
'S ha mi enyelgtünk ő-is múlatott.

A z a n d a l g ó .

Ti! kik már néma csendbe szunnyadoztok ,

Ti! kik között zokogva szüntelen

Bolyongok , óh! tanúi végtelen

Fohászimnak! ti már itt hamvadoztok?

Én élek , 's-óh epedve! — csak ti hoztok

Enyhet keblemre , még e' gyász jelen —

Kör' árnyán lelkem busan megjelen ,

'S enyelgve képzetimmal játszadoztok.

Esdekve dőlök szentelt árnyaidnak

Hüségbe gyász hon! arczom köny-teli.

Zokogd imádott Línám' báj keblébe:

Hű szívem őt' könnyezve tiszteli.

Kegyes pillantatok kéklő szemébe

Viszonláng , — csak — 's báj-csókja boldogítanak.

G. I.

A' j é g - p a t k ó .

Részegen arczra zuhant Árnyéki minap , 's komo-
lyan dörg:

Jég-patkót veszek , és még-ma zsebembe teszem. —

G. I.

The first part of the year was very dry and hot.

The second part of the year was very wet and cold.

The third part of the year was very dry and hot.

The fourth part of the year was very wet and cold.

The fifth part of the year was very dry and hot.

The sixth part of the year was very wet and cold.

The seventh part of the year was very dry and hot.

The eighth part of the year was very wet and cold.

The ninth part of the year was very dry and hot.

The tenth part of the year was very wet and cold.

The eleventh part of the year was very dry and hot.

The twelfth part of the year was very wet and cold.

The thirteenth part of the year was very dry and hot.

The fourteenth part of the year was very wet and cold.

The fifteenth part of the year was very dry and hot.

The sixteenth part of the year was very wet and cold.

The seventeenth part of the year was very dry and hot.

The eighteenth part of the year was very wet and cold.

The nineteenth part of the year was very dry and hot.

The twentieth part of the year was very wet and cold.

A' HÍV OROSZLÁNY.

(Németből Kind után.)

„**H**ah! íszonyu hang? — riadozva terül
 Karmel' szigorú magos orma felül, —
 Bög! 's fultan amott morog esve a' zaj'
 Visz'-hangja le, mint tova égi moraj? —
 Hah! Hah! füttyöl? — a' Tamarint ligeten
 Ál't mint-ha süvöltene szél ridegen? —
 Ordít! torul a' jaj, üvöltve rivall!
 Segédet ohajt a' nehéz viadal? —
 Szörnyed 's elüget fülemelve a' vad,
 'S szepegve a' rejtek üregbe szalad, —
 Söt borzad a' vándor-is, arcza komoly,
 Döbög szive, reng ina 's térdre omol:
 Nem rendüle csak maga hős Kelevér
 Most itt a' vadon sivatagba' ledér,
 Jó szívü Magyar-dali harcz' fia ő
 Szent földön e' korba' Kereszt-viselő; —
 Nem rendüle, bátor ez, állhatatos, —
 Csak méne alatta meg-edzni bajos,

Bár látta a' sok csata' vas-zörejit,
 Horkant, nagyot ugrik a' zajra 's nyerit.
 „Haljak bele, rajta! szived ha Magyar,
 Ártottlanon élve segéljen e' kar!”

Igy szóll a' nemes szivü ifju vitéz,
 És honnan a' jaj? fülel és szeme néz;

Sarkantyú lökésire vágat a' mén,
 Aczél nyoma csattog a' szikla' rögén,

Majd pára szakadva rohan, — 's nyilik egy
 Barlang' üre: hah! elijedve remeg, —

Tipeg topog, és zabolát harapos
 Ágoskodik, a' foga vérbe habos; —

„Mi rém?” — Kelevér az üregbe tehát
 Néz, rettenetes, miket ott szeme lát:

„Hah! csillog-e' mint a' parázs, tünetén,
 Átkoztan a' kincs-vödör' őrizetén? —

Vagy villog-e' mint Egek' ostora fenn
 Magát tüzi által a' fellegeken?” —

Hah! pillogat ott egy erős Oroszlány,
 Szikrákat a' tűzbe meredtt szeme hány,

Bödülten üvölt, feje rázva, hörög,
 Vaczog foga, nyelve ki-öltve pörög, —

Küzd és nyög; — egy íszonyu nagy Goliát -

Kigyó derekára tekerte magát,
 Fark-fonva kötözte-le 's vért fecsegő
 Nyakán agyarit tüzi-'s ölti-be ő,
 Gyilkolja, 's vadon szeme tűzbe borúlt:
 Már-már a' nagy állat eledzve szorúlt,
 Már csügg-le hanyatt, a' lehellete fogy,
 Vajudva hunyorg szeme; — jaj ha lerogy! —
 „Hah! nossza vitéz neki! rajta hamar!
 Szegényt a' veszélbe ki mentse e' kar, —
 Jó-tétem' egész dija torka legyen
 Annak; — de ma tiprok e' szörnyetegen!“
 Mondá Kelevér, bajuszát tekeri,
 'S csattogva karát pai'sára veri, —
 Még ménről íramlva suhintja ki nagy
 Kardját; — „gonosz állat a' vész' fia vagy!“
 'S vas lába tiporva tekercsire hág, —
 Már ví vele, 's mint sűrű meny'-köve vág,
 Oldalt neki edzi a' szörnyü vasát,
 Hujh! vére fecsegve kidőfte hasát:
 Süvölt csunya füst-büz okádva, konyult
 Fullánka is öltve-ki rőfnyire nyult,
 Tátog, — sűrű véribé földre omol,
 Szét-szel'tt ire hömpölyög és vonagol. —

Megdöglik a' gyilkos! — Alélt, halavány,
 'S csügged'tt leve már a' szegény Oroszlány:
 Hapsol, nyel özön levegőt a' halál'
 Torkából a' mint szabadulva feláll;
 Véres nyaka rázva tekint komolyan,
 Ireng 's felüvölt az Egekbe vigan. —
 Fuss! fuss Kelevér a' vad állat elől,
 Fuss tőle! — de szörnyü csapása megöl? —
 Nem! Szent a' nemes szivek Istene, szent
 Hálája! vad állat is áldja ezent; —
 Nézd nézd! a' szelid Oroszlány csusz' elé
 Nagy farka csoválva-le védje felé:
 Hízkelkedik és neki nyalja pai's'
 Üst szélit, a' markot, a' mely-vasat-is;
 Imádja így egyben a' három erényt,
 Melly menti-meg ott a' veszélybe' szegényt. —

Nem távozik, és Kelevérben Urát
 Nézvén veti lába' elébe magát:
 Bár hol vele, mint a' hiv eb szereti,
 Szolgál neki, 's sarka után követi,
 Nappal nyalogatja, 's rossz éjjeleken
 Vigyáz-fel a' lóra 's Urára híven.

Mindennap' a' lesre vadonba kikel,
 'S aggatva fogán vadat enni czepel.
 Mellette csatákba' forog pai'sul
 Gázolva, csapásira bár ki le-hull; —
 Ellent neki állani nincs a' ki mér;
 Szent földön a' hir' fia már Kelevér.

Ujulnak így évek a' mnltnak öln, —
 Ujúl Haza-vágya is árva szivén; —
 Nyúgottra, hol a' nap elülne, nehéz
 Szivvel sohajin tova bús szeme néz;
 Ott! ott van a' szebb Haza! — nap-nyugoton
 Szebb élete int neki mint e' vadon! —
 Ah! bús a' Magyar ha ki bár hova bolyg, —
 Honjába kel? édesen enyhe mosolyg! —

Kész már Kelevér haza kelni, 's örül,
 Mint él hon a' hív Oroszlánya körül?
 De hajh vele! nincs, Oroszlányt a' ki mér
 Hajóra bocsátani, bár mi a' bér; —
 Hajh! kell oda hagynia tőle Hivét, —
 Elhagyja! de a' könnyü ömli szemét! —
 Partnál a' hiv állat, a' Hős vizen áll,

'S vitorla lebegve Hajó tova száll; —
 Szegény Oroszlány! Ura vesztve, erőt
 Torkkal szomorún a' vizeknek üvölt, —
 Majd meg fel-alá keseregve kele,
 Vonúl a' Hajó is irányba' vele.

A T „Húh! ni! mi az? a' partrol amott A V
 Szörnyű zuhanással a' vízbe bukott!“
 Kiált a' Hajós le vitorla' tövén; —
 Iraml' Kelevér ügye sejtve szivén? —
 Majd szíve szakadva feláll a' kötél -
 Létrán, tova kémleli, merre veszély? —
 Néz, 's látja mered'tt szeme a' magosabb
 Nyak-szört? — de a' jó Oroszlányt fedi hab! —
 Hah! még szeme habba' Hajóra ki lát? —
 Hah! még a' Hiv esmeri kedves Urát!
 'S örvénybe sodortan egész erejét
 Öszve-szedi, 's fel tüzi árva fejét:
 Hálát neki int, veti r'á szemeit, —
 'S elsüllyed, a' mély nyeli fult tetemit.

MATTICS IMRE.

V A K B É L A K I N Y I L T A

— Énekes Dráma.

I r t a

G U Z M I C S I S Z I D Ó R.

M A T T I C S I M R E .

S z e m é l y e k:

István Király, Kálmán fija.

Vak Béla, Álmos fija.

Othmár, Ispán.

Pál, Apát.

Úros, Remete.

Nemilke, Béla húga.

Helene, Úros leánya.

Egy Ál-vitéz.

Két Vadász.

Férfi- és Aszszony-Késéret, Kikből áll az énekes kar.

A' néző-hely sziklás erdő Pécs-várad környékén.

(Hegyes vidék. Jó ben szikla alatt barlang, mellynek csak torka látszik ki a' fák közzül. — Hajnal.)

Béla. *(Barlangból jő ki.)*

Haszontalan! szük nékem a barlang;
 Máskor hideg falai hevítnek most;
 Múlatva lépnek a sötét órák,
 S az éji látvány vak szememről
 Elűzte lágyabb álmamat. —

Minő vegyület ez keblemben,
 Melly lelkeket borzasztja most,
 Majd édesen ragadja-meg?
 Nem, így nem érzém még magam soha,
 Mielta szült anyám, miolta le
 Ment nékem a nap, s a világ eltűnt. —

O visszemlékezet!

O gyenge sejtések!

Csatázva tí bennem,
 Szívemre most rémitve csaptok,
 Derítve majd szelíden ömletek.

Egy hang! a lég gyengéd ölen
 Hullamzva át fülembhez —
 Egy álom, a halk éj kaván
 Lebegve jól pihent keblemre —
 Mit nem tehet!

Feltépve a régen kapott sebek,
 Elszórva a lélek nyugalma:
 És bennem Éden küzd s pokol.

A hang! egy angyal szózata?
 Mi volt? — O szem, miért vagyon neked
 Élzárva ég és föld? —
 A hang felülről jött, tudom,
 Zengése vékony volt, miként
 A lég folyása a liget
 Bokrai között alvó felett.
 Én ott ülék a vár alatt,
 Atyám akarta, várjam ott,
 Míg ő halászokhoz megyen

Bevenni böjti élemünk.

Ott ültem én, felettem a lombok

Zörrentenek, s fülemhez át köztök

A szó, az édes, a felejthetlen:

Légy ifju vigasztalt!

Lezenge gyengéden.

S utána zörrentek megint

Felettem a lombok,

S a hang szivemre úgy folyott,

Miként az ég harmatja rózsának

Keblére, felderítve a hanyatlót.

Légy ifju vigasztalt!

Nem ezt rebegte e atyám ollykor,

Mikor szomorgva sorsomon

Keblére hajtám bús fejem?

Mi nem szokatlan van tehát ebben?

És még-is! o megfejthetetlen ember szív! —

A szózat, a gyakorta hallott,

Csak most lön én rám nézve kegytele.

A szózat! o mi ez?

A lég hiú hullámzata,

Egy gyenge, egy alaktalan tündér,

Melly anyja hig ölén. Ki s eltünik;

A percz, a melly szülé, cnyészete,
 Se gyenge, e tünő leánya
 A semminek, mit nem tehet?
 Lány szelle ként a fülre hat,
 Leszáll kebel mélyére, s ott
 Él, mint egy halhatatlan istenség.
 Szívet hevít, fagyfal; gyötör, vidít;
 Eget hatalmas adni vagy poklot.

R e m e t e. (a' barlangból.)

Fiam, te szertelen hevülésben merengsz.
 Mi lelt? mi szem hatotta-meg nyugodt szíved?
 Az ég szelíden ébredéz; lány csend terül
 A meszsze kékellő hűves légtengeren;
 A tiszta természet vidám kebelt emel
 Fel a lövellő Nap levárt sugárinak:
 S te itt borongó ködben ülsz.

B é l a.

O jó atyám!
 Irigye boldog órának hogy nem vagyok,
 Tudod; de kínos bú fog el, hogy ég s a föld
 Elzárva nekem, s a reám tüző Napnak

Sze: t fénye sem deríti-fel szemem ködét.
 Alszik körültem minden, úgy tetszik, s magam
 Egy vastag éj rút tengerében süllyedek.
 A született vak, higyd atyám, még boldogabb:
 Ki semmivel nem birt, nem veszthet semmit el;
 S a mit nem ismerénk, mit óhajtná szívünk?
 Siratja-e a gyermek anyját, szülve ki
 Őt halt el? — A szem-világ hiánya csak
 Azt gyötri, s azt keményen, a ki birt vele.
 Ezer világ temetve nékem e' sötét
 Két szem-gödörben; itt fekszenek ég s a föld,
 Nap és a Hold, s a csillagok fény-tábora
 Levonva. Ah mért éltetek valaha nekem?

Remete.

Fiam! ne engedde kinos lágyúlatot
 Terjedni sziveden. Hiszen megszokhatád
 Már veszteséged tünni békével. Nagyobb
 Lelked világoknál, világosb mint a Nap
 Ezek leballagnak; de lelked fellebeg
 A halhatatlanság egére, ezt tekintsd.
 Él Istened kebledben, őt megláthatod,

Csak szervedelmid árnyait szórd el, s derülj.
Nyugodt valál hisz már.

Béla.

Nyugodt; és azt hívém,
Hogy csendemet már semmi-sem zavarja-meg.
O jó atyám, a szózat!

Remete.

Ez gyötör tehát
Még-is? Fiúhoz illetlen vesződni így
Tündéres álommal. Pihelve lelked ott
Hallani füleddel vélted azt, mit álmadál.

Béla.

Ne mondd atyám, hogy álmadám; szemetlenek
Hallása élesebb, magad mondád. Találj,
Ha szórni vágysz borúmat, álomnak körén
Kívül, mi felderitse lelkemet, különb
Gyógyszert; az álommal sötétebbé teszed.
De álmadám is én, találád. Érezem,
A szózat, ő nem maga hasítja szívemet.

A szózat, a méz-ömledésü, életnek
 Lehelje volt még énnekem, s az aggalom,
 Mellyel gyötrött, édes. De egy álom, a mult
 Éj kínos álma, dulja most a' hamviból
 Emelkedő éltet, tiporja szebb színü
 Reményemet, s a boldogító szózatot
 Elnyomja, s balzamat előlem elsepri.
 Rettenetes, o atyám, az én álmam.

R e m e t e.

S álomnak adsz e hát hitelt? Mivé levél?
 Buták hiszik csak, álom hogy takar valót.

B é l a.

Ezt hittem én-is eddig; am most hasztalan,
 Higgyem ne higgyem, megragadta már keblemi
 Ez egy. — De halld csak álمامat. Rettenetes az.
 Halld csak: A vak gödrökbe ég világa hat;
 Életre jönnek holtaink; és sirba száll
 A fényben élő, eltörölni bíboros
 Bűn mocskait; vigasztalást szerezni a
 Keményen üldöttek, s az ártatlan fiú
 Sötét egére fény-özönt deríteni.

Remete.

Ugy szólsz, ki mint feledve vesztését, remél.

Béla.

Hald álmat. Székes Fejér-várott valék,
 Hol porban oszlik el, mi föld bálványá volt.
 Ott térdelék, előtte volt atyám fejér
 Boltjának. Ez, s a vak szem együtt nyilt-meg itt.
 Atyám felült a nyilt koporsóban, s ilyen
 Szólta engemet: „Fiam, te ártatlan
 Szenvedsz. Az én vétkem, s a vétket iszszonyún
 Üldő Király haragja vette-el szemed
 Fényét. A bűn bűnhődve már, s a tisztulók
 Feledve vétségök, feledve a viszon
 Bántást, kezet fognak, s a vétlen szenvedőt
 Ég föld kegyébe felvétetni esdeklenek.
 Hajolnak Istenek, s a föld hatalmas;
 Kénytetve engednek parancsoknak. Te menj,
 Ezer szem áll melletted ört majd a' kitolt
 Kettő helyett“ — mondá s letűnt. Nagy fény-özön
 Fogott körül most. A' király, István, jelent-
 Meg; jobba koronát tarta, s azt fejemre fel-

Tevé. Te légy, mondá, Király, s eltűnt. De én
 Felébredék. Lelkem felette háborús
 Lön, mert az álmat nem tudom tekinteni
 Csak éj csalóka képe ként; való gyanánt,
 Mint tiszta nap fény-téte, szüntelen követ.

R e m e t e.

S ez háborít téged? Ha benne nincs való,
 Mint gyáva mit fűzed? Ha Isten rendelé,
 Nyugodtan illik várnod el végét. De te
 Fiam, talán akarva szertelen, hogy az
 Álom való legyen, csalod magad. Fiam,
 Jaj néked és nekem, ha e rossz vágy szöké
 Meg eddig olly szelid verésű szívedet!
 Kegyetlenebb türánnad e dics-vágy neked,
 Mint az, ki két szemed javától foszta meg.
 Magadba zára ez; magadból űz ki az.
 Fiam! ne adj helyt e gonosz vágynak! ha már
 Elveszve a világ előled, tenmagad
 Ne veszd magadat-el. Jó valál világtalan,
 Ha látni vágysz, mit nem lehet, gonosz leszel.

B é l a.

Ne, o ne vétkezzél atyám így ellenem!

Adtam-e valaha jelét e rosszsz váagnak? Bolond
 A vak, ki másokat vezetni gerjede,
 S egy tőle mindég távozóbb világ után.
 S az elvetett, vadonra kárhozott fiú,
 Almus, magyar király-gyűlölte, gyermeke,
 Kit, néki hogy letűnt a zajgó kül-világ,
 Ledőlt a föld thrónúsa, hogy e bús életet
 Részére megmentsd, o atyám, ide szőktetél,
 Feledni megtanítva, mit nem bírhatta,
 S csak lelki jobb világra nyitni-megszívét?
 Itt élek, árnyéka csak az embernek törött
 Veszszeje egy ősze-dőlt Királyi törzsnek, a
 Fejedelmi bibornak kinos játéka én!
 Ég röjti csak testem, s egy aggnak reszkető
 Kezei vezérlenek. S az ég és e kezek,
 Elhagynak, ellenök ha vétetni mérés/lek.
 S én, ég s a föld méltán gyűlölt szörnyváza, itt
 Poromba hullok, érdemetlen kit tovább
 Föld tartson, ég magába felvegyen. — Rossznak
 Ne tarts, atyám! Intéseidhez hű vagyok,
 És böles eléggé, nem kívánni azt, miért
 Bűnhődve halt atyám, bűnhődve én
 Ártatlanul, élet halál közt szenvedek.

De álman, és a szózat háborít nagyon;
 Szokatlan érzelmek szaggatják keblemet. —
 Teljét az álomnak hiú én nem lesem,
 Rettegek előtte söt. A szózat, és reá
 Szokatlan érzelmim, titkon jelentgetik,
 Hogy álman több mint pusztá semmi, pusztá kép.

Remete.

Igaz ha e sötét jelekben valami van,
 Sokáig a dolog titokban nem marad;
 S engedned illik a nagy Intéző magas
 Végzetinek. A Király, mondják, ma itt vadász;
 Szokatlan a mód, mellyel ezt ő most teszi.
 Kik követik, Othmár Barsi Gróf, s Pál a derek
 Apát, atyád baráti hajdan, s életed
 Mentőji, most Király meghittei. — Fiam,
 Vigyázz, ez a vadászat, ugy látszik, téged nyomoz.
 Isten kezében van királyoknak szívök;
 Akarja, s megszelidül a vadság maga.

Béla.

S mint tudja a Király, ki lakja e vadont?

Remete.

Pál tudja és Othmár, s ezek meghittei.

Béla.

Hogyan meghittei atyám baráti a
Királynak? El vagyok tehát árulva tán?

Remete.

Othmár nem áruló sem Pál. Ki tudja, mi
Történt királyunkkal, miolta haldaklék,
S pribékek, Iván s Bors, akarták a hazát
Feldulni, s a thronust magokhoz vonni le.

Béla.

De hisz Sault mondád, kire néz Király s a nép!

Remete.

A nép s Király! habzó a sós tenger gyanánt.
S ki tudja? országlani ha nem, kegyere hi.

Béla.

Uj aggalomba döntesz o atyám. — Miért

Hagyátok e bús életet-meg énnékem? —
 Ha a Király tud, tőle csak félnem lehet.
 Halált, kegyelmet nem, adhat Kálmán fija
 Álmos fíjának.

Remete.

Hisz te ártatlan valál!

Béla.

Még sem kegyelmezett szememnek a Király.

Remete.

Felette ingerelte akkor őt atyád.

Béla.

Hallod-e atyám, mint zúgnak a hegyek?

Remete.

Hiszem?

Ha bár nem hallom-is. Csak ugyan, hallok valamit.

Béla.

Nyifognak a kopók; kiálnak a sebes

Vad-kergetők; s a görbe kürtök hosszasan
 Riadnak a völgyekre szikla ormiról.
 Hah, én szerencsétlen, kinek hallani szabad
 Csak a szem ennyi játékot, nem üzni is!

Remete.

Jer Béla! vonjuk-el magunkat a sötét
 Barlangba. Bíz Istenre ügyedet. Pihend
 Ki lelked ostromit, míg én imádkozom.
 Jeles dologhoz csendes ész kell, s égi kegy.

(elballagnak a barlangba)

*(Aszszony-sereg közelit énekelve. Helene és Nemilke
 kiválva elé-állnak, a kar távolról mutatkozik csak.)*

Helene.

Artemisz a szent ligetben

Örizé meg szüz övét;

A szent forrásu vizekben

Oltogatta-el hevét.

K ar.

Akkor a földön ég derült,

Az ég földieknek örült.

Nemilke.

Ugy de Küprisz szent ligetben

Kedvelé Adóniszát;

A szent forrásu vizekben,

Égeté Arethúszát.

K ar.

Akkor a földön ég derült,

Az ég földieknek örült.

*(Az aszszony-kar egészen elvonul. Helene és Nemilk
egy halmocskára ülnek.)*

Nemilke.

E gyönyörű vadon lesz az a hely,

A hova rendelt a Király bennünk.

Helene.

Magam-is azt hiszem.

Nemilke.

Im itt a komor
Szikla, Remetét fedez ez, mondják.

Helene.

Szomorún szent helyeket választanak
Istennek e szolgáji magoknak.

Nemilke.

A világ unt emberi ök, s heverök.

Helene.

O, édes Nemilkém, a világ mit-is
Érdemel egyebet többnyire tőlünk?
Ollykor magam-is kiszaladni szeretnék
Az erőszakosok közül, s tőlök
Egy elszigetelt helyre vonulni, hol
Csak az ég szárnyasai, s az éj csillagi
Volnának néma tanúji e bús,
E, beteg szív kinos érzelmeinek,
És vigaszi sötétült lelkemnek.

Nemilke.

Meg a vak fiu, úgy-e?

Helene.

Te könnyelmű! —

Hah! hogy nem lehetünk mi szabadok
Szivcinkkel soha, mindég gyermekek!
A szerencsétlen ifjú! nem mondom,
Őt hogy szeretem, de szivemre nagyon
Lehatott boldogtalan állapota.

Nemilke.

De Sault miért nem szereted Helene?

Helene.

Saul! ő magasan van igen hozzám;
Koronát les fejére, s korona
Rokonim fejkön soha nem ragyogott.
S az atyámra, tudod — ő hol vagyok ő? —
Nehezen dőlt sulja, s leverte szegényt.

Nemilke.

Leveré az enyémet is ő, a szegényt;

És még a serkendező kicsit-is —
 O hol vagyon ő? — letiporta porig.
 Oda benne a szép ős-fejedelmi ág.

Helene.

Borzasztó rút esetek dultanak
 E hajdan hatalmas udvarnál.
 De ha Béla ez életben van-e még?

Nemilke.

Mit használ élete, vak ha szegény!

Helene.

A szegény! — s te ne tudnád-e hol éledez?

Nemilke.

Titok ez o Heleném, s él-e ha még,
 Kérdés; csak a nép hiedelme hiszi.

Helene.

O kedves! ha élne a vak testvér,
 Öt tudnám szeretni, a bús vakot!

Nemilke.

Melly vak szerelem, Helene, ez a tiéd!
 Igen-is, csak vak szerethet vakokat.

Helene.

Szerencsétleneket gyámolni dicső,

Nemilke.

Gyermek, ki muló játéknak örül.

Szedd-össze magad, s a valót tiszteld.

Helene.

S mi való ott, hol sziveink hidegek?

Nemilke.

Nagyokat tisztelve szeretni szokás.

A szív melegét mérsékli az ész,

És tetszeni tisztelkedve segít.

Helene.

Csak atyám élne bár a derék!

Bajnok aczélja alatt nincs hatalom,

Melly jól-védte szívemet így tipraná.

Nemilke.

Fejedelmi kegy ez, kedves Helene;

És, nem tipor az, ki magasra emel.

 Helene.

Mit tudsz te; szerelmet, nem emelkedést

Keres a lány hőségü leány szive.

Hűség, nyájas kegyek, éleme csak.

(Béla a barlang torkában gitár után énekel. Helene és Nemilke az alatt különféle jelekkel mutatják résztvevő figyelmöket.)

Béla.

Az ész, fénye a léleknek,

Fen a főben országol;

A szív, tára érzelmeknek,

Kebel öblén, ott lángol.

Két csillag ül a főcsőben,

Szív ész tiszta lámpája;

Ég föld tükröz a kettőben,

Az élet két pályája:

Eget földet irigyelve,

Szívet s észet besötétítve,

Lett éltem gyilkolója,

E két fény elrablója.

(Béla kijő a' barlang torkából gitár nélkül, s magával beszélgetve arra támolyog, hol a lányok ülnek.)

Mind hasztalan! pihenni nem tud az,
 Kiben csatáznak ész s az érzelmek.
 A csend s magány csak gyújtja dühök.
 Elfutni óhajtnék, hegyen völgyen
 Fel és alá, s így szórni el magam. —
 Te o kegyetlen végzetem! te,
 Te végtlen éjt öntél körültem el,
 Mellyből s dühöngő ösztönim közzül
 Kivánszorognom nem lehet.

Helene. (Reá ismervén a már látott vakra.)

Egek! ne hagyjatok! bizony ő az.

Nem ilke. (Helene száját kezével zárja.)

Hallgass! talán titkához így jutunk.

Béla. (Mind inkább közelítve.)

Kegyetlen emberek! szememtől ha
 Megfosztani dühötök parancsolt,
 Miért kegyelmezett fülemnek-meg?

Feledni tudnám veszteségem tán,
 Ha volna tellyes; s a gyöttrő szózat
 Nem háborítná lelkemet. Fülen
 Át-zenge az, s utána most szüntelen
 A szívnek is rengnek finom húrjai,
 S a nyelv, akartam ellen-is, mozog.
 Utána százszor elrebegni:

Légy ifju vigasztalt!

Helene.

Szavaimat adja.

Nemilke.

Légy nyugodt, kérlek.

Béla.

Légy ifju vigasztalt! — Hogyan? s ki szólt?
 Ah, a keservek szóra nem szűnnek;
 S a puszta hang fel nem derít vakot!
 S ki szólt? az égből angyal e? de nem,
 Zörrentek a lombok, s a hang úgy jött,
 Miként egy ellágyult szív ömlése.
 Ő szán, de nem segíthet; angyal ha

Lett volna; nem hatalmas e rajtam
Segíteni-is?

Nem ilke.

Légy ifju vigasztalt!

Béla.

Ha játszik itt valaki velem? mi ez?
Ki vagy te? szállásod nem ismerem.
A szavak azok, hangod de nem. Ki vagy?

Nem ilke.

Az, a ki tettel is vigasztalhat.
De légy aránta nyilt szívű, s felelj,
Ki vagy?

Béla.

Ne vesztegess reám gondot,
Te nem segíthetsz rajtam. Add vagy hát
Szememmel a napot, ha bírsz vele,
Viszont, s mutasd előtte színedet,
Hogy lássa angyalát; s e térdek itt
Imádni téged földbe süllyednek.

Nemilke.

Ne véts az ég ellen. Viselni mit
Parancsol a végzés, menekseni
Akarni attól, kábaság. Csak a
Nyugalmas eltérés, egy orvosa.

Béla.

S mind ebből áll e bölcseséged hát?
Hiú vigasztaló! kit esztendők
Kinoznak, az tőled tanul tűrni,
Kinek talán hajszála sem veszett.
Te lány vagy? e vadonba mit keressz?
És engem itt mit ingerelsz üres
Beszéddel? Indulj vissza; illetlen
Leánynak illy korán magánosan
Futkozni erdőket. Siess innen.

Nemilke.

Én távozom, te lásd!

Béla.

Maradj még is!

Helene.

Légy ifju vigasztalt!

B é l a.

Egek! mi volt ez? O kegyes hangok,
 Ti vagytok ismét! — O, ha kő nem vagy,
 Te édes hangozó; ha benned-is
 Van érező lélek, ne haggy így el!
 Mint égi balzam cseppenik szavad
 Szivemre, s mennyei hérre lobbantja.
 Ha van kezed, bár vékony-is, millyen
 A légben elzengett lehelted volt,
 Ah, nyujtsd ki azt felém, botsásd ide
 E háborus kebelre, Éden nyíl
 Azonnal ott nekem.

Helene. (kezét Béla melyére teszi)

Szerencsétlen!

Nem ilke.

Helene, az Istenért!

Béla. (kezével szorítja azt melyéhez.)

Kegyes lélek!

Ah, érzem, te vagy vigasztalóúm.

N e m i l k e .

Helene, ereszd!

B é l a .

Nincs jó gonosz nélkül.

Írnye e rövid enyhültemnek,

Hátrálj! Előbb megcsalni voltál itt,

Megölni jössz most vissza engemet.

Ne, o kegyes, ne halld az ámitót.

(kezét szeméihez viszi)

Érentsd e sötét koporsót-is!

Itt van temetve a világ nekem;

Teremts te bele új fényt, eget s földet.

H e l e n e .

Most már csak elmondod, ki légy?

B é l a .

Neked;

De itt e még a rossz irigykedő?

H e l e n e .

Ő nem gonosz, meghitt barátném söt.

Béla.

S lehetne az?

Helene.

Hidd el nekem.

Béla.

S ki az?

Helene.

Nemilke, Álmos árva gyermeke.

Béla. *(Elbocsátja Helene kezét, s táumolyog.)*

Jóságos Isten! álom e minden

Körülttem itt? Tündérek űzik e

Játékokat velem? Te nem csalsz-e,

Te édes ajku löny?

Helene.

Te Béla vagy?

Béla.

Hah! titkom árulva, mi lesz velem!

Nemilke. (*nyakába röpül.*)
Bátyám! te vagy, bizony te vagy Béla.

Béla.

Te kis gonosz! s te én hugom volnál?

Nemilke.

Valóban az, ha Béla vagy magad. —
O kedves! úgy e, Béla vagy? Szólj, mondd,
Hogy az vagy, Almus elveszett fija!

Béla.

S te látsz-e, kedves lány? a fényes nap
Derül e szép szemedbe? tán hozzád
Nem volt kegyetlen a türánn?

Nemilke.

Erősök ellen volt türánn ő csak;
Hatalma kémélé a gyenge lányt.

Remete. (*Észrevétlenül közöttök terem.*)

Irgalmas Isten! o fiam, hol vagy?

Nemilke.

Leghűbb vigasztalóji közt, öreg.

Remete.

És titeket ki vonza e helyre?

Nemilke.

Egy nyájas istenség, fiad gondos
Nemtője.

Remete.

Mondd inkább, pokolbol egy
Incelkedő, ki rátok s e bajos
Ifjúra vészt hozánd. — Fiam! mit tész?

Béla.

Atyám, ne rontsd Édenemet el!

Remete.

Éden!

Boldegtalan fiú! az Éden most
Röpült örökre bús kebledből ki. —

Kegyetlenek! mi hozhatott ide
Ezen szerencsétlennel üzni vad
Örömeteket? Nem tág eléggé a
Zajgó világ szilajkodástoknak?

E szent hely árnyait is befutkozni,
Zavarni csendét, bennetek mi kész?

Béla.

Csendesbben o atyám; ez im hugom!

Nemilke.

Ugy jó após, vak Béla testvérem.

Remete. *(Megrezenve.)*

Egek! minő szó röppene ki szádan?

Árulva titkunk, s a veszély köztünk,

Vétlent együtt tiporni vétkessel.

(Helenére.)

És ez?

Nemilke.

Királyi jegyes.

Helenc.

Az Istenért!

Nemilke!

Remete.

Mit csügg hát e vak nyakán?

Nemilke.

Mert szereti őt, s nem a Király fényt.

Remete.

Szegényke! megtévedt eszű tehát?

Nemilke:

Nem úgy. Leánya ő egy nagy urnak,

De kit hatalmasb úr tiprott alá.

Remete.

Úgy! s most királyi kéz öleli a lányt?

Nemilke.

Akarja csak; s ő nem király még most,

De lenni vágy.

Remete.

Beszéded háborít. —

Jó lány! — de nem. — felette meglepett.

(elfordúl.)

Helene.

O Úram Istenem! mi lelt engem?

(*Béla karjai közzé döl.*)

Nemilke. (*Helenét ápolgatja.*)

Helene! az Istenért mi lelt?

Remete.

Ő az!

Helene. (*Hirtelen a Remete elé térdel.*)

Atyám, te vagy! sugalja szívem ezt,

Atyám, te vagy!

Remete. (*felemeli.*)

S ki vagy te, ki magát érzi lányamnak?

Nemilke.

Úros ha vagy, Helene te magzatod.

Helene.

Ne tétovázz! zavartad árul el.

Remete.

A test elaggott már, s miként remeg!

A szív, ez elhült, úgy hívém eddig,
 S mint gyúlnak ifjabb üszki hamviból!
 Csak égi kegyyel öntözött lelkem,
 Csak ő hatalmas a szivet testet,
 Ugy gondolám, fenyíteni kénye ként.

Helene.

Kérlek, ne ölj-meg illy kegyetlenül
 Lábaid előtt. Atyám ha vagy, szánj-meg.

Remete.

Boldogtalan leány! te légy gyilkosa
 Hát e megaggott testnek.

(Helenét szívéhez szorítja.)

O Heleném!

Te vég vigasztalója most ez ősz
 Főnek, kevéssel majd kisirt szemü
 Gyászlója nemződnek. Jer e mervedt
 Csontú karok közzé; szivemre hajtsd
 Sokáig árva fejedet.

Helene.

O atyám!

Melly boldog óra ez sokáig bús
Rideg szívemnek!

*(Nemilke Bélát kezénél fogva, Helene mellé térdel
vele.)*

Nemilke.

Atya bátyámnak,
S így nékem-is! örvendned illik e
Legboldogabb órádnak; oszd atyai
Szíved meg egy régolta atyátlan
Leánnyal-is, kinek szerencsétlen
Attyával osztozál, le még nem folyt
Élete komor pályája.

Remete.

Hah, mennyi boldogság e kis perczben!
Ennyi neked nem jutott magas tőrán,
Mindenható volt bátor önkényed.

Béla.

Atyám! testvérem, s o te angyalom!
Derülve lelkem köztetek, látni

Látnak eleven érzelmiben mindent;
A lesti szem homály világához.

Nemilke.

Atyám! e boldog óra teljéhez
Told még ez egyet: add nőül Helenét
Bátyámnak, egymásban lehelnek ők.

(Béla s Helene jobját egybe teszi.)

Béla.

O érzem e lány kézen ált verő
Szívhez vonulni minden idegemet.
Fogadd atyám Nemilke kérését.

Remete.

És a királyi Vő-legény?

Helene.

Ölj-meg
Inkáb atyám! utálja szívem a
Kevélyt.

Remete.

De mit kívántok o gyermekim?

Tudjátok-e mi vész gyül fejünkre?
 Rőtözni lehetetlen tovább. Fel lesz
 Fedezve a király előtt titkunk.
 S mit várhatunk? mit Úros a vétkes?
 Mit Béla? a vétkes vezér magva?
 Mit ti, kik gyengeségetekért éltek?
 Elnézi e a fejedelem, Kálmán
 Utódja, illy két vétkes házi nép
 Szoros szövetségét? — O édesim!
 Ne ingereljük újra ellenünk
 A már megengesztelt haragu eget!

Béla.

Álmamra is vess vissza egy szemet.

Remete.

O Béla! mint építhetsz illy gyenge
 Alapon reményt?

Béla.

A szózat ám nem csalt.

Remete.

A szózat; hihető lányomé vala.

S o ifju! e most édes óra hány
Keserveket hozhat szivednek még?

Nem ilke.

Hagyd! a jövendött Isten intézi.
Te add atyai áldásodat rájuk.

Remete.

Hogy szálljon átkul rájuk és reánk?

Helene.

Bélát, atyám, nem röjtheted tovább.
Majd itt terem maga a Király; s első
Elébe én vezérlem el Bélát,
És néki, mint már férjemet, fogom
Felfedni. Aztán lássa, életet
Örvend e adni, vagy kinos halált.
Te add áldásodat; vele mi élni
És halni is tudunk.

Béla, Helene.

Atyánk, áldj-meg!

R e m é t e.

Ki már nem állhatom. — Te mindenség
 Hatalmas Intézője! vedd atyai
 Kegyedbe e boldogtalan de jó
 Pár gyermeket. Hogy élnek eddig-is,
 Csak a te míved. Csak te tudhatod,
 Mi végre tartád őket életben.
 S ez a reménytelen találkozás,
 Ez is csak a te míved. Én kicsi
 Morzsája a roppant teremtésnek,
 Küszködjem ellened? — Remegve bár
 Im hódolok szavad parancsának —
 A tiszta szív nyelve, szava Istennek. —
 Vegyétek áldásom, ti gyenge pár,
 A csendes ég alatt. Örök hűség
 Őrizze egymáshoz szerelmetek.
 A többi Isten és Király dolga.

K a r.

Zengjenek lantok,
 Zúgjanak hangok,
 A levegben,
 Ligetekben,

Kiesen édesen,
A koszorus jegyes párnak,
Helenének és Bélának.

R e m e t e.

Sok háboru s szenvedek között
Fejem bús őszbe öltözött;
Éltem sötétült holdján
Inuen világ karpitján.
Ez ártatlan három engem
Megifjított, már nyil egem.

K a r.

Zengjenek lantok,
Zúgjanak hangok,
A levegben,
Ligetekben,
Kiesen, édesen
A sok veszélyü bajnoknak,
Vég-pályáján vig Úrosnak.

H e l e n e.

Hullámokkal küzdő sziklán

Mint páratlan gerlicze,
 Nyögtem bú-bánattal víván
 Én elhagyott szüzeeske.
 Szívem magába elvonult,
 Lelkemre egy nagy éj borult;
 Benned Bélám, s atyámban,
 Derülök e magányban

K a r.

Zengjenek lantok,
 Zúgjanak hangok,
 A levegben,
 Ligetekben,
 Kiesen édesen
 A sok gyötrelmü leánynak,
 Atyát és párt lelt árvának.

B é l a.

Szép szív, Édene szívemnek,
 Érzékim veled együlnek,
 Mosolygnak a vad szenvedelmek,
 Felderül a sötétség.
 Nem látom bár szemed fényét,

Érzem báj-érzelmed kéjét,
Szép szádnak lecsergő erét,
S szavad csupa édesség.

K a r.

Zengjenek lantok,
Zúgjanak hangok,
A levegőben,
Ligetekben,
Kiesen édesen,
A vak testü jegyesnek,
Fényben úszó szívűnek.

N e m i l k e.

Boldog testvér, hű barátné,
Lelkem drága kedvesi!
Szívem töletek azt kérné,
Csak ez egyet keresi:
Vennétek közbe Nemilkét,
A dévaj jót, de szegénykét;
Legyen övé szivetek,
És az övé tiétek.

Helene.

Szivem édes Nemilkém!

Béla.

Boldogító testvérkém!

Ketten.

Szived szívünkbe zárjuk,

Nemilke.

Igy hárman eggyé válunk

Hárman.

Igy hárman eggyé válunk.

Kar.

Zengjenek lantok,

Zúgjanak hangok,

A levegben,

Ligetekben,

Kiesen édesen,

A szép három egy szívnek,

Jegyeseknek, testvérnek.

(A kar végével sebesen suhanik - el a csoport mellett egy sisakos lovag, ki Helenét nyergébe rántván, vele elnyargal.)

Helene.

Egek!

Nemilke.

Jaj! oda vagyunk.

Remete.

Hatalmas Isten!

Béla.

Mi baj?

Remete.

Jaj néked o fiam!

Nemilke.

Jaj! Jaj!

Jaj Béla néked! jaj néked-is Úros!

Jaj nekem-is!

(elájultan dől le.)

Béla.

De hát mi történt?

Helene! te nem szólsz?

Remete.

O Béla! Helene már neked nem szól!

Kar.

Szörnyű eset!

Gyötrelmeket

Mi hirtelen szülnek

A legédesb örömek!

Béla.

Atyám mi történt?

Remete.

O szerencsétlen!

Nem érzed?

Béla.

Érzem, o! hogy istenek

Irgylik én-tölem Helenét!

R e m e t e.

Szegény

Fiam! szegény, Helenét te nem fogod
Ölelni többé nem lefüggve szép
Száján feledni veszteségedet.

B é l a.

De hát mi lelte őt? hová leve?

R e m e t e.

Nem ég ragadtá őt karidból ki.

B é l a.

A föld nyelé hát el?

R e m e t e.

Nem o fiam!

Levegben hordja őt egy átkozott löny
Ég s föld között, a vad kegyetlenség
A fertelem mocskos tanyájába.
Egek! mért kelle lányamat látnom?
O linyom! o fiam! — s Nemilke te
Ajultan itt! o 'én szerencsétlen.

(egy janak dől)

Béla.

Hab! most vagy o vakság gyűlött nekem!
 Hogy nem röpülhetek felhő szárnyán
 Utának a pokol csatlósinak!
 Letiprani a gonosz rablót, s ide,
 O! e beteg kebelbe, zárni le
 A drága foglyot!

(Nemilke mellé rogy.)

Remete.

Igy hálnak el melettem a tavasz
 Rózsái! Igy siet porába az
 Isten kezének legjélesb mívé!

*(A Király távolról közelit; kísérői Othmár és Pál,
 több másokkal.)*

Aszszony-kar.

Fel! fel! eszmélkedjétek,
 Ti mély bűnnek gyermeki!
 Jön a király s emperi.
 Fel, fel! eszmélkedjétek.

(Nemilke felszökell, s Bélát felsegítve karjára fűzi.)

Jer, jer, o sötét homloku,
 Bú üldte szívü rokon;
 A király a megsze-karu
 Segithet a szép rabon.

B é l a.

Sors ellen nincsen hatalom,
 A király-is csak por-halom.

F é r f i - k a r.

Hatalmas a királyi kar
 A föld minden részein,
 Vér-mezőken,
 Kormány-széken,
 És a vadak térein.

I s t v á n.

Milly tünet ez? Nemilke?

N e m i l k e.

Felséges Úr! testvérem im,
 Előtted itt térdel velem.

István.

Miféle testvér?

Nemilke.

O kegyelmezz

Álmos szerencsétlen fijának!

Béla.

Nem úgy, Nemilke! a király velünk

Míndég hatalmas tenni, mit végzend.

Mi tőle nem futunk. Heleneért szólj.

István.

És hol Helene?

Nemilke.

Jaj én-nekem!

Béla.

O Nagy Király! egy ismeretlen vad

Hatalom orozta őt e helyről el.

István.

Hatalmas e hazában én vagyok.

Remete. (*most lépik előszer a király elébe.*)

Felség! sietve küldd utána el
A legsebesb lovast. Beéri még,
Szenegvár-felé szökelle, úgy látszott.

Othmár.

Szenegvárnak Úra itt közöttünk nincs,
Saul; ne tán fülébe ment a szó.

Pál.

Fellette zajgós volt ez éjent Szenegvár,
Mondják, s mulatni fel sokan tértek.

István.

A dolgot én magam jelentém ki
Elötte, s uj birtokkal áldám-meg.
Othmár, utána kell a lánynak tüstént.

(*Helene távolról közelit; utána két királyi vadász
között az Al-Vitéz.*)

Aszszony-kar.

Ritkulnak már a fellegek,

Derülnek a bevont egek,

Itt Helene a jegyes.

Férfi-kar.

Idv néked o dicső király,

Szavadra a veszély megáll.

Asszony-kar.

Idv király! idv Helene!

Idv Béla és Nemilke.

Helene. *(a király lábaihoz.)*

Királyom! oltalmam! segédedet

Esdeklem a vad erőszak ellen.

István.

Ki merte ezt?

Egyik Vadász. *(az Ál-Vitézre.)*

Im itt ez a rabló!

Sikoltozott nyergében a jegyes,

S mi ott teremünk látni a dolgot.

Gyors méne kantárát fogám, s kérdém,

Ki volna a parancs-adó? Felelt:
 Maga a király; s tovább erőlködött,
 De nem bocsátánk. A király itt van
 Mondám; ha ő parancsolá, tüstént
 Kisül. S elődbe hoztam im Uram.

Álvitéz. (Sisakját földre vetvén letérdel.)

Kegyelmes Úram! engemet Saul
 Küldött e tette.

István.

S hol Saul maga?

Álvitéz.

Azt nem tudom; de ő parancsolá,
 E helyre hogy jönnék, s az itt lelt lányt
 Akarta ellen is ragadnám fel
 Szengvárba. — Légy kegyelmes o király!

István.

Vigyétek innen őt, s vigyázzatok reá.

(Vadászok az Ál-vitézzel el.)

A korona fáj Kevély szívének,

S leány-rablással gondolá a vad
 Törhetni-meg királyi végzetem.
 Lakolni fog bizonynal a mérész.
 Most a dologhoz híveim. Te lépj
 Előszer is fel vak fiú, és szólj.

Helene. (karján fogva Bélát király elébe áll.)

István.

Ki vagy te?

Béla.

Alkalmatlan, o király,
 Álmos szerencsétlen fia előtted
 Nem volna, ha magad nem keresnéd-fel
 Őt röjtökében. Igen is én Béla
 Vagyok, ki tőled nem egyebet kíván,
 Mint hogy ha élni engeded, rendelj
 Számára annyit, mennyiből sötét
 Élete jövőnapjait, másnak
 Terhére nem lévén, le esendesen
 Láthassa folyni, s még, ha ugy tetszik
 Kegyednek, e barlang lakóját is,

Bús életem gondos vezérét, hagyd
 Mellettem, és — de merjem-e kérni? —
 O Helene!

Helene.

Felség! Béla nékem már
 Törvényes hűtvesem.

István.

Leány mit szólnsz?

Helene.

Isten, s atyám, s testvére Bélámnak
 Nemilke, szentelék-meg a kötést.

István.

Atyád? leányka mit beszélsz, atyád!
 Nincs ő a holtak innen elszakadt
 Bús tartományiban? Vagy a sötét
 Sír vissza adja holtait, köztünk
 Jót rosszat ön-kényökre munkálni?
 Te nem-de Úros lánya vagy?

Nemilke.

(kezénél fogva a remetét, elébe áll a Királynak.)

Felség!

Előtted im Úros, kit a köz hir
A holtak országjokba vitt régen;
De őtet Isten Béla hasznára
Tovább is élni rendelé.

Remete.

Felség!

Agg életem ha véték ellened,
Királyi szódtól függ eloltása.
Elég sokára terjedett, és ma
Elvette legszebb földi koronáját.
Végezz, király! előtted Úros áll.

István.

Othmár s Apát! nincs csalfaság bennök?
Jaj néktek, a királyt ha tévedni
Kénytelitek, éltet adni vagy halált,
Követve himezett tanácstokat.

Othmár.

Nemes szavamra higgy király, úgy van:

A p á t.

Higgy, o király, hazudni nem szokott
 Nyelvemnek: Úros áll előtted és Béla.
 Úrost baráti szökteték ide,
 Hirlelve ország-szerte elhunytát.
 A megvakított kis fiút pedig
 Monostorom falai vevék keblökbe.
 De hogy nevelkedett, ne tán újra
 Gerjedjen a királyi bosszúság
 Ellene, e röjtök hely fogadta be,
 S Úrosra lön az ifju bizva most,
 És holtnek hirdeték az elvonultat.

I s t v á n.

Nagy Isten! a kinél titok nincsen,
 Itéld te-meg, ha félre léptetnek
 Tanátsosim. Híveknek ismertem
 Eddig; ha most esalatkozom, rajtok
 Száradjon a királyi tét vétke.
 Halld Béla, hős Álmos derék gyermeke!
 Atyád gyakorta vétkezett atyám ellen;
 Atyám atyádat szörnyen üldötte,
 Még benned is bosszulta a hösvéit.

Kitörteni akará a pártosnak
 Véréit nevére örökre a honból.
 Nem így az égi végzetek. Te élsz,
 Én már leballagok, s a Kálmán vér
 Bennem kivész egészen; Álmusé
 Te benned élni fog — Tiéd, Béla,
 Helene, tied utánam a korona.

A Sokaság.

Helene tiéd, o Béla! s a korona.

Béla.

Dicső király! te többet adsz, sem-mint
 Kivánhatom, sem-mint akarhatom.
 A lányt nekem csudálatos módon
 Adá az ég; hő szíveink, előbb
 Hogy ismerétek egymást, hevültenek
 Egymás aránt. Urosban attyát ő
 Második atyámban feltalálta itt,
 S megnyertük a köz-atyának áldását.
 Te ezt királyi szód hatalmával
 Megszenteled. — Helene! az ég, atyád,
 S király akarja, légy enyém! Ne nézd meg!

Bús arczom elsötétedett gödreit:
Elmém, szivem derültje töled függ.

Helene.

Elég ha látlak én, s te érzed azt.

Béla.

Minden dicsőségem te vagy, s koronám.
Országodat te másra bízod, István;
Kormányra két szem is kevés; s Királyt
Remete magány még nem nevelt soha.

István.

Kormányt vezetni száz szem is kevés,
Bélám, ha lélek s sziv hibás. Szemünk
Helyett ezer szem nyitva mellettünk.
A Lélek és szívnek fogyatkozásait
Ki semmi nem pótolja. Téged egy
Gazdag tapasztalású férfit.
Nevelt a hű természet egyszerű
Ösvényein, levonva titkaiba,
S a nagy világ vegyületéből itt
Csak azt bocsátva nyílt kebledbe át,
Mi szép, nagy és jó; annak ál-fényét,

S mind a mi alacsony, rút s gonosz benne,
 Szám-üzve mint utálatod tárgyaít.
 S magad is az elragadtátott önkény
 Csapásít érezvén korán, attól
 Irtózni megtanulva, sziveden
 Pusztítva úralkodni nem hagyod.
 Így tiszta a lélek, hatalmas a
 Parancsoló ész, a megedzett szív
 Ki nem csapongó vágyain, benned.

(Bélat melyéhez szoritja.)

Így illik hős Álmos és király Kálmán
 Fiainak helyre-hozni atyaik
 Roszszul felejtett tartozásaikat,
 S enyhíteni volt vizáلكodásaik
 Keserü következésöket, viszont.

Béla.

Jóságod o Király pirít. Tiéd
 A béke-szerzés, a kegyelmezés
 Örökre halhatatlan érdeme.
 De nékem elviselhetetlen a
 Királyi pálcza, sulya földre ver.

István.

A tehrt Helene szép szíve könnyíti;
 S itt ezen atlászi vállu s hű lelkek,
 Kikhez hasonlókat szül a haza
 Mindég, segítni készek a királyt.

A Sokaság.

Szent, Béla, a királyi végezet.

István.

A nép ha szól, hatalmak engednek.

Béla.

A nép szava parancs nékem-is. Legyen!

A Sokaság.

Szived parancsoljon, mi hódolunk.

István, Béla, Helene, Nemilke.

Éngesztelve néznek mennyek

A megtisztult földre;

Dicsöültek áldást hintnek

Alá békültekre.

K a r.

Magasra gyúljanak
 A földről hő áldozatok;
 Az égből bő kegy-harmatok
 A földre húljanak.

I s t v á n.

Újul szívem a szép tétben,
 Lelkem úszik szent örömben;
 Érzem, érzem, jót tenni
 Már e földön isteni.

K a r.

Idv, áldás, a jó királynak,
 Benne népek istent látnak.

B é l a.

Besötétült szük körömnek
 Lát-határi tágulnak,
 Ridegen fásult szívemnek
 Társas keblek nyilaaak.

K a r.

Sötét éjre napfény derül,
A szélvészre lágú csend terül.

N é g y e n.

Egy szív lélek a hazának
Eggyesítse fijasait,
Kicsiny hódoljon Naggyának,
Nagy ölelje aprait.

K a r.

Szelid igazságban
Áll a királyi méltóság,
A nemzeti fő boldogság
Beesült arányságban.

E m l é k.

Nézem a' Bakony' hegyének
 Hamvas arczú ormait,
 Hol zengé a' kedves ének
 Lyánka' szive titkait:
 Könnyözöntől arczom ázik,
 Keblem gyúlva ég és fázik,
 'S gyászt borongva kémlelek.
 Hol a' lyánka' sirja látszik,
 'S rajta enyészet csatázik,
 Nekem a' hely bútelek,
 'S benne csak halált lelek.

E T E.

E m l é k - k ö n y v e.

Ha elsohajtott lelkem! követi
 Egy édesült Reád gondolat,
 Fogadd; e' lész' a' hű E redeti,
 Óh a' sok szép szó csak M á s o l a t! —

VASKAPUI KAPUY KÁROLY.

H ü m n u s z.

Oh! mondjátok dallt jámborok
 Az Urnak, énekeljetek
 Új éneket lanton Neki
 Új 's hév örömmel édesen.

Isten! be kellemes dolog:
 Háléneket mikor zeng
 A' lant, 's ajak Nevednek;
 Te milly igaz vagy, reggeli,
 'S irgalmad esti énekek.

A' szív örül Munkáidon;
 Igen nagyok, 's szépek nagyon. —
 Tanácsid, és Végzéseiteid,
 Bölcsék, 's be megfoghatlanok!
 Mikép az örvény mély nagyon,
 Fölötte mélyek úgy azok.

Nem érez édes örömet
 A' balgatag; nem néz szeme,

Nem látja ő a' kék eget;
 A' zöld, 's virágos földet; a'
 Fényes napot; 's szép hajnalát;
 Nem látja éjnek gyöngyeit.

A hűnösök viritnak,
 Mint a' fü; hogy kiasszanak,
 'S emléke múlt neveknek is.

Égig hat a' Jó pálmakint,
 Ágaiban élő nedv forog;
 Zöldellnek ékes lombjai;
 Aggkorban is gyömlöse áll; —
 'S örökre, mint czedrus, virít.

ORDÓDY TÓDOR.

M Á R I O N H O Z .

Lyánka, tölled végkép' elszakadva,
 Futom, futom vándor-utamat,
 'S érted sokszor könnyekre fakadva,
 Vissza álmodom szép múltamat!

Ha a' néma est-bibor' lángjain
 Itt árva egyedüliségemben
 Képed' lesem, a' bú' viszhangjain
 Feltalállak, — de csak szívemben!

Légy szerencsés, légy boldog szüntelen!
 'S nyugtasson-meg annak képzete:
 Hogy én hozzád nem leszek hűtelen.
 Öröm lész' így kínom' érzete.
 És még a' lesz hervadó éltemben
 Kimondhatatlan édes nékem:
 Ha tudom hogy angyali szívedben,
 Hóltodig élni fog emlékem!! —

VASKAPUI KAPUY KÁROLY.

A z Ú j É v.

Mit hoztál-el, szép Leány
 A' mult esztendőből? . . .
 Ím, halvány virágokat
 Boldogabb időből.

Láng-gyönyörben nyiltak ök,
 Szívemben virúttak;
 De kemény sors illeté,
 'S menten elvadúttak.

Az ígét' bájai
 Rózsaként fejlének;
 Csokolák vig ajkai
 Eggy varázs lepkenek.
 A' hűség mint viola
 Teljesen pompázott,
 'S rá szerelmem nappal-is,
 Éjjel-is vigyázott.

Kényeim' virágait
 Bár az ég hervasztá,
 De a' hív emlékezet
 Sírva feltámasztá.
 'S míg tart e' bus érzelem,
 Ím, nagyobbra nőnek.
 Gyászban nyújtom őket én
 Az uj esztendőnek.

MAKÁRY.

Zrinyi halála.

Csendes az Éj, az ezüst-szarvú Hold hallad előre,
 'S bitor színben az Ég-csillagzati fénylve ragyognak;
 A' langyos szellő susog, és álmra ragadja
 Hallandók szemeit, minden nyugalomra bocsájtja
 Elfárad't testét: Maga ül csak gondba merülten
 A' Harcz' sóvárgó Szoliman sátrába vonulva
 Mécse világánál, melly gyengén pislóg előtte,
 Bőszülten forgatja szemét, 's tépdelli szakállát
 Bár Ősz már: Némán körülötte remegve Basái
 Állanak; Ő pedig elfujtódva haragtul im így szól:
 „Hát csak ugyan nem dülsz Sziget! immár, 's meg
 nem alázod
 Bástyaid? te kevély véd fészek Hunnia földén!“
 Hány éjjet 's napokat tölték fáradva allattad?
 Szórván ágyúim' tűz-meny-köveit falaidra!
 Fényleni nem fog hát? a' Hold nyert győzedelemmel
 Tornyaidon, 's Mahoméd zászlója lobogni faladrul? —
 Alla! ki egy Isten, 's nagy Prófétája nevére
 Esküszöm; E' falakon még a' mai Esti homállyal

Köll Mahomed lobogójának hirdetni az Osman
 Birtoka terjedtét, 's a' fényes Porta hatalmát; —
 Rajta Basák! dandarjaitok' karót köszörülni,
 Kelcsétek, 's egyig fegyferbe legyen ki Musulman,
 Mert a' reggeli-fény pirkuló jötte csatára
 Kízt: Bátor szivvel győzzétek-meg veszedelmét
 A' harcznak; roncsátok el e' véd fészket egészlen,
 Minden büszke torony, 's minden fala porba omollyék! —

A' meny' boltozatit meghatván kezde hasadni
 A' pirosult hajnal, 's már Csillaga eltűne rólla
 A' mikor a' Hős Gróf Nagy Zrínyi karéba övedzve
 Bajnokitúl, Vár Csarnoka tág közepére elő lép,
 Hősi komolysággal, 's tűz szemmel mérve vitézeit
 Szolla „Nemes Magyarok! Hadaim Baj-Társai“ úgy mond
 „A' kiket egy Szent Cél köte össze veszélye Hazánknak
 E' várat mellyért meg vívók annyiszor a' bajt
 's ontani véünk, nem sajnállók, Kezeinkből
 A' szörnyű haragú Szoliman ki csikarni erővel
 'S meg mai nap falait, földig le alázni igyekszik!
 Sokszor győze karunk! diszesítve babér koszorúval
 Már fejeink, mellynél nincs méltóbb díjja Vitéznek.
 Hogy Neveink a' legkésőbb-kori századokon túl
 Hassanak, Emlékünk maradandó légyen Utóink

Hü kebelökbe; ki nyilt egy tágos pallya, kövessük. —
 A' szeretett Haza int Magyarok! 's éltével adózni
 Tartozik, a' ki magát vallá hü Honnya fijának!
 A' Haza czimével diszlő zászlót, kezeidre
 Bízom Hős Juranics, még csöp-vér szökdös ereiben,
 Védni fogod, ne legyen hatalom melly azt kicsikarja
 Éltedben; 's Ti Vitéz Társim! mind Harcz fijak egyig
 Egy szív 's Lélekkel kiki Bajnoki módra csatázva
 Nyomdokaimba legyék; lássák kedvelte Hazánkért,
 Hogy meghalni tudunk; 's Maradékink áldjanak érte!
 Tudja pogány Ellenségünk hogy dolga Magyarral
 Van, 's érezze karunk súllyát: — Most rajta mutassunk
 Olly temetést, millyet soha még nem láta hitetlen!“
 Míg csak alig végzé: mind ünne kezdi okádni
 Vészeit, a' tátott réz-torkolat; erre ki-tárul
 A' kapu; a' mellyen mindég csak győzni hadával
 Méne ki Zrínyi, de hah! — rémitő képzelet — éltét
 Most teszi oltárán le Hazánknek Hős seregével. — —
 Mint a' kölykeitül megfosztott büszke oroszlyán
 Lakja körét megfutja, 's halált lehel arra kit érhet:
 Úgy rohan a' Hős Gróf bátran seregének előtte.
 Tódul az Ellenség, 's záporoként szórja nyilának
 Árjait: és Allát riadozva szeleknek eresztí

Holdás zászlóját, a' föld lábának alatta
 Ingadozik, támad por-felleg előtte, 's utánna,
 Mint koncztot sejtő farkas-fajak úgy jön az Osmán! —
 A' kis hős tábor viadalt áll, ront ki miként tud:
 Hullik az ellen-fél, nincsen ki megállja csapását
 'S Élete vesz ki alája kerül Hős Zrinyi vasának,
 Halmokat épít már! Törökök tetemébül, azokrul
 Küzd, gyérit: de haszontalanul! mert eggynek el estét
 Száz pótolja; 's kit ekkédig lehetetlen erőnek
 Földre teríteni, most Ön sujtás dönti le lábrol. —
 A' terhés felhő mikoron másíkba csapódva
 Csattanik és zuhan, a' levegőt hasogattya üvültés:
 Úgy kurjong vadon a' győző, félelme le rogytán!
 A' Hős így el esett! el minden Társa! de Élni
 Élni fog a' Magyarok hüvebb emlékezetében
 Nagy Nevök! a' meddég Árpád hős Nemzete élland:
 'S Ezt te velem hirdesd örökön bús romja Szigetnek!

SZÉP FERENZ.

K e n y é r - D a l.

Borrol, vizről már daloltak,

'S olyan-is találkozott, —

A' ki énekébe szalmás

Övegének áldazott, —

Bográtsrol is énekeltek,

Egyet még is elfeledtek; —

Hej! pedig mind ez mit ér?

Hogyha nints fehér-kenyér!

Azt tehát az említettek

Pártfogoi-is talán

Nem veszik most rossz neven ha

Édes énekők után

Kis Dalomba a' kenyérnek

Hodolok, — 's mit ők ditsérnek,

Azt mondom hogy többet, ér,

Annál a' fehér-kenyér. —

Elhíszem rekedt Torkunkat

Semmi sem simitja-meg

Oly hamar, 's oly édesen, mint
 Reggel a' szalmás öveg,
 Áh! de így mit ér magába
 E', kivált üres gyomorba
 Öntni Szilva Pályinkát
 Rá Czipót kell enni hát,
 A' bor is jó; ám de idd tsak,
 És ne egy reá kenyért
 Émelygést szerezh — Zuditja
 'S háborítja majd a' vért, —
 Vesd-meg ágyát jó kenyérből —
 Jobban elcsuszik, — 's szeszéből
 A' Fejedbe sem megyen —
 Annyi, ott mi — kárt tegyen.
 Jó bográtsra hányva a' hus —
 'S tettik inyünknek nagyon;
 Ám de úgy tsak hogy-ha mellé
 Máí sült Czipo vagyon, —
 Zsir-levét fehér-kenyérrel
 Mártogasd — mi ér-fel ezzel? —
 A' pergelt hus hát mit ér?
 Hogy-ha nints fehér-kenyér!

Többi közt még viz az első;

Ám de a' szegény reggel

A' kenyérből mettz elébb 's víz —

Korsaját ugy hajtja-fel

Itt-is elsőbb a' kenyér hát,

Bort - vizet - hust és pályinkát

Érdemére fölül mul —

Életünk tsak tőle nyul.

Sok borért lám legfőlebb tsak

Ősz felé könyörg a' Pap,

De kenyérért haljuk ötet

Ímádkozni minden nap.

— Semmi szükség sints is akkor

Ha kenyér van — bár kevés bor, —

Ez maradhat, de kenyér

Nélkül életünk mit ér?

Szomjan még talán nem halt-meg

Senki-is; de éhen el

Vesztek már sokan, 's illyenkor

Életet, kenyér lehel, —

Nála nélkül a' beteget

Kád borok 's pályinka mellett

El ragadja a' halál
Mert kenyérre nem talál.

Jó embert akarsz magadnak ?

Azt nem másként szerezed.

Meg, hanem mint a' köz példa

Mondja le kenyerezed.

Hogy-ha itt hagyott harátod

Majd a' jó kenyér meg-látod

Vissza hozza — többet ér

Mindennél hát a' kenyér.

Hust tsak vérrel kent kezezből

Kaphatsz — bort-is lots-potsos

Őszbe töltethetz hordóra

'S rajta még elébb motskos

Lábbal egy betyár megjárja

A' kozákat, nem zavarja

Gyomrod ez meg? — hu! vele

Hátam is már el tele!

Szőke Lyán dagasztja nékem

Ha kezével a' Czipót

Öt képzelhetem ha eszem,

Azt a' szépet — azt a' jot

'S a' midön mosolygva kínál
 Jobban — a' Tokaj' boránál
 Felhevitt ez engemet —
 Felgyulasztja kedvemet. —

Tölt kulats — szalmás öveg — viz
 'S bográts hát tsak ugy lehet
 Jó előttem hogy ha köztök
 A' kenyér kap fő helyet, —
 Szöke lyán te süsd Czipómat
 Mindég tellve tartsd kupámat
 'S gondodért ezen dalom
 Légyen egy kis Jutalom!

KOVÁCS PÁL.

S a l o m o n.

Fagyba kötve fű, fa, csermely,
 Bús, kietlen a' határ,
 Hó tetézi, nem fut ordas
 Rajta, nem repül madár.

Egy busult, egy bal-szerencse
 Űzte bajnok egyedül
 Jár hegy-ormon, és a' völgyben
 Szikla' oldalán leül;

Ott ül ö elátkozottkint,
 Elszánás dul arczain,
 És panaszsa, és keserve
 E' kép' zajlik ajkain:

„Ellenségim fenn az égben
 'S dülnek itt e' föld' színén,
 'S e' moh-lepte szikla, mint ök,
 Szinte olly' vad, olly' kemény.“

„Szólla, 's hallgat elmerülve,
 Nincs reménye, zord, sötét
 A' jövendő, innen onnan
 Ölni törnek életét.“

„Bal-szerencse! — szólla ismét —
 Kancsal szemmel sorsomat
 Mért tekintéd, mért zavartad
 Már pólyámba' nyugtomat?“

„Vesztemet dühöd szerezte,
 Durva kényed döntö-meg,
 A' te míved, hogy szememből
 Nézve multba köny pereg.“

„A' ravasz Görögre híva
 Szép reménnyel biztatál,
 Fényt ígértél koronámnak,
 Még-is ime megcsalál.“

„Megcsalál, és e' vadonba
 Szám kiüve védtelen
 Veszni hoztál, hogy vadaknak
 Étke lenne testemen.“

„Csalj-meg újra, csalj kegyetlen,
 Bár örökre, s vesztemet
 Hogy-ha kezdted, üzd, szememből
 Míg nem oltod éltemet.“

Még az hátra csak, hogy ádáz
 Gyilkosom legyek magam,
 Szívemet vas üsse-által,
 Szikla zuzza-szét agyam.“

Igy panasza a' szerencse —
 Űzte bajnok, és dobog
 Elszánt szíve, és erébe'
 Düh-forralta láng lobog.

Kél, 's a' jól fent élű gyilkot
 Durva kézzel emeli,
 „Halh bün' szörnye!“ ez riad rá,
 'A' visz-hang ezt feleli.

Felzavarva vad dühéből
 Kezd derülni képze,te,
 És szemébe árad-által
 Egy hó-fürtü remete.

„Ha ki vagy te!? 's halni nem hagysz,
 Tán örülsz sok kínomon,
 Vén agyadnak tán vigalma,
 Hogyha sírok káromon.“

„Ten magadhoz kegytelen te!
 Félre félre a' vasat“
 Így az ősz, és hangja, mint az
 Égi szó, szivére hat.

„Nem te csak, kit a' sors kénye
 Vésziről vészre hány, vet, üz,
 Hány kit édes mindenétől
 Fosztva rágó lánczra füz.“

„Nézz az égre, minden attól,
 Ő szab éltet, véget ő,
 Ő jutalmaz, vétkeinkért
 Ő az igaz büntető.“

„Nincs kezünkbe' gyilkos éllel
 Életünket végzeni,
 Kész az ég minden bajunkban
 Mindig kész segíteni.“

„A' természet' báj-ölebe'
 Mindütt látni szent kezét,
 Napba, holdba, csillagokba
 Szépen írta kegy-jelét.“

Igy az ősz; az ifju lányul,
 Szinte bánja már hevét,
 Áldja már az ősz barátot,
 Hogy megtartá életét.

„Jer, ne mondj jajt e' vadonnak,
 Ő nem hallja, nem felel,
 Engemet picziny lakomból
 Erre szállni zúga-fel.“

És örülök, és örülj te,
 Meg-mentettem éltedet,
 'S nem sorvasztja a' pokolnak
 Ádáz gyomra lelkedet.“

„Jer szivemhez ifju bajnok!
 Azt te még nem esmered,
 Tudd tehát, hogy ki megtarta,
 Béla, egykor mestered.“

Kedv, öröm, 's elámulás van
 A' láng-ifju kebelén,
 Szüdobogva lép az őszhez
 'S elragadva csügg ölén:

Hol talállak édesem, te!
 Gyermekek-évim' gyámola,
 E' vadonba, e' ruhába,
 Szólj, miért 's mi burkola?

„Engem' is, mond, bal-szerenese
 Búba', gyaszba' éltete,
 'S e' magányba, e' ruhába
 Szebb remény kecsegtete;

„'S fellelém nyugalmam' itten,
 Istenemnek áldozok,
 Béke, kedv, 's öröm barátim
 Szűz ölen elhamvadok.

„Jer, 's maradj itt, e' magánynak!
 Légy lakosa Salomon!
 Itt megenyhülsz, itt nem ér baj,
 Melly dühöng trónusodon.“

Igy az ősz; és mintha angyal
 Szólna hozzá képibe',
 Mint ha villám járna rajta,
 Olly' érzés foly' mellibe.

„Érzem, érzem, és követlek,
 A' dicsőbbek intenek,
 Kik, mint mostan a' veszélytől,
 Általad megmentenek;

'S indolának, száll az ifju
 Jobb reménység' szárnyain,
 'S kedveseihez e' bucsú-szó
 Zeng utószor' ajkain:
 „Gejza, László édesim, 's te
 Hű szerettem, drága hölgy!
 Éljetek, Salomontoknak
 Lakja lessz egy puszta völgy.“

F — N.

Fájdalom, és Öröm.

Kertem' magányiban
 Fájdalmak közt ülök,
 Keresve nyugtomat
 Nem, ah! nem enyhülök:
 Mert lyányka, kellemed
 Feldulta mindenem',
 'S az alkony' bájait
 Nem hagyja érzenem.

Ezer csillag ragyog
Az égen bájosan,
'S kertem' magányira
Mosolyg-le nyájosan;
De vad fájdalommat
Nem űzi, neveli,
Mert lelke szép szemed'
Fel egyben sem leli.

Kertem' zöld bokrain
Szállongva csalogány
Zeng, 's édes énekén
Felzendül a' magány;
Engem' nem érdekel
Csak fájdalom velem,
Mert benne éneked
Nem zajlik én-nekem.

Borulj-be ég, borulj,
Ne zengj oh! csalogány,
Némulj-el, zajlatod
Nem győz a' szív' baján;
Kertem' magányiba
Jer, 's a' szem' csillagát

Hozd lyányka, hozd kegyes!

'S zengd szerelmünk' dalát.

Jö lyányka, 's a' dicső

Szemek' báj-csillagát

Meghozta, 's zengi hő

Szerelmünk' szép dalát,

'S kertem' magányiban

Öröm 's kedv közt ülök,

Felleltem nyúgtomat,

Lelkemben enyhülök.

F — N.

N é p D a l o k.

1.

Kertünkben a' galagonya,

Olmát terem minden ága

Minden egyik hármot hármot

Mára várom a' rózsámot.

Túl sok erdőn, túl sok hegyen,
 A' hol fel nem kereshetem,
 Túl a' Dunán, és a' Tiszán
 Jár ő szolgálatja után.

Már harmadik esztendeje,
 Hogy nem beszélhettem vele,
 De tudom, hogy még szeret ő,
 Mert nincs legény olyan, mint ő.

Várva várom a' rózsámot,
 Nem hallom jönni Pistámot,
 Hogy-ha még holnap sem jönné
 Engemet a' bú megölné.

II.

Megjártam én az al-földet,
 De nem láttam leányt szebbet,
 Az én lator kis szöszkémnél
 Kőkény szemü Erzsikémnél.

Hej Erzsikém' kőkény szeme!
 Piros orczája kelleme,

Te gyujtottad-meg szívemet
Te busítod csak lelkemet.

A' katlanba' forr a' parázs,
Az odúba dong a' darázs,
Mellemben forr az én szívem,
Kunyhóba zeng bús énekem.

Majd elaluszik a' parázs,
Majd megszün' dongni a' darázs,
De nem alszik az én tüzem,
De nem szünik bús énekem.

III.

A' szarvas hold ragyog

Apám' háza felett,
Galambomat várom

Az utsz' — ajtó megett.

Galambomat várom ,

De nem jön a' hamis ,
Mondtam neki, hogy még

Várom kilenczkor-is.

Kilencz óra , még-is
 Járnak az emberek ,
 Nem jár Pistám köztök ,
 Csalfak a' legények.

Jöjjön csak el holnap ,
 Az ajtót bezárom ,
 Az utsz'-ajtó megett ,
 Ő kelmét nem várom.

F — N.

S z é p Z á l o g .

Kosárban vizs fejr 's piros
 Rózsákat egy lyányka ,
 Olly szép , olly kellemes , lenne
 Belöle szép mátka.
 A' lyányka bús , kosarából
 Forgó szél kihányta ,
 Fejér , 's piros rózsait a'
 Földön szét-dobálta.

Ne légy bús lányka! felszedem
 Gyönyörű rózsáid',
 Emlékezz aztán, hogy legény
 Tartá-meg virágid'.

Nem bús a' lányka már, viszi
 Gyönyörű virágít,
 'S örül, hogy felszedé legény
 Kertje báj-rózsáit.

Örül a' lányka, én-is ah!
 Mert ékes virágja
 Emlék-jelül, szép zálogúl
 Nálam két rózsája.

F — N.

B ú s o n g á s.

Mit kínoztok búval tölt remények;
 Hervasztjátok miért éltemet?
 A' bánatok, 's néma kesergések
 Siettetik érzem, végemet.

Minden vig kedv elbúcsuzott tőlem,
 Csak panaszim' hallja e' magány;
 Minden öröm vígság fut előllem,
 Képem hervadt, sáppadt, 's halovány.

Hű tanúji ezek érzelminknek,
 Mellyek hajdan egy befüzének,
 Ah! de mostan gyászos Keservimnek,
 Mellyek Értted körül edzének.
 Te utánnad szállnak bús fohászim,
 Kit előllem a' sors elzára;
 Nem szűnnek-meg e' búslakodásim,
 Míg testemet a' sir nem zárja.

Boldogabb az, kinek most ölében
 Pihensz Édes, elhagyottadnál;
 Ki azt forgatja szüntelen eszében:
 Bár sírjára könnyet hullatnál.
 Megnyúgodva tekintné Egeből,
 Mint kedveze a' sors ti-néktek;
 'S azt kívánnya kesergő szivéből,
 Boldogok ti holtig legyetek!

SZAKÁCS MIHÁLY.

H ú g o m h o z.

Kedves Lilám! mosolygó városok'
 Vidékétől távol idegen
 Sivatang pusztán élem remete
 Napjaimat búsan 's hidegen.
 Távol tölled, — csak égő lelkemet
 Sobajtom én szép honod felé,
 'S ott múltat, ott él 's hal közöttetek, —
 Hát te reám emlékezel-e'?!
 Élj örömben, 's e' jelen tavaszon
 Nyiló 's hervadó ne-felejts-el
 Emlékem ne legyen jó szívedben
 Egy sorsú, — soha-se felejts-el! —

VASKAPUI KAPUY KÁROLY.

A' H Á L A D A T L A N.

Jó-tett helyébe jót ne várj: ez régi köz-mondás. Ha valaki szivességgel vagy jó-téttel másnak kedveskedik, az előre mondgyon-le minden viszonzásról, minden hála-vételről. A' hála-adó ember olly ritka madár, mint a' fehér holló. Sőt, miképpen az adós kerüli hitelezőjét, úgy a' jót-vett jó-tévőjét. Szégyelli azt látni, ki rajta szorultságában segített. Hány lesüllyesztette azt, ki őt polczra emelte? Ha egyszer a' férges-szivü sajdította, hogy jó-tévője nélkül ellehet: utánna inceselkedik, lépéseit vigyázza, hizelkedik is néki hogy annál bizonyosban a meredekség szélére vezesse, 's onnan az örvénybe taszítsa. Minekutánna ezt véghez-vitte félre áll, és gonosz örömeben szivtelve nevetkezik. Megesik ugyan, hogy a' boszú-álló ég ellene - is fordul; de megesik az is, hogy a büntetéssel az élet végeztéig várakozik. Lássunk erre egy példát. Gróf Benyovszky

Móricz az Orosz háborúban elfogatott, és a' kormány-szék ítéleténél-fogva a' Sziberiai szám-kive-
tésbe üzetett. Ő ott addig szövevényeskedett,
még magához társakat csöditvén, lázzadást indí-
tott, a' kormány-széki fő-tisztet kegyetlenül meg-
ölte; azt ki vele igen - is szelíden, 's kegyesen
bánt; és több özsze-eskütt társaival hajóra száll-
ván, a' tengeren addig kóválygott, míg Mada-
gaskar szigetébe érne. E' sziget a' világ Afrikai
részéhez számláltatik, és vagon az nem távol
az Indiai Oczeán déli partyaitul. Hossza 250,
széle 60 m. föld. A' természetnek minden élesztő
és gyönyörködtető áldásával bővelkedik, és ugyan
ezért több európai nemzetek viaskódtak birto-
káért. Első foglalói voltak a' Portugallusok. Be-
nyovszky a' Francziák részére akarta hódítani,
de szük segedelmet nyervén az Angolyokhoz ál-
lott. A' háboru a' két nemzet között nyilván ki-
tört, és Benyovszky a' Bateria átkai között a-
gyon lövetett. Hire volt, hogy nem az ellenségtül
vette halálát, hanem Lemonov pisztolyátul, kit
ő szökevény társai között kapitányságra emelt.

E' történet után Benyovszky kis de vitéz
armádája főlbomlott. Része megmaradt a' szolgál-

latban, része hazájába vágyott. Sóstavi, Velenczei fi Fehér-Vármegyében, hazájába igyekezett, és megnyerte az Angolyoktól, hogy a' Nervosa Fregátán, melly Európába indult, mehessen, és véle Lemonov, mint gondolt baráttya.

Sóstavinak Velenczén szép birtoka volt, de mint afféle szerencse vadász, katona életet választott, 's nem hazájaért, hanem a' Lengyelért harczolván, ő is Orosz fogságba került. Most eszébe fordult honn maradott hűtvöse, és két gyermeke, fölindították benne a' kívánást, hogy vajha őket még egyszer öléhez szoríthatná mert már esztelen eltávozását szám nélkül megbánta.

Nervosa elvitorlázott, és vitte a' két vándort. A' napkelet felül utazó hajók' a' jó reménység fokánál szoktak kikötni, és vizet 's eleiséget fölvenni. De némellykor a' kereskedés dolga hosszabb időig ott fogá az utasokat. Most is úgy történt. Lemonov ez alatt beszinlette magát a' Sziget Hely-tartójánál, és az Uri háznak mindennapi vendége lett. Nem kívánhatott valamit, a' mit meg nem nyert volna. Az Angoly Kereskedői szövetségében volt Bengaliával, 's Kal-

kuttában nagy házat és Factort tartott. Az a' gyöngeség volt benne, hogy dicsekedni szokott, és miket titkolni hasznosb lett volna, válogatás nélkül minden előtt kiterjegette. Szem-füleskedett Lemonov a' nyílt-szívü ember körül, 's meszsze nyuló plánumot koholgatott, melly annyibul állá, hogy a' Hely-tartót meglopja, és ha lehet, leányát - is elorozza. De mivel hitelesen tudta, hogy a' házi Úrnak, mint afféle nagy kereskedőnek majd minden pénze a' Kalkuttai Bankban vagyon, eggy megmondhatatlan fekete tanácsot főzött-ki magában, hogy a' házhoz sok pénzt csallyon, és jó-tévőjét, mint csak lehet, megkáro-sítsa.

Hol ninesenek csapodárok? Lemonov megtalálta a' maga szórü embert :a' Hely-tartó Secretáriusában, 's ezzel öszsze - szúrte a' levelt. A' hit-szegő Titoknok levelet ír Ura nevével a' Kalkuttai Factorhoz, hogy ott való házát adgya el; a' Bankbul minden pénzét vegye ki, és az egybe takartt kincsesel a' Fokra hajózzon. A' Factor nem tudta a' dolgot mire vélni. Kérdezősködni nem lehetett, mert az utköz nagy volt. Csak az mentette-meg a' Helytartót a' tetemes kár-vallás-

ful, hogy a' drága háznak vevője hamarjában nem találkozott, 's a' bank is rend-kivül nem volt abban az állapotban, hogy rövid üdó alatt fizethetett volna. Ezekhez képest tanácsosnak vélte a' Factor urát minden környülrul tudósítani, 's levelét egy Portugalliai Kapitányra, a' Hely-tartó jó-barátyára, bizta ki felül tudta, hogy haza felé vett uttyában Kápnál ki fogna kötni.

Sóstavi mély fohászok között sohajtózott alkalmátosság után, mellyen Európához közelíthetne : Lemonov pedig várta a' Bengáliai kincset. Megérkezik Isabella, a' Lisaboni Fregata és az Orosz azonnal a' Kapitány oldala-mellé furatkozik. Ez a' hivatlan vendégnek száz és száz kérdéseire csak azt felelé, hogy a' Hely-tartóval szorgos dolga volna. Az orosz semmit-sem tartott bizonyosabbnak, mint hogy a' hajón a' Bengáliai kincs érkezett, és már abban főtt feje, mikint vigye ki istentelen plánumát.

Minekutánna Lemonov a' Titoknokat részére szédítette, hogy belsőbb ember legyen, a' házi Úr leányát kezdé hitegetni. Nem volt ez titok,

de nem-is akarta az Orosz hogy titok legyen. Ezért, hogy annál nyilttabbak legyenek neki az ajtók, magát Borisovi Herczegnek hazudta, és véghetetlenül kiterjedő jószágait emlegeté, nemzetségi származását pedig az igen híres Micislav-tul. Mondogatá azt-is, hogy mivel a' Helytartónak leányátul elválni vagy meghalni egynek tartya:; elszánta magát Orosz Országi jószágait végképpen eladni, lakását Kápba által-tenni, és hercegi kincseit a' helytartójéval özsze olvasztani. Tetszett a' fősvény Kalmárnak az ajánlás, még inkább a' leánynak. Herczegi Vó, hercegi férj, he c egi kincsek; melly gyönyörű kilátások a' jövendőre! A' szövetség mind inkább belsőbb és szorosabb lett anyira, hogy a' Város már hitten hitte, hogy a' Helytartó leánya ma-holnap Orosz-hercegné léssen.. Az egész Familia örömeben együtt lakott, együtt kocsizott, együtt hajókázott.

Volt Kápban egy vén, kit a' köz-vélekedés eszelősnek tartott, és megvetett. Ez, mint-ha Próféta-lélek szállotta volna-meg, elmenvén a' Hely-tartóhoz, így okoskodik:

V én. Uram, rókát táplálsz a' házában.

Helyt. Én [soha fiát sem láttam.

Vén. Sajnálom, hogy rövidre látsz. Azt az Oroszt értem, ki téged megcsalni készül, és leányodat eltántorítani.

Helyt. Értem, mit akarsz; te a' boldog szövetséget fölbontani jöttél, de abból semmi sem leszz. Még jókor van, ki a' házambul. Az én leányom Herczegné, te pedig bolond vagy, az is maradsz.

Vén. Herczegné? hát-ha az a' Herczeg csak valami Szíjjártó legény, bezeg jól jár vele a' leány! Mecsze földről sok hazugságok jönnek, én ugyan nem hinnék neki.

Helyt. Ki veled, vén doromb; az én leányom Borisovi herczegné, 's ezzel a' Prófétát ki rugdalta.

Vidámon multak a' napok, az őszsze-ereszkedés mind szittóbb lett. Érkezik a' Kapitány, és elbeszélvén a' Kalkuttai híreket, által adgya a' Factor levelét. Önnön szemeknek-is alig hitt a' Hely-tartó, annyira megzavarodott.

Elhülve hívattya a' Titoknokot. Ez tagad mindent. Tagadgya saját keze irását, és azt ál-

logattya, hogy idegen kéz követte az ővét. De a' Hely-tartónak már nyiladoztak szemei. A' kapitánytul hozott hír, a' Factor levele, az öreg beszélgetése egy csomóban eszébe fordultak, 's arra határozták, hogy a' Titoknokot vasra veretve elzáratná. Ezt kellett volna az Oroszsalis cselekednie, de szégyenletében késlekedett mind addig, még Lemonov magának gondgyát viselni tudta. Isabella, a' Portugalliai hajó útra készült, mellyen Sóstavi magának Maltáig helyt bérlett. Lemonov, ki eddig a' Magyarra csak fél vállrul nézett, érezvén a' gonosz büzt, most Sóstávihoz folyamodik, hogy általa a' Kapitánytul fölvetelt nyerjen. A' Portugallus semmit nem tudván a' szövevényes dologbul, fölvette az Oroszt is, és korán hajnalban elvitorlálott.

Máltába érkezvén, Sóstavi utánna látott, hogy Európába menő hajót keressen, és talált egy Ragúzeit. Alkut kötött kettőre, és tudtára adta Lemonovnak, hogy más napon hajnalban indulnak. Ez hozzá látott dologához, tudni-illik ellopta a' Kapitánynak egy iskátuláját, mellyben ötszáz darab arany, egy aranyóra és több drága köves gyűrűk voltak. A' kapitány későn vette észre kárát, ir-

kált ugyan Ragúzába, de az örökre oda veszett, mert a' levelek Lemonovot nem érték utol.

Raguzából szárazon tevék az utazást Velen-
czéig. A' ház aszszonyának örömét el lehet gon-
dolni; De Lemonov meg tudta azt keseríteni. A'
gyűrűket titkon elő-szedegelvén, kettőt az Asz-
szony újjaira fűzött, és az untig elég volt annak
megvételére, mert a' hiu teremtés az illy aján-
déknak igen kész engedni. E' hajlékonyságot jól
tudta az Orosz maga czéllýára fordítani, és így
sompolyog az aszszony körül:

Le m. Aszszonyom, szóllanék-is nem-is, mert
ha igazat mondok, férjedet bántom-meg; ha hal-
gatok, téged. Megvallom, szívemből sajnálom
sorsodat.

Ezzel az Aszszony föl léve háborítva, és
szinte égett a' továbbiakat érteni; mert ki nem
tudgya, hogy a' röjtözködés nagyobb nagyobb in-
gert ad a' tudni-vágyásra. Az Orosz ezt jól által-
látta, azért így kezd felekezni.

L e m o n o v. Aszszonyom! örömet kémílleném
füleidet, ha tudnám, hogy te is megkémélsz en-

gem', és a' mit mondok, magadban tartod; mert hozzád vonzó jó szívemet már tapasztalhattad; azt pedig ne kívánd, hogy igaz beszédemért férjed haragját huzzam magamra.

Az Ászszony mindent megígért, föllévén gyulladva a' szokatlan új hírek hallására.

A' gonosz lelkű így kezdi házi békesség bontását:

Lemonov. Nem tudod ah te boldogtalan feleség, hogy szíved röpösése nem volt egyéb szerencsétlen történetek hazudásánál. — Az Isten verte-meg azt, kinek olly férjet adott, milyen neked jutott. Én a' Sziberiai fogságban, én Madagaskárban, én az egész utazásban társ voltam Sóstavinak, és ah melly szörnyűket kelle látnom! de halgatok, mert sajnálom gyöngeszívedet fölszaggatni.

Ah! szóllj édes Lemonovom, ne haggy illy zúdíto kétségben fetrengenem; engem illet gyalázatokat tudnom, mivel által értem, hogy ennél nem kevesebb, a' mire czélozol.

Készülly-el felele az Orosz rettenetes dolgok hallására, érzékeny szívü aszszony te, hogy tudgyad mennyi bűcsületedre legyen érdemes férjed, kit vissza-tértében öröm-könyűkkel ölelgetél. — Kamesatkában Sóstavi rólad megfélemtetvén, feleséget vón, és gyermeket nemzett! És vajha csak ez eggyet! de minekutánna az üldözö sors bennünket Madagaskárra vetett, ott eggy Hadnagynak Leányával uj szövetséget köte, kitül gyűrüt-is váltott. — Nincs még vége a' hit-szegéseknek. Kápban a' Gubernátor leányát csábitotta-el, és tőle-is gyűrüt cserélt. Vagyon benne módod mind a' két gyűrüt kezedre keríteni, a' mi hitelessé teszi mondásomat. Ha bírsz szívveddel, viselly el ennyi, és illy nagy sérelmeket!

Az emberi bőrbe öltözött ördög ezzel távozott-el, az aszszonyt siránkozás záporában hagyván. De hogy egész czinkosságát végezze: Sóstavi oldala-mellé ereszkedett, így kezdvén hazug költeményeit: Sajnálatra méltó férfiú, ki mint láttam, feleségednek annyira hiszel; annak, ki téged rávul-létedben gyalázat tárgyának tartott. Ne nekem higgy, hanem a' gyűrűknek az ő hűtlensége zálogainak.

Nem illik mondanom, de el sem titkolhatom, hogy engem - is késértett, és valóban erő kellett hozzá, hogy a' szédítésnek ellent álljak mert mi tagadás benne, hogy feleséged szép?

A' bel-háború már kész volt. Sóstavi, és felesége kerülték egymást, és napról-napra hidegebb clíma alá jutottak. Végre Sóstavi kitörik, és így zordul feleségére:

Sóst. Ide a' gyűrűkkel hűtlen te!

A szszony. Micsoda gyűrűkkel?

Sóst. Talán nem tudom, hány kedvesed van? Ide a' gyűrűkkel! kettőnek kell lenni!

A szszony. Nekem csak egy kedvesem van, 's az Sóstavi. Mit mondok? nincs már! csak volt ki Kamcsatkában — Madagaskárban, — Kápban — ah sziv repedgy-meg!

Sóst. Ide a' gyűrűkkel! majd adok én neked Kamcsatkát, Madagaskárt, Kápot.

A szszony. Itt van Lemonovod két gyűrűje, kiket vendég tartásért adott; nem hittem, hogy panaszosok legyenek. De a' te hitszegéseid? azok fájnak nekem. Kamcsatkában feleséged, gyermeked; hát talán nem tudom, mi történt

Madagaskárban, Kápban? ah én szerencsétlen aszszony!

Só st. Mit? Lemonovtul két gyűrű? 's én-nekem Kamcsatkában feleségem, gyermekem? Világosan beszélly, mert ha nem, ma rosszakban osztozol.

Itt az Aszszony a' gyűrűket elő-mutátván, Lemonovrul mindent elbeszél. A' késértéseket, hitetgetéseket, bujtogatásokat, 's még ezen fölül, hogy aranyokkal is meg vala kínálva de el nem fogadta, 's keservesen sírt.

Sóstavi, mint ki álmából ébred, maga elejbe idézi vendégét. A' nő, és férj mindent előforgattak, de az Orosz csak a' régi maradt. Tréfált, nevetett, hazudott, hunyorgatott. Sóstavi jól kivette a' dolog csinnyát: kitette a' de-rest, huzzátok le mondá két hajdujának. Ezek szót fogadnak, és a' házasság bontó bűnöst kinyujtoztaták. Közbe szól a' kegyes aszszony: ereszd-el az istentelent, ne mondgyon rosszat hazájában a' Magyarrul. Így leve Lemonov földön-futóvá, és Velenczén megtért a' házi békesség.

HORVÁTH ENDRE.

Az Elátkozottak.

(Néprege.)

Néz, Fialka szív-epedve

Le büszke ablakán ;

Bús nyögése hasztalanúl

Leng át a' vár' fokán ,

És vissza-zokog szabad évire bár :

Őn kénye nem ad neki férjt soha már.

Lefolyt egy év , 's túl ez' éven

Szerelmi vágyinak

A' szüléi nagy tilalmak

Szűk határt szabának ;

'S kérő ha ma tiszta szerelmet ajánl :

Bús válaszul élte határra talál.

„Morva , lengyel kincses ifjak

Ezzenként jövének

Hódolni ez' érdemetlen

Leány kellemének :

De szíve fa, bércz-hegyek indulati,
 Árnyékiak érzeti 's gondolati.

Cseh föld adand neked férjet

'S örököst lakomnak ;

Cseh hős karol, különben vagy

Áldozva átkomnak.“

Így készti az ősz atya lánya' szivét,

Hogy lelje Cseh hősfiban élte' hivat.

El-elvesztve szép reményit

A' szűz sohajtozik,

Míg kétes ábrándi között

A' nap leáldozik ;

És fenhegyi termeiből tova néz,

Honnét röpül a' neki szánt Cseh vitéz?

„Karpat' magas bérczín a' nap

Vérlángba' szálla le ;

Tünnén az éj, szöke hajnal

Hívja megint elé.

Tán ellenem égve kikelt haragod'

Hű képe atyam 's szivem' el nem adod.“

De szép szava nem oltója
 Atyja vad dühének,
 'S kint a' dörgő parancsra rég,
 Lovat nyergelének.
 Ménjére kap a' komoly ősz 's megy elé,
 Cseh vőt keres hajdani honjá felé.

Szelid szárnyon az est leszáll,
 Könnyű szellő lebeg;
 Nem zúg a' tölgy, de lombja közt
 Fel édes hang zeneg,
 'S báj dalban ömöl-fel a' vár falain
 Béhatva Fialka bus ablakain:

„Te büszke vár, te fénycs vár,
 Dísze e' szép honnak,
 Nints több éke az egeknek,
 Mindent te rád vonnak!
 De külfalaid' ragyogása mit ér,
 Belső teremeibe ha durva szü vér?

Arany fényben nap ha támad,
 Tégedet köszönt-fel,

Rózsa arcban nap ha nyugszik

Tőled bucsúzik el.

Jó nap' kegye jaj de mit ér, ha belül

Nyájas szeretet' ege még se' derül?

Melly gyönyörrel koszorúznak,

A' bükk' 's Cser' lombjai,

Bérczidhez simúlva folynak

Garam' víg habjai;

Rád édesen ömledez erdei dal

'S mit ér, ha dagályod örülve se' hall?

Te büszke vár, te fény és vár,

Benned rózsa fejlík

Kél mint korány szűz alakban,

Mint esti' fény, rémlík!

Mi haszna, ha arcza ragyogva sugárz,

Há keblibe' kegytelen ércz szű tanyáz?

Szög szemei csillagának

Tekintete villám,

Ajka bársony, 's hó-mejjébül

Buzog fohász-hullám.

Mi haszna , ha keble fohászra feszül,
 És ihlete ajkain ölni röpül?“

Gyengéden , mint esti lébel ,

Halkal , mint gondolat ,

Hirtelen , mint tündér , a' szüz

Terem a' tölgy alatt ;

'S mint hold suban égen a' felleg alúl

Szép arcza kitünt haja' fodraibúl.

Remegve , mint a' nyár-level ,

Némán , mint a' halott ,

Áll szemérmes búsultában

Azon miket hallott.

De majd felemelve továbbra szavát

Feddön befogadja kemény dalosát.

Tamad Csobor ámultában

'S hős szíve nem dobog ,

Benne majd forr , majd fagy a' vér ,

'S keble' lángja lobog.

Élbüledezőn le-leszegzi szemét ,

Szégyenlve fedezgeti arcza felét.

Csobor, Lehel' harc-sórsosa,
 Híres gyors nyilárúl
 Harezban ható 's hullt a' vad, ha
 Peng nyila íjárúl.
 Nem zúg csata, 's ő vadat űz szilajúl,
 Zólyom' vadonin bolyog úttalanúl.

Reménytelen bolyongtában
 A' sors veté erre,
 'S az ősz boszús szágúldtában
 Arezán sebet vere.
 De sérve alatt türodelme könnyű,
 Bön harmatoz a'ra szerelmi könnyű. —

Napok kelnek, napok hunynak,
 Cseh mátká nem siet;
 Hős Csobor, és szép Fialka'
 — Szívök forrón szeret;
 Bennök atya' átka feledve nem él,
 'S hű szeretetök örök esküre kél —

Sötét az éj, sötét a' vár,
 Felette álom leng;

Csendes a' lét, de a' kapun
 Kűl kűrt harsog 's dal zeng.
 És zörgve, csikorgva nyilik-meg a' zár,
 És dévaj örökre riad-fel a' vár.

Jön a' mátká száz fáklya közt
 Késérve délczegen.
 Ménje arany, gyémánt maga,
 Ragyog szépségesen.
 'Három sorosan kikiáltja nevét,
 'S háromszor ohajtja Fialka' szivét.

De gög-arca' pirúltára
 Vágya nem ér arányt,
 Kevély szeme nem találja
 Nejét a' vár-leányt.
 'S megjátszva reményiben ég tüze kint
 Némán 's haragossan az öszre tekint. —

„Ki az, a' ki tekintetem
 Porig így alázza,
 'S szüléi méltóságomat
 Vakmerőn gyalázza?“

Így dörge az ősz, ki nem állva dühét
'S gyilkolni szegül keze lánya szivét.

Ajtó csattog, hangzik a' vár
'S reng az ősz' szavátúl;
„Durva leány, gonosz leány.“

Harsog elől, hátúl.

Ajtót nyita még, 's iszonyodva vagyon,
Hogy lánya alél ifijúi karon.

Hol a' dagály' kénye az úr

És a' szeles fentség:

Sűnün kihal ott a' nyájas

Szüléi kegyesség,

'S mint e'kor, a' kegytelen atyai kéz,

Bő részt kicsapongva hibáiba' vész.

„Atyám!“ rebeg felocsódva

'S könny-eláztan a' lány.

„Adott az ég nekem férjet,

Innea a' Cseh hazán,

Nints garmada kincse, nem herczegi vér

Puzdrája 's ezüst nyila sem sokat ér.

De szép, mint reggeli rózsza,
 Szelid, mint a' bárány,
 Nyájas, mint az engedelem,
 Derült, mint a' virány;
 Hős arcza' vonásiba sebhely együl,
 'S diszlik hadi termetin harczy jegyül.

Méz beszéde szittya hangú,
 Mint vólt jó anyámé,
 Szive barátság 's szeretet,
 Mint vólt jó anyámé.
 Én már lekötém neki szánva hitem?
 Áldásod' ohajtom, azt esdi hívem.

Kezedben, mint leányodnak
 Éltem boldogsága.
 Ma derülhet és elalhat
 Reményem' világa.
 De nem szül a' föld fiat, azt fogadom,
 Pártám' kinek aranyokért eladom." —

És foganva lesujtólag
 Csattog az ősz' átka. —

Kint elrobog vérsz-omjasan

A' megjátszott mátká. —
'S lánczolva a' két szerető kesereg,
Jajjok' maga érti a' tömlöcz üreg. —

Villám hasad, bár az ég olly,

Derült, olly' csillagos.
„Vért jelent ez! — hej poroszlók
Fenettessék pallos!

Váromba ma nász-öröm ére velünk:
Majd a'ra mi vér-lakodalmat ülünk.“

Kész a' pallos, nyílik a' zár,

'S Csobor Fialkával
Nyögve lánczok' sullya alatt
Jön vívni halállal.

'S bár fent fejköu forog éles aczél:
Hűség 's szeretet benök untalan él. —

„Ne ölj gyilkos, Isten mondja!“

És a' tiltó szóra
Szétrettsen a' halál-szer, melly
Fogaték Csoborra;

'S jön őszbe borultan egy éltes öreg,
Mankókra nyugodt kezén lánya rezeg.

Ez a' völgyi remete, kit
Hogy kápolnájába'
Az új párért buzogna, fel
Int a' bús hír' hangja.
Feddözve eseng 's szava vad szívet hat.
Megtére a' vár' ura 's mérge apad.

Vért nem ontna már, de vágya
Iszonyúbbra terjed,
Megsértettnek vélt dagálya
Új gonoszra gerjed.
Új átká nagy, 's kíszi az agg remetét,
Hogy kösse le eszközül e're hitét.

„Éltem tied, ha úgy végzed,
De szent az én tisztlem.
Küldj lakomba 's három vendég
Táltos terem itten;
Érd czélód.“ — A' remete útnak ered,
Kit táltosi' jövede helybe' követ.

„Ti táltosok! két lelánczolt
 Eb áll údvaromon
 Legény 's leány képben, ezek
 Veszszencék átkomon.
 Légyen fene tigris a' két ivadék,
 'S egymás' tetemít marakodva egyék.

Öszve hullván döghalomra
 Majd avas csontjaik:
 Föld ne állja, ég ne végye
 Bé vándor lelkeik'.“—
 Fő táltos hogy a' szeretőkre lenéz:
 Fohásza sűrű 's ijedelme nehéz.

Lejárulnak, 's lépteiket
 Hangos morgás viszi;
 Tárt szemök ég, 's borzas fejk'
 Tűz-kigyó övezi;
 'S míg két bűvös ötször ügetne körül,
 A' vár, ura vad kacajokkal örül.

De reng a' föld, 's á' tág udvar
 Kénköves fényben áll,

Kong a' harang 's vár' ormárúl,
 A' vas kakas leszáll;
 Dal kél keleten 's nyugat a'ba borúl,
 'S ropogva a' pár köteléke lehull.

Csóbor gyémánt köntösében
 Arany széken üle,
 Jobbján király-virága közt
 Diszlett. nagy Etele
 'S Árpád 's a' had' istene feje felett
 Zöld cserkoszorút kötözön lebegett.

Balján megvált fejedelmek
 'S köztök a' cseh mátka.
 Elötte kincs és koronák
 'S Király szűzi párta.
 Mind e're nem ügyel, utánna se' nyúl:
 Hű szíve Fialka' szívére simúl.

Szelíd az ősz, 's rémültében
 Csóbor elébe hull;
 Vőt ölelne benne, átok
 Nem lángol ajkirúl:

Böven könyörög, de a' táltosi kéz
Villan 's a' varázs jelenet elenyész.

Csopor vadász, nyil kezében

Fialka függ karján;

Mennek táltos vezetőkkel

Garam borús partján.

Hajnal közelítete már 's remegőn

Hold' szarva suhan fel a' bérczi tetőn.

Garam' szirtos partoldalán

Buzog varász-forrás,

Rajt' szűz karok játszva lengnek

Kínálólág egymást.

A' táltosok intenek, iszik a' pár,

'S sorsokra varázs-alak' ezrede vár.

Túl a' vízen, túl a' parton,

Erdős bércz-fokokra

Termett a' két áltbüvölt, nem

Esmérvén magokra.

Bús éltök örömtelen a' vadonon,

Reményök örökre lesujtva vagyon. —

Fent a' zordon vár lietlen,
 Fénye leszálla már ;
 Az őszi puszta termeiben
 Mélyen busongva jár,
 És kérlel eget, 's le a' földre sohajt :
 Kérélmé sem égbe se' földre nem hat.

Két hét múlva késő estve
 A' vár, kül-falán túl,
 Fegyver csattog 's ezer torok
 Üvölt elől, hátul,
 És „rajta!“ riad szanaszét „hitetört!
 Kardot, nyilat ellene és fene tört!“

'S lángba borúl lealáztan
 A' büszke vártető,
 Most önti rá vég boszúját
 A' megjátszott cseh vő,
 'S az őszt mig elérni előbbre nyomúl,
 A' várbeli nép maga vérbe fúl.

De az őszi pásztorruhában
 Menekve haláltúl,

Vágyik bús éltét lenyögni
 Garam hullámin túl.
 Felkölti siralma a' berczi vadont,
 Lányán ha keserg, 's ha ohajtja Csobort.

Csobor, kit örök vadászszá
 Tőnek a' táltósok,
 A' végetlen rengetegben
 Most vadüzéshez fog;
 'S lejárja a' nap hozamossan utát,
 Ő még se' röpítheti vadra nyilát.

Sötét éjben felér a' bércz'
 Meredek ormára,
 'S a' sűrűben egy karsú öz
 Lejt keresztül arra;
 Kis homloka csillagi fényt lövelő,
 Szép termete félve iramlík elő.
 Pattan a' nyíl, 's öszve-omlik
 A' vad nyert sebében;
 Fut Csobor martalékjához
 Kétes örömében.

'S élébe Fialka' alakja nyílik
'S hő csókja után le a' mélybe tűnik.

Csobor félig kétségesen
 'S felgyúlt szerelmében
Fut a' kedves árnyék után
 'S köny remeg szemében.
De itt lele hív szive' lángja határt,
Holtan hogy a' meredek alba leszállt.

Most az éj' sötét korában
 Gyakran megjelennek
Új gyötrelmit nehezíteni
 Lent a' zord öregnek,
Ki míg letett élete gondjairúl,
Fel-felriadt álmai tárgyaítúl.

Zólyom felett áll hírében
 Ma is a' Puszta vár
Évek óta bár alig van
 Egy kö más kövön már.
És túl Garamon a' vadon meredek'
Mohos foka még ma is égbe' lebeg.

És ha szomszéd Zólyom' tornyán
 Az óra éjfélt kong:
 A' két elátkozott' árnya
 A' bércz' tövén borong;
 Es cserbodor ha kel a' szikla' farán.
 Jaj zengi-meg azt az uj hold' sugarán.

De a' régi varázs-forrás
 Savany-vizet buzog,
 'S körülte a' közel falvak'
 Szüze dallva zajog;
 'S ha eljön obajtva a' szombati est:
 Szép arczot, iván, gyönyörűbbre befest.

HOMOKAY PÁL.

F e l t é t e l .

Oda térek, hol agg tölgyek
 Vad bérczeket öveznek
 És a' völgyi bokrok között
 Kis patakok rejteznek,

Hol a' mosolygó egekben
 Kopár sziklák lengenek
 'S aljokon kéklő violák
 Balzam szagban fürdenek.
 Oda térek hol örök tél
 Borong a' hegy' ormain
 'S alant mindég nyájas tavasz
 Nebet a' fák' lombjain;
 Hogy a' zord tél naponnan ezt
 Juttassa bús eszembe:
 Oh Laura! soká vívtam míg
 Zárhatálak ölembe.
 'S ha vigan ellejtő csermelyt
 Látnak bádjadt szemeim,
 Ezt mondhassam: Laura veled
 Így folytak szép évcim!
 Ott keresem én szüntelen
 Sebes szívem' enyhelyét,
 Ott újítom minden órán
 Laurám' emlékezetét.

ROYKÓ LAJOS.

A' hiv Hajósok.

(Romantz.)

Szent hévvel álmod Kálmán a' Jövendő
Rózsákat termő dús Egébe!

Nyilt karral indul Lóra szűz ölére,

Menny nyil melyének hiv felébe!

Hol van Szivünknek földi szebb határa

Mint egy Angyal-szűz ha keblére zára.

Nincs messze a' Lyán boldog rózsá-völgye,

A' szellő kedvez csónakára,

Szeliden feltűn édes Biztatással

Az első Csillag hiv utára.

Szeme ma mindég bár a' völgy felé tart,

Tovább — továbbra tetszik a' Titok-part.

Evez hevesben a' nagy Tó-tükrében,

Évez merészen a' Ligetnek —

Itt a' Part — 's Mennye bájoló homályban! —

Kiköt sohajtva a' Szigetnek.

Sohajt — körül néz — 's a' Kedves helyébe
Egy nyílt Levél tün bámuló szemébe. —

Olvassa — reszket — hülledéz remegve —

Bánat borul fel hiv szivére,
Leszédül búsan ott a' rózsá-ágyra

Halál-homály ül lágy szivére —

Hol tegnap Mennyet álmódott szerelme —

Ma Si.-bölcöbőbe fekteti gyötrelme.

„Hányszor szem-bájló rózsának hazudja

A' túske kórót egy szíváalom!

„Mond Kálmán“ Én is Meny-völgyem honában

Szerelmem sirját itt találom!

E' rózsá-ágy lett sirom árva halma —

Itt e' Lemondás — Hűségem jutalma! —

„Temesd szivedbe szép Kálmán

E' bánat Titkokat —

Felejtsd el Lórát! Ah felejtsd

Az édes álmokat.

Zokogj a' boldog Multakon,

Ne várj e' bajos útakon.

Ne várj szép Vándor, — Lóra — mint
 Reményed hivatlen; —
 Bár hű szerelme szivedhez
 Síríg nem szívtelen —
 Atyám elfoszthat engemet, —
 De nem szakasztja szívemet!“ — —

Ez a' Levélnek kínhozó panassza,
 Új Seb Kálmánnak szív-sebére, —
 Két Hívnek süllyed sírba dús Reménye, —
 'S sötét Kiuörvény nyil szívére.
 Kinos Boldogság egy Hivet szeretni
 'S más szívhez kötve a' sírig gyötretni.

„Elég kitürtem e' szörnyü gyötrelmet
 Sohajtja Kálmán könnyfakadva.“
 Szerelmem szép volt, — bár szűz rózsá-láncza
 Korán szívemmel megszakadva.
 De Hív — bár Párját látja sírba ejtni —
 Nem tudja első Szerelmét felejtni.

Megyek! — Áldott légy szerelmi Menyország —
 Te szent völgy árva Bájvidéke!

Áldott légy Lóra — szived által Angyal!

Szép Bájnemednek földi Éke! —

Ah milly sokat hoz rám egy néma óra,

Isten hozzád — szép — szívem Eggye — Lóra!“

Úsz már a' Csónak — a' nehéz Lapátnak

A' völgyből hangí vissza nyögnek

Komorra borult — a' hős nyári Éjnek

Villám felhői menydörögnek.

Dühöd a' vésszél — Kálmán szív-dagadva —

Lejt a' Kastélynál lassudan haladva.

Ah merre — merre hív Hajós illy este? —

„Száll egy léanyszó a' habokhoz“

Hullámi a' vad Tónak eltemetnek —

Jó Kálmán köss ki e' partokhoz.

E' dombra rendelt engem a' Kisasszony,

„Köszönts Kálmánom“ — „szólt“ — a' bús Meny-
asszony.“

„Isten hozzátok szól Kálmán zokogva“

Jó Lenka köszönts a' Kisasszonyt.

Kálmán nem veszthet többet e' Világon

Mond neki — vesztett egy Menyasszonyt.

E' végbúcsúval elszánt búhevébe —
Sebes játékkal száll a' hab közé be.

Fut e' gyász hirrel a' Szobaléányka —

A' parton Lóra szív-repedve —

A' híz Hajósra Égtől kér szerencsét

Szemébe szánó köny eredve.

„Atyám „sohajtja“ boszúd meddig üldöz —

Szegény Kálmánnak hol van egy Reményköz.

Szent rózsá-napja szép Léány-koromnak —

Örömid árván sírba szálnak :

Mért lettem Gróf-lyán — E' vak sors-kegyelme

Gyászos Szülője két Halálnak —

A' boldog órán szent lángal szerettem —

Szívem felejté, hogy Grófnak születtem.

E' szív panasz közt szüntlen a' habokban

Kisérvén Kálmánt híz szemével —

„Jaj Lenka „sikólt“ — Jaj Kálmán veszélyben —

Elszánya küzd a' Vészhevével.

Sikolt 's félholtan egy ladikkal indul

'S elszántan a' tó morgó habjain dül.

A' szép Hajósnak gyöz tudósb lapátja —
 Itt a' kivánt Hív ellenébe,
 „Hah Kálmán! Kálmán! Lóra jött kimentni,
 „Igy száll fel“ a' vész-tengerébe.
 Könnyebben mond le a' világi fényről
 Két Hív, — mint első boldog Szív-reményről.

„Ah Lóra — Angyal! Szived által Angyal —
 „Sohait itt Kálmán szívörülve“
 'S e' szóval Lóra esónokába reppen
 Szívére legszebb Menny derülve.
 Ah boldog óra! — Édes szívgyötrelmem —
 Jutalmad olly szép — mint szép hív Szerelmem.

Felejtí Kálmán — a' szelíd karokban —
 Felejtí Lóra — a' Lapátot.
 Vadul játsz a' szél a' két hív Hajóssal,
 Veszély sem vet a' szívre gátot.
 Egy szörnyű szélvész mély vizsirba vette,
 'S égymást ölelve hab közé temette.

Későre jönnek a' várból Halászok —
 A' hív Hajósok üdvözülve!

Szép sírba húnytak — Boldogabb Remények
 Legszebb Halálban hitvesülve,
 Gyász emlékében Lóra fátyolának
 Halál-hírt visznek a' kevély Atyának,

Más napra újabb gyász Hír jön Levélben —
 A' most már későn bús Atyának,
 „Szerencsés lettem tiz falum Pörében —“
 „Ezt írja 'Túri — Gróf Gyulának —“
 Kálmánnak Lóra régen szív-kegyesse —
 Karomba Véled dús Fiam vezesse.

Hány Boldogságnak nyit korán Koporsót
 A' dús világi Rang-hiúság? —
 Szülőknek nincs a' sziveken hatalma —
 Válasszon a' Szív — nem Fény — 's dússág!
 Ha foszt egymástol a' világi Lárva!
 Megszán egy jobb Sors — legszebb sírba várva! —

SZENTMIKLÓSI SEBÖK JÓSEF.

M e g v á l á s.

Ma nyilt utolsó hajnal az égen,
 Melly felőled olly számos reggelen
 Rám nevetett víg arczal mosolygva
 'S emelt napot gyöngy fényben ragyogva. —

Vóltak bú' szárnyán forgó napjaim,
 Kihalt reményű pillantataim;
 Boldog csillag-fény nem rémlett felém
 Nyugtalan keservim' zord éjjelén.
 'S ha bánat-felleg arczom' boritá,
 Karod' balzama azt lesimítá;
 Kelyhem' a' sors ha rontá örömmel,
 Ajkad' mézze azt váltá örömmel.
 Kint a' nagy ég nem-is teremthete,
 Mellyet szíved nem semmisíthete. —
 Ah, ennyi jó, ennyi kegy a' mentőtől!
 E'től megválni érző szívet öl. . .
 'S élet-pályám' tengerén
 Vezér-fénytelen így evezek én!?

Nem! — Engem' elhív más föld'határa,
 'S te lélsz kórmányom' biztos sugára.
 Majd ha sajkám hab-tornyokon lebeg,
 'S ajkam feléd bádjadtt hangon rebeg:
 Egy képzelet! 's szerelmed' hő lángja
 Szárnyra vesz 's súly-lánczom' szerte-vágja,
 És hű karod vesztemből felölel,
 'S édes csókod belém éltet lehel,
 És tündér arczod késér szüntelen,
 Kit kebelem rejt földön, tengeren.

Ha látsz, Kedves! rózsát hervadozni
 'S sebes essőt sűrűn záporozni,
 Hallasz lassú szellőt fujdogálni:
 Képem e'kor fog előtted állni.
 Mert én sohajtva könny közt hervadok,
 Míg öledben kedyre nem virradok.

HOMOKAY PÁL.

K. Angéla' halotti búcsúja.

Éltem' kies tavaszának

Lilioma allig nyílt ki,

Már is sorsom' haragjának

Martalékul tétettem ki.

Mint egy szépen fejledező

Bimbó, melyet hattyúének

Nélkül, esdve esedező

Ős-ágáról lenyírének

A' pusztulás' érez-fogai, —

Igy én a' föld' boldogai'

Sorából kimaradtam,

'S örökre elhervadtam!

De bár a' lét' örömeit

Nem érezheti kebelem,

Nem sírok, mert keserveit

Letörüli szem-fedelem;

A' józan lélek-ösméret'

Menyeci vigasztalása

Fog lebegni sírom felett.

Tudom, 's szülőim' áldása.

Nem folynak könnyem' özöni, —
 Lelkem ezerszer köszöni,
 Mert csak egy boldog álom.
 Lehet, 's leszen halálom! —

Szülőim! kiket szeretvén,
 Ah, de én még-is elhagyok!
 Itt már végkép' ki szenvedvén,
 Örvendjete boldog vagyok!
 Áldjátok a' bú' napjain
 Ollykor emlékezetemet,
 Óh mert ez sírom' partjain
 Túl is boldogít engemet;
 Lássátok én nem zokogok, —
 Legyetek ti-is boldogok
 E' vándorló életben
 Minden, minden érzetben! —

'S ti a' vérség' külön neme
 Nevezett édes kedvesek.
 Testvéreim! kiknek szeme
 Drága könnyektől nedvesek!
 Ne, óh ne keseregjete,
 Ne hagyjátok hogy a' ti leg-

Szeretettebb testvéretek'

Szíve kétszer szakadjon-meg!

Bocsássatok nyúgalmamra!

Hűségemért jutalmamra

Elég könnyezéseitek,

'S megemlékezéseitek! —

Barátnéim! kiknek adta

A' sors szép boldogságait,

Nem rabolta, nem szaggatta —

El szeretetünk' lánczait!

Bár az elvirúlt rózsakor

Majd sötét hant alá temet,

Ha szívetek fáj, óh akkor

Csak sohajtsatok engemet!

Barátságunk' zálogánál

Fogva, az Úr' zsámolyánál

Esedezek értetek,

'S azért, a' mit kértetek! —

'S minnyájan! kik begyűltetek

Hűlt tetemim látásáért,

Ti mind áldottak legyetek

Szíveteknek jóságáért!

Bár örömünk itten elmúl.

Nem vagyunk boldogtalanok;
Van még egy jobb világ túl — túl.

Ott leszünk halhatatlanok!

Int vég órád; már nem kések. —

Legyetek hát szerencsések!

('S a' mi én nem lehettem,)

Boldogok is érettem!! —

VASKAPU KAPUY KÁROLY.

A' tűnő Ninonhoz.

Ne fuss ne tűnj szent tárgya lángjaimnak
A' szelledek' sebes szárnyallatin,
Szerelmem' édenét hajnallatin
Ne duld-fel ah ne hagyj szív — kiunyaimnak.

Csókod' tüzétől égnek ajkaimnak
Nyilási , szép² szemed' varáslatin,

Láng-arczodon, melyjed borulatin
Kéjjelgék és im' vége álmaimnak.

Te tünsz!... Feléd sohajt, nyög e' hő kebel,
Versem könyüm' hullámzatát issza
'S te nem tekintesz erre — nem! vissza.

Szív — orv! ha majd te kinzottad — valóm'
Sír — porral elfedéni egy halom:
Lelkem tám csókolhat, mint az est — lebel!

KELEMEN JÁNOS.

Bánya-vidéki Nefelejts.

Sötét üregben izzad a' bányász
Ha főerét üzven előre
Siet, szeszekben óránként tanyáz,
Rideg követ halmozva köre.
De bár közelg a' cél, vagy messze még,
Hová vezérli függeléke;
Vágyát reménye nem nyugtatja-még
Ki-tér, ha szép az ér' melléke.

A' mit időben elveszit, oldalt
 Nyúló erecskéjén mulatva,
 Nem bánja, mert arany fővenyt talált,
 Pihenten örvend dijját látva.
 'S ha vissza tért előbbi utjába
 Kivájt odvából szük erének:
 Fel-fel sohajt nehéz haladtába
 Gazdag pontjához mezejének.

A' szív előre vágy, de vissza néz
 A' szem, pihentető helyére;
 Ont, vettet ő, és már nem csüggedez:
 Az ér jobbul, 's közelget bére.
 Míg végtén eljut bö aldasira
 'S a' bányát gazdagon elhagyja;
 Mén, meg megál, fonák h é z a k i r a
 Kéjjel tekint, 's szép névvel áldja.

Imigy vándorlok a' tuskés pályán
 Miota rózsáim hervadnak,
 Szemem egyetlen fény Ideályán
 Füg, bár reményim nem biztatnak.
 Napom délnek tart, én a' czél felé,
 'S a' hő vágytól mellyem kiszárad;

Im oldalt egy patak tűnik elé,
Melly himzett partin túl szét-árad.

Letérek hűs ölébe árnyinak.
Hol Phoebusz dall a' Szűz Kegyeknek,
'S Flórák mosolygva, báj virányinak
Selyem zöldjére szenderítnek.
Napom hagyd fusson láng sugárral
Mulatni édes énnekem itt
Borongós felleg-tornyozatival
Jövendőm köztetek nem rémit.

Ha majd üt órád, 's indulásra int,
'S Pihenten ismét utra lépek;
Szemem felétek bucsú könnyet hint
Hegyes-vidéki tündér képek.
Keblemhez tűzött kis nefelejtskék
Konyulnak majd szentebb heveimtől;
De hű emléki harmat cseppecskék
Érik, közel 's távol végeimtől.

GYÁSZFY.

A' K e d v e s.

(Pórdal, Moldvai nyelvből.)

Nekem mosolyg zöld levelem.
 Édes vagy te, o szerelem!
 Méz-ízü kezdetedkor,
 De keserü végedkor.
 Virágos hegynek oldalán,
 Feljöni merre nap kiyán,
 Ül a' kedves, 's reám vár,
 'S intett hü jobbával már.
 „Jövel, Finak! míg itt várlak.
 Én mellyemhez híven zárlak.
 'S megölellek csókok közt,
 'S osztán elhagylak bú közt.“

PON. THEWREWK JÓZSEF.

Tájfestői Gondolat.

Egy tekintet, egy báj vidék
 Egy hős folyó mentében,
 Egy szikla-bércz, egy omladék
 A' lég' tágas ürében
 Bár-ha nincs is birtokunkban,
 Még-is legszebb részünk abban;
 Szemünk 's ecsetünk' bálványa
 Az, 's ecsetünk' példánya.

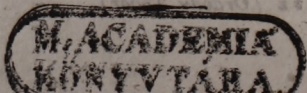
ORBÁN GÁBOR.

F o l g a l a t.

	<i>lap</i>
<i>Julihoz (B. T.)</i> - - - -	11
<i>Etelköz (Takácsi-Józsa)</i> - - - -	13
<i>Epedés (Zala)</i> - - - -	71
<i>Ne felejts (Ete)</i> - - - -	73
<i>Vigság és Bú (Béla)</i> - - - -	74
<i>Remény (Makáry)</i> - - - -	75
<i>Szerencse (Makáry)</i> - - - -	78
<i>Csalatás (Barány Ágoston)</i> - - - -	78
<i>Az Őszze-békülés; Vig-Játék, három Felvonásban. (S.)</i> - - - -	84
<i>Canzone (G. I.)</i> - - - -	177
<i>A Hív Oroszlány (Németbül Kind u- tán) (Mattics Imre)</i> - - - -	201
<i>Vak Béla kinyíltá, énekes Dráma. (írta Guzmits Iszidor)</i> - - - -	209
<i>Emlék (Ete)</i> - - - -	270
<i>Emlék-könyvbe (Vaskapui Kapuy Károly)</i>	270
<i>Hümnusz (Ordódy Tódor)</i> - - - -	271

<i>Márionhoz</i> (Vaskapui Kapuy Károly)	-	272
<i>Az Új Év</i> (Makary)	- - - -	273
<i>Zrínyi halála</i> (Szép Ferentz)	- -	275
<i>Kenyer-Dal</i> (Kovács Pál)	- -	279
<i>Salomon</i> (F. — N.)	- - - -	183
<i>Fájdalom, és Öröm</i> (F. — N.)	- -	290
<i>Nép Dalok</i> (F. — N.)	- - - -	292
<i>Szép Zálog</i> (F. — N.)	- - - -	295
<i>Búsongás</i> (Szakáts Mihály)	- - - -	296
<i>Húgomhoz</i> (Vaskapui Kapuy Károly)	-	298
<i>A' Háladatlan</i> (Horváth Endre)	- -	299
<i>Az elátkozott Népkege.</i> (Homokay Pál)	-	312
<i>Feltétel</i> (Rejki Lajos)	- - - -	329
<i>A' hív hajósok, Romantz.</i> (Szentmik-		
<i>lósi Sebök József)</i>	- - - -	333
<i>Megválas</i> (Homokay Pál)	- - - -	338
<i>K. Angéla' halotti bútsúja</i> (Vaska-		
<i>-pui Kapuy Károly)</i>	- - - -	340
<i>A' tünő Ninonhoz</i> (Kelemen János)	-	343
<i>Bányavidéki Nefelejts</i> (Gyászfy)	-	344
<i>A' Kedves, -Pördal, Moldvai nyelvből.</i>		
<i>(Pon. Thewrewk József)</i>	- - - -	347
<i>Tájjestői Gondolat</i> (Orbán Gábor)	-	348

K É P

diszesíti három ezen 1832-dik eszteni-lei Urániát
egy Czimlappal, melly csníos rajzolatok után
Perlazzka Pesti réz-metsző által készültek.

